

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความ
ต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

IMPROVING THAI POETRY READING COMPREHENSION ABILITY OF GRADE 7
STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS BY USING CIRC TECHNIQUE WITH 5W1H
QUESTIONS

ศุภมิตร ฉลวยธนาพร

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความ
ต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

IMPROVING THAI POETRY READING COMPREHENSION ABILITY OF GRADE 7
STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS BY USING CIRC TECHNIQUE WITH 5W1H
QUESTIONS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Special Education))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ของ

ศุภมิตร ฉลวยธนาพร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก	..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ศิริรักษ์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิพันธ์ สุขบุญพันธ์)
..... ที่ปรึกษาร่วม	..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒน์วงศ์)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มิตรานันท์)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H
ผู้วิจัย	ศุภมิตร ฉลวยธนาพร
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. จีรพัฒน์ ศิริวิรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H จำนวน 5 แผน และ 3) ใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 5 ชิ้นงาน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและร้อยละ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ, บทร้อยกรองภาษาไทย, นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, เทคนิค CIRC, การตั้งคำถามแบบ 5W1H

Title	IMPROVING THAI POETRY READING COMPREHENSION ABILITY OF GRADE 7 STUDENTS WITH SPECIAL NEEDS BY USING CIRC TECHNIQUE WITH 5W1H QUESTIONS
Author	SUPAMIT CHALOUYTHANAPORN
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Dr. Cheerapat Sirirak
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Kanokporn Vibulpatanavong

This research aimed to compare the reading comprehension ability of Thai poetry among students with special needs in Grade 7 after using the CIRC technique with 5W1H questions, with a criterion of 80 percent of the full score. The target group consisted of 4 students with special needs in Grade 7 during the 2024 academic year at a demonstration school in Bangkok. The research tools included 1) a 20-question Thai poetry reading comprehension test in a multiple-choice format with 4 options; 2) 5 lesson plans for the Thai language subject, "Journey to Phukhaothong", using the CIRC technique with 5W1H questions; and 3) 5 worksheets for Thai language learning activities, "Journey to Phukhaothong". Data analysis used the arithmetic mean and percentage for quantitative data and content analysis for qualitative data. The research results found that the reading comprehension ability of Thai poetry among students with special needs in Grade 7, after using the CIRC technique with 5W1H questions, was higher than the 80 percent criterion of the full score.

Keyword : Reading Comprehension, Thai Poetry, Students with Special Needs, CIRC Technique, 5W1H Questions

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ หากขาดความเมตตาและความช่วยเหลือจากคณาจารย์ทุกท่าน ได้แก่ อาจารย์ ดร. จีรพัฒน์ ศิริวิรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร วิบูลพัฒน์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา มิตรานันท์ กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร. ศศิพันธ์ สุขบุญพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ สำหรับการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยทุกท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา ตันติเฉลิม อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาทีณี อมรไพศาลเลิศ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ ดร. ทิชากรรช อชาติตวรากล นักวิจัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน อาจารย์ ดร. อติสรณ์ เรืองกิจจามันท์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา อาจารย์ กฤษณา พิทักษ์ทนต์ ครูชำนาญการ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ที่พิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เอื้อเฟื้อสถานที่เก็บข้อมูล รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนทำให้การทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้อย่างครบถ้วน

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณทุกกำลังใจและการสนับสนุนจากครอบครัว ญาติผู้ใหญ่ เพื่อน พี่น้อง รวมถึงผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยให้การทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ศุภมิตร ฉลวยธนาพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	10
ความหมายของการอ่าน	10
จุดประสงค์ของการอ่าน.....	11
ความสำคัญของการอ่าน	13
ความสามารถด้านการอ่าน	14
ระดับของการอ่าน	15

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ.....	17
ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	18
แนวทางแก้ไขปัญหการอ่าน.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง.....	22
ความหมายของบทร้อยกรอง.....	22
วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง.....	23
แนวทางการอ่านบทร้อยกรอง.....	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	28
ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	28
ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	29
คุณภาพผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	30
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน.....	31
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	34
ความหมายของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	34
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	36
วิธีการและเทคนิคการสอนสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	39
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC.....	40
ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	40
ความหมายของเทคนิค CIRC.....	41
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC.....	42

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC.....	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H.....	52
ลักษณะทั่วไปของการตั้งคำถาม.....	52
ความหมายของการตั้งคำถามแบบ 5W1H.....	54
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H.....	56
ลักษณะสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H.....	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย.....	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	65
วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
แบบแผนการวิจัย.....	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	88
กลุ่มเป้าหมาย.....	88
สมมติฐานการวิจัย.....	88

ตัวแปรที่ศึกษา.....	88
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผลการวิจัย.....	91
ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	101
ภาคผนวก ข ผลการพิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	103
ภาคผนวก ค บทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง.....	133
ภาคผนวก ง แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย.....	141
ภาคผนวก จ แผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H และ ใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้.....	149
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน.....	216
ภาคผนวก ช เอกสารประกอบการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	225
ภาคผนวก ซ หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	231
ประวัติผู้เขียน.....	235

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	21
ตาราง 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 1 การอ่าน	32
ตาราง 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	33
ตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำแนกตามประเภทและระดับชั้น	37
ตาราง 5 ผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC.....	43
ตาราง 6 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการใช้เทคนิค CIRC.....	46
ตาราง 7 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC.....	50
ตาราง 8 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H	60
ตาราง 9 ผังการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย	65
ตาราง 10 การจำแนกคำถามในแบบทดสอบกับระดับความรู้ด้านพุทธิพิสัย	68
ตาราง 11 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้.....	70
ตาราง 12 การสร้างใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	74
ตาราง 13 ตารางเวลาปฏิบัติการสอนและดำเนินการวิจัย.....	78
ตาราง 14 ผลการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	82
ตาราง 15 ผลการตรวจใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้.....	83

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
ภาพประกอบ 2 เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	24
ภาพประกอบ 3 แผนผังแสดงฉันทลักษณ์ของกลอนนิราศ	24
ภาพประกอบ 4 แผนภาพแสดงรูปแบบบริการด้านการศึกษาพิเศษ.....	35
ภาพประกอบ 5 แผนผังแสดงการหาประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H..	55
ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง.....	69
ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง.....	73
ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง	76
ภาพประกอบ 9 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กหญิง A	84
ภาพประกอบ 10 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย B	85
ภาพประกอบ 11 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย C	86
ภาพประกอบ 12 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย D	86

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่าน เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ของทุกคน โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก จึงทำให้เกิดเป้าหมายของการอ่านที่หลากหลาย เช่น เพื่อติดตามข่าวสารในชีวิตประจำวันอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อความเพลิดเพลินและจรรโลงใจ หรือเพื่อพัฒนาตนเองให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในโลกศตวรรษที่ 21 (หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ, 2565, น. 24) รวมถึงเพื่อการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ การค้นหาสาระข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเนื้อหาสาระและบทอ่านที่เฉพาะเจาะจง (สันติวัฒน์ จันทร์ดี และคณะ, 2562, น. 4) ทั้งนี้ อาจเป็นภาพประกอบ ตาราง กราฟ สัญลักษณ์อื่นใด หรือภาษาเขียนที่มีเนื้อหาสาระและระดับภาษาของบทอ่านอย่างหลากหลาย จึงเป็นความท้าทายประการหนึ่ง que ผู้สอนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการอ่านสำหรับนักเรียน เพื่อให้ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการอ่านของนักเรียนในปัจจุบันกลับมีคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมาย โดยพิจารณาจากคะแนนความฉลาดรู้ด้านการอ่าน หรือการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ของการทดสอบโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment: PISA) ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ผลการทดสอบของนักเรียนในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2558 ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 409 คะแนน ในขณะที่ปี พ.ศ. 2561 ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 393 คะแนน และปี พ.ศ. 2565 ได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 379 คะแนน ตามลำดับ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) อีกทั้งผลการสำรวจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านของกลุ่มวัยรุ่นไทย อายุ 15-24 ปี เมื่อ พ.ศ. 2561 พบว่า เนื้อหาสาระที่เลือกอ่าน ได้แก่ ข้อความในสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 89.9 หนังสือความรู้ทั่วไป ร้อยละ 62.7 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 58.7 และแบบเรียนตามหลักสูตร ร้อยละ 52.8 (หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ, 2565, น. 24-27) จึงอาจกล่าวได้ว่า การเลือกเนื้อหาสาระที่อ่านมีผลต่อคุณภาพของนักเรียนที่จะเป็นไปตามเป้าหมายของการอ่าน และแบบเรียนตามหลักสูตรถือเป็นเนื้อหาสาระที่มีผู้เลือกอ่านน้อยที่สุด

ทั้งนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ทั้งหมด 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 37) ซึ่งเป็นประโยชน์และมีความสำคัญต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ อาทิ การติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดี หรือการพัฒนาความรู้และกระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย สืบค้น สร้างสรรค์ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงการอนุรักษ์ความเป็นไทยในฐานะสมบัติทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ โดยนักเรียนแต่ละระดับชั้นจะต้องมีคุณภาพผู้เรียนหรือเป้าหมายเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3) จะสามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายและชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เข้าใจและใช้คำศัพท์ต่าง ๆ ในภาษาไทย สรุปเนื้อหาจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรม และบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 41)

จากคุณภาพผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนด เมื่อเทียบกับเป้าหมายของการอ่าน พบว่า นักเรียนจำเป็นต้องอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและจรรโลงใจ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเพื่อการศึกษาผ่านการค้นหาสาระข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเนื้อหาสาระและบทอ่านที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งผู้สอนไม่อาจจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน เพราะปัญหาการอ่านที่เกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในตัวนักเรียน อาทิ พันธุกรรม ระบบการทำงานในสมอง สภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ (ยวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 154-155) และในระบบการศึกษา อาทิ ระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำ เป้าหมายการอ่านหนังสือเรียนเพื่อสอบ รวมถึงทัศนคติด้านการอ่านของผู้สอน (พงษ์ศักดิ์ สังข์ภิญโญ, 2563, น. 7-13) ซึ่งส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึงกัน ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะการอ่านของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ พบว่าการทำความเข้าใจเนื้อหาด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นนามธรรม ใช้คำเปรียบเปรยหรือประโยคที่มีนัยยะซ่อนอยู่ และต้องอาศัยการตีความหรือใช้วิจารณญาณ ล้วนเป็นเรื่องที่นักเรียนต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านภาษา การคิดวิเคราะห์ รวมถึงประสบการณ์ชีวิตที่จะเข้าใจเนื้อหานั้นได้ (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553 อ้างถึงใน ยวดี วิริยางกูร, วิมล เกาวัลย์, และคณะ, 2564, น. 119) ใน

กรณีและผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนอาจไม่ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่มากพอจะนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้กับทั้งนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เมื่อนักเรียนต้องอ่านบทร้อยกรอง ซึ่งเป็นคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อกำหนดหรือฉันทลักษณ์บังคับ เพื่อจดจำเนื้อหาสาระจากวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือเรียน ประกอบด้วย กาพย์พระไชยสุริยา กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน โคลงโลกนิติ สุภาษิตพระร่วง และนิราศภูเขาทอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) นักเรียนจำนวนหนึ่งจะมีปัญหาด้านการอ่าน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่อาจไม่อ่านบทร้อยกรองเลย หรือพยายามอ่านโดยไม่เว้นวรรคให้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรองนั้น ๆ โดยเฉพาะเรื่องนิราศภูเขาทอง ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองของสุนทรภู่ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ และการบรรยายความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ ทั้งนี้ ปัญหาด้านการอ่านที่เกิดขึ้นจะทำให้นักเรียนไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ และส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมด เพราะนักเรียนจะไม่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวในบทร้อยกรองนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น นักเรียนจึงไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่บรรลุตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จำเป็นต้องรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และอาจไม่ผ่านการประเมินผลตามคุณภาพของผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนดได้

การสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้สามารถอ่านบทร้อยกรองภาษาไทยได้ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านการอ่านและด้านวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งมีวิธีการสอนและเทคนิคที่ใช้อย่างหลากหลาย เช่น การฝึกอ่านคำศัพท์ใหม่ก่อนอ่านข้อความทั้งหมด การให้เวลานักเรียนอ่านจับใจความก่อนตอบคำถาม และการศึกษาภาพรวมของเนื้อเรื่องก่อนรายละเอียด โดยจัดได้ทั้งกิจกรรมเดี่ยว กิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่ม (ชินธ์ชัย อธิเกียรติ, 2558) ทั้งนี้ เทคนิค Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้สอนได้จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน (Slavin, 1990, p. 86) จากนั้นทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบและคะแนนจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าจะได้รับรางวัล (ขวัญชนก อยู่ศรี, 2565, น. 46) ซึ่งอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล ความสำเร็จของกลุ่ม และการเสริมแรง โดยเทคนิคนี้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ดังงานวิจัยที่ได้ศึกษาการพัฒนา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย ด้วยเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน ซึ่งพบว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC แบบ 4 ขั้นตอน คือ นำเสนอบทเรียน ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม ทดสอบ และความสำเร็จของกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (ไพโรจน์ ศรีคง และ ศิริพร พึ่งเพชร, 2565) นอกจากนี้ เทคนิค CIRC ยังสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ความบกพร่องทางการเห็น โดยได้ศึกษากับนักเรียนเกรด 3 (เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 3) ในประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งพบว่า การใช้เทคนิค CIRC ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น (Khoirunisa, 2017)

นอกจากนี้ การอ่านบทหรือยกทรงให้เข้าใจคำศัพท์และเนื้อเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ต้องอาศัยการตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับสามารถตอบคำถามได้อย่างตรงประเด็น โดยการตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นวิธีการใช้คำถาม 6 รูปแบบ คือ Who (ใคร) What (ทำอะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เพื่อให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง โดยอาศัยความเข้าใจจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านจับใจความ อีกทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ของนักเรียนผ่านการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างอิสระในทุกขั้นตอน (ภัทรสุดา นาคสุข, 2564, น. 46-48) ซึ่งอาศัยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) เพื่อจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ แล้วหาความสัมพันธ์หรือความเป็นเหตุเป็นผล ก่อนนำมาค้นหาคำตอบและทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเทคนิคนี้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ และนำมาใช้ร่วมกับวิธีการหรือรูปแบบอื่น ๆ ได้ ดังงานวิจัยที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้รูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ในบทอ่านที่เป็นวรรณกรรมท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 45 คน ซึ่งพบว่า หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ (ยุทธิชัย อุปการดี และ ศิลป์ชัย สุวรรณมณี, 2565) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการนำเทคนิค CIRC และการตั้งคำถามแบบ 5W1H มาใช้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทหรือยกทรงภาษาไทย โดยเฉพาะกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้บทร้อยกรองต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนรู้ การอ่านบทร้อยกรอง คำศัพท์ต่าง ๆ และความหมายของบทร้อยกรองภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่เพิ่มขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหา ในวิชาต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการอ่านจับใจความได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง จะได้แนวทางการประยุกต์ใช้วิธีการและเทคนิคการสอนต่าง ๆ สำหรับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ และมีใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าพบความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย หรือความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือภาวะออทิซึม หรือพิการซ้อน โดยศึกษาอยู่ที่โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน

2. ทำกิจกรรม ผู้สอนกำหนดเนื้อหา ได้แก่ ตัวบทหรือยกเรื่อง คำศัพท์ และเนื้อเรื่อง ในแต่ละครั้งให้นักเรียนอ่านร่วมกัน จากนั้นผู้สอนมอบหมายงานที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ บทหรือยกเรื่องภาษาไทย ได้แก่ การฝึกอ่านบทหรือยกเรื่อง และการตอบคำถามที่กำหนด เพื่อให้ นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือรายบุคคล

3. สรุปการเรียนรู้ นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดด้วยวาจา หรือให้นำเสนอ ผลการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ตามงานที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นผู้สอนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในแต่ละครั้ง และเมื่อเรียนจบจะมีการทดสอบ ความสามารถด้านการอ่านจับใจความผ่านการทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล และประเมินการทำ กิจกรรมกลุ่มผ่านการสังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรมและการนำเสนอผลงานหลังทำกิจกรรม

4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง ผู้สอนกำหนดบทหรือยกเรื่องที่ต้องการให้นักเรียนได้ ทบทวนและฝึกอ่านเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาในแต่ละครั้ง ซึ่งอาจให้ผู้ปกครองดูแล และช่วยเหลือนักเรียน จากนั้นให้ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาแสดงความคิดเห็นร่วมกันต่อไป

4. การตั้งคำถามแบบ 5W1H หมายถึง การใช้คำถามที่มีคำตอบได้อย่างหลากหลาย และเกี่ยวข้องกับบทเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นหาคำตอบด้วยตนเอง อีกทั้งยังทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ จากเนื้อหาที่กำหนดในแต่ละบทเรียน รวมถึงสรุป ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยอาศัยคำถาม 6 รูปแบบที่ผู้สอนควรพิจารณาการใช้ คำถามจากบทเรียนหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้คำถามใดก่อนก็ได้ ซึ่งประกอบด้วย

1. ใคร (WHO) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับบุคคลในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น เรื่องนี้เป็น เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับใคร

2. ทำอะไร (WHAT) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น คำศัพท์หรือข้อความที่กล่าวมาหมายถึงอะไร

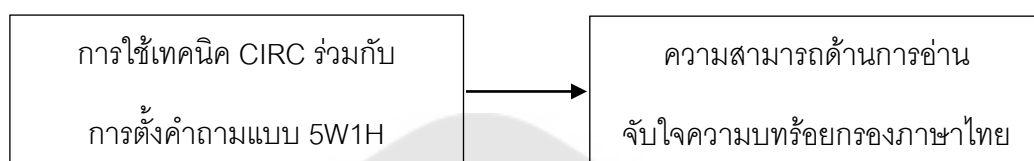
3. ที่ไหน (WHERE) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานที่ในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น จุดหมายของการเดินทางครั้งนี้อยู่ที่ไหน

4. เมื่อไร (WHEN) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเวลาในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น ช่วงเวลา ที่เริ่มออกเดินทางน่าจะเป็นเมื่อไร

5. ทำไม (WHY) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเหตุผลในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น ทำไมจึง เกิดความรู้สึกโศกเศร้าขึ้นเมื่อเดินทางผ่านสถานที่แห่งนี้

6. อย่างไร (HOW) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น การเดินทางผ่านสถานที่แห่งนี้ แสดงให้เห็นภาพวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

- 1.1 ความหมายของการอ่าน
- 1.2 จุดประสงค์ของการอ่าน
- 1.3 ความสำคัญของการอ่าน
- 1.4 ความสามารถด้านการอ่าน
- 1.5 ระดับของการอ่าน
- 1.6 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ
- 1.7 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
- 1.8 แนวทางแก้ไขปัญหการอ่าน
- 1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง

- 2.1 ความหมายของบทร้อยกรอง
- 2.2 วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
- 2.3 แนวทางการอ่านบทร้อยกรอง

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

- 3.1 ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 3.2 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 3.3 คุณภาพผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน
- 3.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

- 4.1 ความหมายของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
- 4.2 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
- 4.3 วิธีการและเทคนิคการสอนสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

- 5.1 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 5.2 ความหมายของเทคนิค CIRC
- 5.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC
- 5.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC
- 5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

- 6.1 ลักษณะทั่วไปของการตั้งคำถาม
- 6.2 ความหมายของการตั้งคำถามแบบ 5W1H
- 6.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H
- 6.4 ลักษณะสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H
- 6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่าน เป็นความสามารถด้านหนึ่งที่เป็นต่อการเรียนรู้ของทุกคน ซึ่งพัฒนาให้กลายเป็นทักษะเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการอ่านจากนักวิชาการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2562, น. 49) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การรับรู้หรือเข้าใจความหมายจากตัวหนังสือ ถ้อยคำ เครื่องหมาย และภาพต่าง ๆ ที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารได้รับรู้หรือเข้าใจด้วย

หัตถกาณณ์ อารีศิลป์ และคณะ (2565, น. 31) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการรับรู้และทำความเข้าใจสารที่ถ่ายทอดด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษาสัญลักษณ์ ผ่านสื่อต่าง ๆ กระบวนการนี้เกิดขึ้นโดยการอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ และเกิดขึ้นโดยการใช้ทักษะการอ่าน เช่น การสำรวจ การคิดวิเคราะห์ หรือการตีความ เพื่อทำความเข้าใจสารที่ถ่ายทอดอย่างตรงไปตรงมา (นัยตรง) หรืออย่างมีนัยซ่อนเร้น (นัยแฝง)

นอกจากนี้ ตามหลักทางจิตวิทยา การอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านจดจำเรื่องราวได้ และเก็บไว้ในสมอง ซึ่งผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำ รู้หน้าที่ของคำ และแยกพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ เพื่อที่จะจดจำข้อความต่าง ๆ และเล่าให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านที่มีต่อเรื่องนั้นด้วย (กัญณฐา พงศ์พิริยะวนิช, 2561, น. 2)

จากความหมายของการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการรับรู้และเข้าใจสิ่งที่เป็นทั้งคำพูด ข้อความ และสัญลักษณ์ โดยอาศัยทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น การคิด วิเคราะห์ การตีความ เพื่อแปลความหมายที่เป็นทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าใจตรงกัน พร้อมนำความหมายที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จุดประสงค์ของการอ่าน

การอ่านที่ดี ต้องมีเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ชัดเจน โดยนักวิชาการได้กำหนดจุดประสงค์ของการอ่าน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่านไว้ ดังนี้

โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล (2562, น. 48-49) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการอ่านไว้ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. อ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านที่สำคัญต่อวัยศึกษาเล่าเรียน ซึ่งอาจเป็นการอ่านเพื่อหาความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้
2. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการอ่านที่ผ่อนคลายความเครียด ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมของสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและความเร่งรีบ
3. อ่านเพื่อฆ่าเวลา เป็นการอ่านที่ไม่ได้คาดหวังเรื่องความรู้ แต่เน้นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ เช่น การอ่านระหว่างเดินทางหรือรอพบผู้คนตามนัดหมาย
4. อ่านเพื่อหาคำตอบ เป็นการอ่านที่ต้องการคำตอบสั้น ๆ หรือสาระสำคัญ เช่น การอ่านพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ

หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ (2565, น. 34-35) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการอ่านไว้ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. อ่านเพื่อการรับรู้ข้อมูลทั่วไปและเหตุการณ์ร่วมสมัย เป็นการอ่านเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวัน เช่น โฆษณา บ้ายจรรยา ข่าวในหนังสือพิมพ์ และกระดานข่าว ซึ่งจะช่วยให้ได้รับความรู้ใหม่ ๆ รู้จักสังเกตและเปรียบเทียบ ทันทอกเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสังคม และทำให้รู้เท่าทันภัยอันตรายที่มักเกิดขึ้นในสังคม

2. อ่านเพื่อการค้นคว้าด้านวิชาการและการพัฒนาวิชาชีพ เป็นการอ่านเพื่อใช้ในการศึกษาและการทำงาน เช่น ตำรา บทความ วารสาร งานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ได้เพิ่มพูนความรู้ที่ทันสมัยและเชื่อถือได้ เห็นมุมมองและความคิดที่รอบด้านมากขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและทำให้มีความก้าวหน้าในสายงานที่รับผิดชอบ

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินใจและจรรโลงใจ เป็นการอ่านเพื่อใช้ในการพักผ่อน เช่น นิทาน การ์ตูน เรื่องขำขัน นิตยสาร ซึ่งช่วยผ่อนคลายความเครียด ระบายความรู้สึกคับข้องใจ หรืออ่านเพื่อให้เกิดคิดเกี่ยวกับโลกและเข้าใจชีวิตมากขึ้น เช่น นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ กวีนิพนธ์ หนังสือธรรมะ ซึ่งช่วยสร้างกำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคที่เกิดขึ้น และผลักดันให้เกิดพลังที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดในทางสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากการเชื่อมโยงกับสถานการณ์การอ่าน จะสามารถกำหนดจุดประสงค์ของการอ่านได้อีก 4 ประการ (OECD, 2556 อ้างถึงใน สันติวัฒน์ จันทร์ไวด และคณะ, 2562, น. 4) ประกอบด้วย

1. อ่านเพื่อประโยชน์ส่วนตัว เป็นการอ่านเพราะความอยากรู้ เพื่อให้รางวัลตนเอง และเพื่อการติดต่อสัมพันธ์

2. อ่านเพื่อสาธารณะ เป็นการอ่านเพื่อค้นหาสาระและข้อมูลเป็นสำคัญ ทั้งนี้ มักเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคม

3. อ่านเพื่อการทำงาน เป็นการอ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการปฏิบัติ และเน้นการนำผลการอ่านไปพัฒนาหน้าที่การงานให้มีคุณภาพดีขึ้น

4. อ่านเพื่อการศึกษา เป็นการอ่านเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ คือ การค้นหาสาระข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเนื้อหาสาระและบทอ่านที่เฉพาะเจาะจง

จากจุดประสงค์ของการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการอ่าน มีอยู่หลายประการ ขึ้นกับบริบทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ได้แก่ เพื่อผ่อนคลายความเครียด หรือฆ่าเวลา เพื่อค้นหาคำตอบที่ต้องการ เพื่อศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ และเพื่อพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการเรียนและการทำงานของแต่ละบุคคล

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านสามารถช่วยพัฒนาความคิดและจิตใจ โดยผู้อ่านจะนำความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากการอ่านมาช่วยพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างถี่ถ้วน ซึ่งเปรียบได้กับสะพานเชื่อมความรู้ และความเข้าใจระหว่างมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษาให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันได้เป็นอย่างดี (โสภณ สาทิสัมฤทธิ์ผล, 2562, น. 48) ทั้งนี้ นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านในมุมมองต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ (2565, น. 32) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านโดยทั่วไป 3 ประการ ได้แก่

1. การใช้ชีวิตประจำวัน เนื่องจากสิ่งที่อยู่รอบตัวเป็นบทอ่านจำนวนมาก อาทิ ฉลากอาหารและยา เอกสารประกอบการเรียน คู่มือต่าง ๆ ป้ายประกาศ และใบปลิวโฆษณา หากขาดทักษะการอ่านที่ทำให้รับรู้และเข้าใจบทอ่านเป็นอย่างดีแล้ว จะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ระดับเล็กน้อย เช่น ทำให้เข้าใจตลาดเคลื่อน เสียเวลา จนถึงระดับรุนแรง เช่น เสียสุขภาพ เป็นอันตรายถึงชีวิต

2. การพัฒนาตนเอง ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเนื้อหาบทเรียนต่าง ๆ ในโรงเรียน การอ่านในระดับอุดมศึกษาที่ได้ต่อยอดความรู้เดิม และการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนางานให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อองค์กรและตนเอง ทั้งนี้ รวมถึงการอ่านคน ซึ่งจะช่วยให้ทราบแนวทางในการใช้ชีวิตและการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ทั้งในระดับองค์กรและสังคมได้

3. ความเพลิดเพลิน เปิดโลกทัศน์ และยกระดับจิตใจของมนุษย์ กล่าวคือ เป็นการแสวงหาความบันเทิงในชีวิต ซึ่งสามารถช่วยบรรเทาอาการเหนื่อยล้าทางจิตใจจากภารกิจต่าง ๆ และช่วยเติมสีสันให้แก่ชีวิตได้ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้มุมมองหรือพบเห็นประสบการณ์ใหม่ ๆ จากบทอ่านต่าง ๆ ที่ช่วยขยายมุมมองความคิดให้กว้างขึ้น หรืออาจทำให้เกิดความรู้อย่างแท้จริงเพื่อยกระดับจิตใจผู้อ่าน เพราะได้เรียนรู้ปรัชญาหรือความจริงบางประการจากเรื่องราวเหล่านั้น

นอกจากนี้ การอ่าน ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันที่มีสื่ออย่างหลากหลาย อีกทั้งยังส่งผลให้มีความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถให้การอ่านให้เป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างมีคุณภาพต่อไป (สันติวัฒน์ จันทรีไค และคณะ, 2562, น. 2-3)

ส่วนมุมมองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การอ่านถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการอ่านเป็นความสามารถพื้นฐานของการเรียนรู้ทุกวิชาในโรงเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องรับรู้ข้อมูลจากการอ่าน เพราะจะทำให้ได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทันเหตุการณ์ และนำข้อมูลไปใช้พัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพ คุณภาพชีวิต รวมถึงประเทศชาติได้ (ยุวดี วิริยางกูร, วิมล เกาวัลย์, และคณะ, 2564, น. 111)

จากความสำคัญของการอ่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อทั้งตนเองและผู้อื่น เนื่องจากการอ่านจะช่วยพัฒนาความรู้ต่าง ๆ อย่างรอบด้าน จนเป็นประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายตนเองได้ด้วย

ความสามารถด้านการอ่าน

ความสามารถด้านการอ่าน อาจเรียกได้ว่า “ความเข้าใจในการอ่าน” ซึ่งหมายถึงการอ่านแล้วรู้เรื่อง ถือเป็นเป้าหมายของการอ่านโดยทั่วไปที่จะรับรู้และเข้าใจกันในวงกว้าง ทั้งนี้การที่ผู้อ่านจะมีความเข้าใจในบทอ่าน และแสดงออกถึงความสามารถด้านการอ่านได้ ต้องอาศัยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ การกำหนดจุดประสงค์ของการอ่าน การคัดเลือกบทอ่านตามจุดประสงค์ และการใช้กลยุทธ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ (สันติวัฒน์ จันทรีไค และคณะ, 2562, น. 3) โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำหนดจุดประสงค์ของการอ่าน

สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประการ คือ เพื่อผ่อนคลายความเครียด เพื่อค้นหาคำตอบที่ต้องการ เพื่อศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ และเพื่อพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการเรียนและการทำงานของแต่ละบุคคล

2. การคัดเลือกบทอ่านตามจุดประสงค์

เมื่อพิจารณาตามจุดประสงค์ของการอ่านแต่ละประการแล้ว พบว่าสามารถคัดเลือกบทอ่านได้อย่างหลากหลาย ดังนี้

- 1) เพื่อผ่อนคลายความเครียด บทอ่านที่เหมาะสมมักจะเป็นความบันเทิงและความสนใจส่วนตัว เช่น นวนิยาย บล็อกส่วนบุคคล
- 2) เพื่อค้นหาคำตอบที่ต้องการ บทอ่านที่เหมาะสมมักจะเป็นความรู้ข่าวสาร ซึ่งสามารถค้นหาได้ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์และรูปแบบออนไลน์
- 3) เพื่อศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ บทอ่านที่เหมาะสมมักจะเป็นชีวประวัติหรือความรู้ ข่าวสารที่สนใจ
- 4) เพื่อพัฒนาความรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการเรียนและการทำงานของแต่ละบุคคล บทอ่านที่เหมาะสมมักจะเป็นตำราเรียน รายงาน บันทึกข้อความ

3. การใช้กลยุทธ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

กลยุทธ์ในการอ่าน เป็นลักษณะการอ่านในแง่มุมต่าง ๆ หรือการที่ผู้อ่านใช้สติปัญญาพิจารณาเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการอ่าน โดยจำแนกได้เป็น 3 ประการ (สันติวัฒน์ จันทรโศ และคณะ, 2562, น. 10) ประกอบด้วย

- 1) การเข้าถึงและค้นคืนสาระ เป็นความสามารถในการดึงสาระสำคัญจากสิ่งที่อ่านออกมาได้
- 2) การบูรณาการและตีความ เป็นความเข้าใจในข้อความที่อ่าน รวมถึงตีความ แปลความสิ่งที่อ่าน และคิดวิเคราะห์เนื้อหาของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต
- 3) การสะท้อนและประเมิน เป็นความสามารถในการประเมินข้อความที่อ่าน และสามารถให้ความเห็นหรือโต้แย้งสิ่งที่อ่านจากมุมมองของตนได้

ด้วยเหตุนี้ ความสามารถด้านการอ่าน หรือความเข้าใจในการอ่าน จึงหมายถึง การทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามจุดประสงค์ของการอ่าน โดยสามารถเลือกบทอ่านที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังมีกลยุทธ์ในการอ่านตามแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ระดับของการอ่าน

การอ่านโดยทั่วไป สามารถจำแนกเป็นระดับต่าง ๆ ได้ตามความเข้าใจจากน้อยไปหามาก กล่าวคือ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานที่ต้องรู้และเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จนถึงระดับที่สามารถต่อยอดจนเกิดเป็นงานใหม่ ๆ ทั้งนี้ แวมมยุรา เหมือนนิล และ ประทีป เหมือนนิล (2564, น. 12-14) ได้จำแนกระดับของการอ่านตามความเข้าใจการอ่านหนังสือเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับจับใจความ เป็นระดับการอ่านเบื้องต้น เพื่อค้นหาสาระของเรื่องที่ผู้แต่งต้องการเสนอแก่ผู้อ่านเป็นสำคัญ ซึ่งแสดงออกผ่านพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- 1) สรุปเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร
- 2) จำลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง และเล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเอง
- 3) บอกเล่ารายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงด้วยความทรงจำของตนเอง
- 4) รู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการ
- 5) ยกตัวอย่างประกอบ
- 6) จำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญ (หรือ พลดความ)
- 7) ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อเสนอแนะหลังการอ่าน
- 8) รวมข้อมูลที่มีอยู่แล้วกับข้อมูลใหม่
- 9) เลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้

2. ระดับตีความ เป็นระดับการอ่านที่ผู้แต่งไม่บอกความคิดสำคัญของเรื่องอย่างตรงไปตรงมา แต่อาจใช้สัญลักษณ์หรือถ้อยคำโดยนัยที่มีความหมายแฝง เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านติดตามค้นหาสาระสำคัญด้วยตนเอง พบในงานเขียนประเภทบันเทิงคดีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์และจินตนาการของผู้อ่านอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ การอ่านระดับตีความต้องพิจารณาจากพื้นฐานของบทอ่านและเหตุผลที่ทำให้เชื่อถือได้ จึงจะถือว่าเป็นการอ่านระดับตีความที่มีประสิทธิภาพ

3. ระดับวิจารณ์ เป็นระดับการอ่านที่ผู้อ่านจะสามารถประเมินค่าหนังสือหรือบทอ่านแต่ละเรื่องได้ว่าดีหรือไม่ อย่างไร มักเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และรสนิยมของผู้อ่านแต่ละคน เนื่องจากงานเขียนเดียวกันอาจมีคนเห็นว่าดีหรือไม่ดีก็ได้ จึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับการจับใจความ การตีความ และการวิเคราะห์แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อให้การวิจารณ์และประเมินค่าน่าสนใจและน่าเชื่อถือมากขึ้น

4. ระดับสร้างสรรค์ เป็นระดับการอ่านที่ผู้อ่านจะสามารถพินิจพิจารณาจนเกิดปัญญาหยั่งรู้ในความจริงอย่างใหม่ หรือเลือกความคิดไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ผู้อ่านต้องอาศัยทั้งการจับใจความ การตีความ และการวิเคราะห์วิจารณ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้จนนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์แก่ตนเองและสังคมได้

กล่าวโดยสรุป การอ่านมี 4 ระดับ คือ การจับใจความ ซึ่งต้องใช้ความสามารถด้านการอ่านของแต่ละบุคคลทำความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมด การตีความ ซึ่งต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายแฝงร่วมกับการจับใจความ การวิจารณ์ ซึ่งต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับการจับใจความเพื่อตัดสินเนื้อเรื่อง และการสร้างสรรค์ ซึ่งต้องใช้ความคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์จริง ทั้งนี้ระดับการอ่านขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรปฏิบัติได้ด้วยตนเอง คือ การจับใจความ เนื่องจากเป็นระดับที่สามารถทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่สามารถค้นหาสาระสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง ซึ่งใจความสำคัญที่แท้จริงไม่ได้อยู่ที่ความเข้าใจอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องเข้าใจความคิดและเจตนาที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารให้กับผู้อ่านได้อย่างถูกต้อง เพราะหากผู้อ่านเข้าใจไม่ตรงกับความคิดและเจตนาของผู้เขียนแล้ว จะถือว่าเข้าใจผิด ทั้งนี้ ผู้เขียนอาจใช้วิธีการแต่งที่ซับซ้อนไม่บอกสาระสำคัญโดยตรง ทำให้การอ่านจับใจความยากลำบากมากขึ้น (แววมยุรา เหมือนนิล และ ประทีป เหมือนนิล, 2564, น. 9) ซึ่งการอ่านจับใจความ อาจเรียกว่าเป็น “การอ่านเอาเรื่อง” โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด ซึ่งควรพิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่อง เนื่องจากจะช่วยบอกขอบเขตหรือประเด็นหลักของเรื่องได้ จากนั้นจึงอ่านเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง และความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อหรือย่อหน้า
2. อ่านเก็บรายละเอียด โดยพิจารณาจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า และใช้วิธีการตามความถนัด เช่น ทำเครื่องหมายกำกับ ใช้ปากกาเน้นข้อความ หรือจดบันทึกย่อ
3. แยกแยะข้อความที่เป็นส่วนเสริมของใจความสำคัญ (เรียกว่า พลความ) เช่น ตัวอย่าง ตัวเลข สถิติ หรือความเห็นส่วนตัวของผู้เขียน
4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดประสงค์หลักของผู้เขียน สาระสำคัญของเรื่อง และแหล่งที่มาของเรื่อง
5. จดบันทึกข้อมูลทั้งหมด เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป (โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล, 2562, น. 50-51)

อย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญของเรื่อง อาจเป็นใจความที่ระบุชัดเจน ซึ่งพบได้ทั้งบริเวณต้น กลาง หรือท้ายย่อหน้า หรือเป็นใจความที่แฝงอยู่ ไม่ปรากฏชัด และต้องค้นหาเพื่อสรุปด้วยตนเอง จึงต้องตรวจคำตอบก่อนว่าใจความสำคัญที่หาได้ถูกต้องหรือไม่ โดยใช้การตั้งคำถาม

ว่า อย่างไร หรือเพราะเหตุใด เพื่อพิจารณาผลความซึ่งเป็นคำตอบ และใจความสำคัญซึ่งเป็นที่มาของคำถามว่าสอดคล้องสัมพันธ์กันหรือไม่ (หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ, 2565, น. 161)

ด้วยเหตุนี้ การอ่านจับใจความ จึงต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน กล่าวคือ เริ่มอ่านตั้งแต่ชื่อเรื่องเพื่อหาประเด็นหลัก แล้วพิจารณาเนื้อเรื่องเพื่อหาใจความสำคัญ จากนั้นตรวจสอบด้วยการตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำตอบที่สัมพันธ์กับรายละเอียดของเรื่อง ก่อนนำข้อมูลที่ได้มาเป็นความรู้เพื่อปรับใช้กับประสบการณ์ชีวิตของแต่ละคนต่อไป

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการอ่านหนังสือน้อย ไม่รักการอ่าน หรือไม่ให้ความสำคัญกับการอ่าน ซึ่งไม่ได้อยู่ที่การตัดสินใจว่าจะเลือกอ่านหรือไม่ หรืออ่านมากอ่านน้อยเพียงใด แต่อยู่ที่กระบวนการเรียนรู้ในระบบการศึกษาของไทยที่ขัดขวางการอ่านและไม่ส่งเสริมให้เกิดการอ่านโดยตัวมันเอง (พงษ์ศักดิ์ สังฆวิญญู, 2563, น. 7-13) ทั้งนี้ ปัญหาในระบบการศึกษาของไทยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ประกอบด้วย

1. ระบบการเรียนการสอน เพราะระบบการศึกษาของไทยเน้นการท่องจำและฟังบรรยายจากผู้สอน โดยไม่ได้ให้นักเรียนมุ่งแสวงหาความรู้จากการอ่านด้วยตนเอง อีกทั้งวิธีการสอนที่ผ่านมา ผู้สอนไม่ได้ทำให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่านหรือเรียนรู้จากการอ่าน

2. เป้าหมายการอ่านหนังสือเรียนเพื่อสอบ ปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่มักอ่านหนังสือเพื่อใช้สอบเท่านั้น เมื่อสอบเสร็จก็จะไม่กลับไปอ่านหนังสืออีก หรือจะอ่านเฉพาะหนังสือเรียน โดยไม่สนใจหนังสืออื่น ๆ เพิ่มเติม ดังคำกล่าวที่ว่า “เรียนเพื่อจำ จำเพื่อสอบ สอบเพื่อลิ้ม” (สุจิตต์ วงษ์เทศ, 2554 อ้างถึงใน พงษ์ศักดิ์ สังฆวิญญู, 2563, น. 8-9)

3. ความสำคัญของการเรียนคือใบปริญญา เนื่องจากความเชื่อของคนไทยส่วนใหญ่ โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษา ต้องการใบปริญญาเพื่อเป็นใบเบิกทางสู่ความสำเร็จ จึงเข้าเรียนมหาวิทยาลัยโดยไม่พยายามมุ่งแสวงหาความรู้ที่นอกเหนือจากการเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. การวัดผลหรือการสอบไม่เอื้อต่อการอ่าน เนื่องจากข้อสอบส่วนใหญ่เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ หรือคำตอบถูกผิด ทำให้นักเรียนไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือที่หลากหลาย เลือกอ่านเฉพาะตำราและจดจำเนื้อหาในส่วนที่ออกสอบเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนอ่านน้อย ดีความไม่ได้ และวิเคราะห์ไม่เป็น

5. ปัจจัยด้านผู้สอน เพราะถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะวางรากฐานการอ่านให้กับนักเรียน แต่ผู้สอนกลับไม่รักการอ่านเอง อีกทั้งยังมีภาระงานที่มากกว่าการสอน จึงมีผลกระทบต่อ การสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการอ่านให้กับนักเรียน

ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ในมุมมองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สามารถเกิดขึ้นตั้งแต่การไม่รู้จำตัวอักษร (เช่น ไม่รู้ว่า “ก” อ่านว่า ก ไก่) จำตัวอักษรสลับกัน (เช่น “ถ” หรือ “ท”) ประสมคำไม่เป็น หรือประสมคำได้แต่ยังไม่คล่อง ซึ่งทำให้การอ่านติดขัด ส่งผลต่อ ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทำให้ไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่านและจำเนื้อหานั้นไม่ได้ ซึ่งจะ ส่งผลกระทบต่อการเรียนวิชาต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยการอ่านร่วมด้วย โดยมีสาเหตุจากปัจจัยแวดล้อม ต่าง ๆ เช่น พันธุกรรม ระบบการทำงานในสมอง รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ ทำให้มีผลต่อ ปัญหาการอ่าน และปัญหาการเรียนวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้ หากผู้สอนและผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือ อย่างเหมาะสมแล้ว ปัญหาการอ่านจะน้อยลง และทำให้ปัญหาการเรียนวิชาอื่น ๆ น้อยลงด้วย (ยุวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 152-155)

จากปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นพฤติกรรม เกี่ยวกับข้อจำกัดด้านการอ่าน ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ระดับคำ ระดับประโยค จนถึงระดับบทอ่าน รวมถึงการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน ทำให้มีผลต่อการใช้ชีวิตตั้งแต่การเรียน การทำงาน จนถึง การดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากทั้งปัจจัยภายในแต่ละบุคคล และปัจจัย ภายนอกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การอ่านของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ ทัศนคติของครูผู้สอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรักและสนใจการอ่าน รวมถึงเป้าหมายสูงสุด ของการเรียนรู้ที่ยังไม่ได้มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงทำให้การอ่านในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป

แนวทางแก้ไขปัญหาการอ่าน

พงษ์ศักดิ์ สังขภิญโญ (2563, น. 26-27) ได้กล่าวถึงแนวทางแก้ไขปัญหาการอ่าน ในระดับต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

1. ปรับทัศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับการอ่าน จากการอ่านหนังสือเรียนเพื่อสอบ ทำให้เกิดความเครียด เบื่อ หรือไม่สนุกกับการอ่าน เป็นการอ่านเพื่อความสนุก ความเพลิดเพลิน ซึ่งจะ ทำให้การอ่านเป็นไปอย่างมีความสุข อีกทั้งยังสามารถเพิ่มเวลาในการอ่านให้มากขึ้นได้ด้วย

2. จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอ่าน เพื่อบูรณาการความรู้ในทุกด้าน และส่งเสริมกิจกรรมการอ่านในทุกระดับ ซึ่งต้องอาศัยงบประมาณที่เพียงพอ

3. พัฒนาผู้สอนให้มีนิสัยรักการอ่าน โดยสถาบันต่าง ๆ ต้องจัดระบบการเรียนการสอนที่จะให้นิสิต นักศึกษา เห็นความสำคัญของการอ่าน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน

4. ปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เนื่องจากการท่องจำและฟังบรรยายจากผู้สอนเป็นข้อจำกัดที่ทำให้นักเรียนไม่เกิดการอ่าน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงควรกระตุ้นและมุ่งให้นักเรียนอ่านหนังสือเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกัน รวมถึงต้องมอบหมายงานที่ต้องให้นักเรียนอ่านเพิ่มเติมมากกว่าทำเพียงแบบฝึกหัดเท่านั้น

จากแนวทางแก้ไขปัญหาการอ่าน อาจกล่าวได้ว่า การแก้ไขปัญหาการอ่านควรเริ่มต้นจากการสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้สอน แล้วจึงนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ไม่ว่าจะป็นนักเรียนทั่วไปหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านได้อย่างมีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

อาทิตยา เติ้งเจ๊ะ และคณะ (2560) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คน โดยใช้ชุดนิทานคำคล้องจอง จำนวน 3 เล่ม แผนการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านคำที่มีสระเปลี่ยนรูป สระลดรูป และสระคงรูป จำนวน 24 แผน และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ จำนวน 21 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่ามัธยฐาน ค่าพิสัย ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ และทดสอบสมมติฐานด้วย The Wilcoxon Matched-Pairs Signed-Ranks Test พบว่า การอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หลังการสอนโดยใช้ชุดนิทานคำคล้องจอง อยู่ในระดับดีมาก และความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

พัชรีภรณ์ กันทะนะ และ ศุภวรรณ ัสัจจพิบูล (2563) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกลวิธีลูกบาศก์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ซึ่งมีเครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิธีการละ 6 แผน รวม 12 คาบ คาบละ 45 นาที แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ รูปแบบปรนัย

ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสรุปความ รูปแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกลวิธีลูกบาศก์ มีความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Alhamdan (2019) ได้ศึกษาแนวทางการอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 โดยใช้กรณีศึกษาจากครูที่รับผิดชอบด้านการอ่านประจำโรงเรียนในรัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 5 คน ผ่านการสัมภาษณ์ การสังเกตในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนกลุ่มเสี่ยงจะสามารถเรียนรู้การอ่านได้ดีเมื่อทำกิจกรรมกลุ่มย่อย ส่วนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจะสามารถเรียนรู้การอ่านได้ดีเมื่อได้รับการสอนตรง

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน สามารถสังเคราะห์งานวิจัยได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
อาทิตยา เติ้งเจี๊ยะ	ความสามารถ	ชุดนิทาน	นักเรียนที่มีความ	การอ่านคำของ
พัชรี จีพัฒน์กุล	ในการอ่านคำ	คำคล้องจอง	บกพร่องทางการ	นักเรียนที่มีความ
ปรีดา เพ็ญคา (2560)	ของนักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการเรียนรู้	การสอนอ่านคำ ที่มีสระเปลี่ยนรูป สระลดรูป และสระคงรูป	เรียนรู้ ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 3-6 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คน	บกพร่องทางการ เรียนรู้ หลังการสอน โดยใช้ชุดนิทาน คำคล้องจอง อยู่ใน ระดับดีมาก และ ความสามารถ ในการอ่านคำ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
พัชรินทร์ กันทะนะ ศุภวรรณ สัจจพิบูล (2563)	ความสามารถใน การอ่านเพื่อความ เข้าใจและการเขียน สรุปความ	การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกร่วมกับกลวิธี ลูกบาศก์กับการจัด การเรียนรู้แบบปกติ	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน	การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกร่วมกับกลวิธี ลูกบาศก์ ทำให้ นักเรียนอ่านเพื่อ ความเข้าใจและ เขียนสรุปความได้ สูงกว่าการจัดการ เรียนรู้แบบปกติ
Alhamdan (2019)	แนวทางการอ่าน ที่เหมาะสมกับ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง และนักเรียนที่มี ความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน	การสัมภาษณ์ การสังเกตในชั้น เรียน และการ ศึกษาเอกสาร ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ครูที่รับผิดชอบด้าน การอ่านประจำ โรงเรียนในรัฐ มิชิแกน ประเทศ สหรัฐอเมริกา จำนวน 5 คน	นักเรียนกลุ่มเสี่ยง เรียนรู้การอ่านได้ดี เมื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ย่อย ส่วนนักเรียนที่ มีความบกพร่อง ทางการเรียนรู้ด้าน การอ่าน เรียนรู้ การอ่านได้ดี เมื่อ ได้รับการสอนตรง

ดังนั้น การอ่าน จึงเป็นเรื่องสำคัญของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเหมาะสม โดยใช้วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง

ความหมายของบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง (Poetry) เป็นผลงานรูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งเกิดจากการเลือกใช้คำที่ดีที่สุดในตำแหน่งที่ดีที่สุด (Coleridge, 1827 อ้างถึงใน Waugh, 2022) โดยมีผู้ให้ความหมายของบทร้อยกรอง และคำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561, น. 14) ได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ในคำว่า “วรรณคดีร้อยกรอง” ซึ่งหมายถึง คำประพันธ์ที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ (ข้อบังคับสำหรับแต่งคำประพันธ์) โดยเน้นจังหวะของเสียงที่เกิดจากข้อกำหนดต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนพยางค์ (เรียกว่า คำ) น้ำหนักของเสียงหนักเบา (เรียกว่า คุ ล หุ) ระดับเสียง (บังคับเสียงวรรณยุกต์) และการผูกคำคล้องจอง (เรียกว่า สัมผัส)

บางครั้งอาจเรียกบทร้อยกรองว่า “กวีนิพนธ์” ซึ่งหมายถึง งานเขียนชนิดหนึ่งที่สร้างสรรค์ด้วยกวีโวหารให้มีความงาม ความไพเราะ จังหวะลีลา และมีความหมายลึกซึ้งกินใจ กระทบอารมณ์ให้เกิดจินตภาพได้มากกว่าภาษาทั่วไป เป็นได้ทั้งงานเขียนที่มีฉันทลักษณ์บังคับ เช่น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย (แวมยสุรา เหมือนนิล และ ประทีป เหมือนนิล, 2564, น. 90) และงานเขียนที่ไม่มีฉันทลักษณ์ตายตัว เช่น กลอนเปล่า กล่าวคือ ผู้ประพันธ์สามารถสร้างสรรค์สุนทรีย์หรือความงามผ่านถ้อยคำ เสียงสัมผัส และจังหวะในการประพันธ์ได้ โดยไม่จำเป็นต้องมีรูปแบบที่ตายตัว (หัตถกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ, 2565, น. 60)

นอกจากนี้ ยังอาจเรียกบทร้อยกรองว่า “คำประพันธ์” ซึ่งหมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้มีความไพเราะแตกต่างไปจากถ้อยคำธรรมดา มีสัมผัสคล้องจองกัน โดยแต่งเป็น กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่าย อาจเรียกว่า บทกวี หรือ บทประพันธ์ ทั้งนี้ คำว่า “ร้อยกรอง” เกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อสำนักวัฒนธรรมทางวรรณกรรมซึ่งตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2485 กำหนดให้ใช้เรียกวรรณกรรมที่มีลักษณะบังคับในการแต่งหรือกำหนดคณะว่า “ร้อยกรอง” ควบคู่กับคำว่า “ร้อยแก้ว” ซึ่งเป็นความเรียง (พรสวรรค์ สุวรรณธาดา, 2547 อ้างถึงใน กัญญา พงศ์พิริยะวนิช, 2561, น. 4)

จากความหมายต่าง ๆ ของบทร้อยกรอง สามารถสรุปได้ว่า บทร้อยกรอง คือ ลักษณะคำประพันธ์ที่ผู้แต่งเรียบเรียงให้เป็นระเบียบตาม ฉันทลักษณ์ที่กำหนด และใช้ศิลปะการประพันธ์ผ่านถ้อยคำและเสียงสัมผัส เพื่อให้เกิดความไพเราะ และมีความหมายลึกซึ้งกินใจ ในการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึง บทร้อยกรองประเภทกลอน ได้แก่ วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

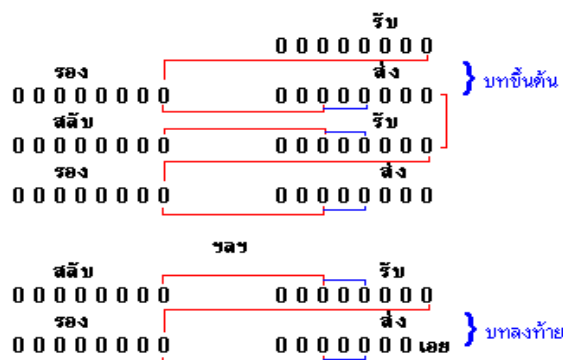
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดให้วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีเรื่องหนึ่งในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีที่พระสุนทรโวหาร (ภู่) หรือ สุนทรภู่ แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2373 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ในขณะที่ออกบวชและจำพรรษาอยู่ที่วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นเรื่องราวการเดินทางไปยังเจดีย์วัดภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับบุตรชาย ชื่อ หนูพุด ซึ่งได้ผ่านสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมบรรยายความโศกเศร้าหลังการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา และความอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก

ภาพประกอบ 2 เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นิราศภูเขาทองเป็นวรรณคดีประเภทกลอนนิราศ ส่วนใหญ่มีฉันทลักษณ์เช่นเดียวกับกลอนสุภาพ แต่จะมีลักษณะเฉพาะ คือ ขึ้นต้นบทแรกด้วยวรรครับ (วรรคที่สอง) และลงจบบทสุดท้ายด้วยคำว่า “เอ๋ย” โดยแต่งได้ไม่จำกัดจำนวนบท ซึ่งสรุปเป็นแผนผังได้ ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 แผนผังแสดงฉันทลักษณ์ของกลอนนิราศ

คุณค่าทางวรรณคดีที่พบในนิราศภูเขาทอง ประกอบด้วย

คุณค่าด้านเนื้อหา สุนทรภู่แต่งเรื่องนิราศภูเขาทองขึ้น โดยสอดแทรกข้อคิด คติเตือนใจ และคำสอนต่าง ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้กับผู้คนในปัจจุบันได้

คุณค่าด้านวรรณศิลป์ นอกจากสัมผัสนอกที่เป็นสัมผัสบังคับของบทร้อยกรองประเภทกลอนนิราศแล้ว ยังพบการใช้สัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ การเล่นคำ และการใช้ภาพพจน์ต่าง ๆ เพื่อให้คำประพันธ์ไพเราะมากยิ่งขึ้น

คุณค่าด้านสังคม การเดินทางผ่านสถานที่ต่าง ๆ ในนิราศภูเขาทองทำให้เห็นวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และประวัติความเป็นมาของแต่ละสถานที่ อีกทั้งยังสอดแทรกความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการแสดงความรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วย

กล่าวโดยสรุป วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีบันทึกการเดินทางที่แต่งขึ้นโดยใช้คำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ เพื่อบรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นระหว่างเดินทางผ่านสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนภาพสังคมในสมัยนั้น พร้อมให้ข้อคิด คำสอนต่าง ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้กับปัจจุบันได้ และมีความหมายลึกซึ้งกินใจ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาของผู้ประพันธ์ที่เน้นการใช้สัมผัสเพื่อให้เกิดความไพเราะ อันควรค่าแก่การศึกษา เรียนรู้ และอนุรักษ์ไว้สืบไป

แนวทางการอ่านบทร้อยกรอง

การอ่านบทร้อยกรอง เป็นการอ่านที่มีความหมายเจาะจงถึงการอ่านออกเสียงเป็นท่วงทำนองต่าง ๆ ตามรูปแบบและลักษณะเฉพาะของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยรวมถึงลีลาภาษาและอารมณ์ที่ผู้อ่านแต่ละคนจะเป็นผู้สะท้อนความคิดของผู้ประพันธ์ (กัญญา พงศ์พิริยะวนิช, 2561, น. 65-67) ทั้งนี้ การอ่านบทร้อยกรอง ควรปฏิบัติตามแนวทางดังนี้

1. รู้จังหวะและแบ่งตอนของบทร้อยกรองที่จะอ่าน
2. เน้นเสียงคำที่รับสัมผัสกันให้ชัดกว่าปกติ หากคำนั้นเป็นสัมผัสนอก ต้องทอดเสียงให้มีจังหวะยาวกว่าการอ่านทั่วไป
3. อ่านคำที่มีเสียงวรรณยุกต์จัดว่าด้วยการเปิดเสียงให้สูงและดังก้อง
4. ออกเสียง ร และ ล ให้ชัด อย่าให้เสียงสลับกัน มิเช่นนั้นผู้ฟังอาจเข้าใจความหมายคลาดเคลื่อน และไม่ควรเน้นชัดจนมากเกินไป
5. รู้ลักษณะพิเศษของบทร้อยกรองที่จะอ่าน เช่น เอก โท ในโคลงและร่าย หรือ ตรี หุ ในฉันท์ ทั้งนี้ ห้ามเอื้อนเสียงที่คำลหุ เพราะมีเสียงสั้นและเบา

6. พยางค์ที่ใช้เกิน ให้อ่านเร็วและเบาอย่างอักษรนำ เพื่อให้เสียงตกตรงพยางค์ที่ต้องการ เช่น กำหนดให้ใช้คำได้หน่วยละ 1 พยางค์ แต่ต้องใช้คำ 2 พยางค์ลงใน 1 หน่วย เช่น ข-ยาย ส-ถาน ซึ่งจะต้องอ่านคำให้เสียงตกที่พยางค์หลัง
7. เมื่ออ่านใกล้จบ ให้อ่านอ่อนเสียงและทอดจังหวะช้าลงจนกระทั่งจบบท
- นอกจากนี้ การอ่านบทหรือยกทรง ยังต้องพิจารณาความหมายของบทอ่านด้วย เนื่องจากเสียงของผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญที่จะสื่อความหมายจากตัวอักษรไปยังผู้ฟังได้อย่างถูกต้อง โดยความหมายของคำในบทอ่าน (พิณพนธ์ คงวิจิตต์, 2565, น. 45-48) ประกอบด้วย

1. ความหมายโดยตรง ความหมายโดยนัย

คำที่มีความหมายโดยตรง คือ คำที่มีความหมายเป็นไปตามความหมายประจำรูป หรือคุณสมบัติประจำคำ ส่วนคำที่มีความหมายโดยนัย คือ คำที่มีความหมายอื่นแฝงไว้ภายในตัวอักษร ซึ่งต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไม้แก้ว	กลิ่นแก้ว	กราย	หอม	บ่วาย	วัง	เวง	ใจ			
ทุก	ขี้	ลิ่ม	ปล้ำ	อาลัย	ว่า	กลิ่น	แก้ว	แล้ว	เรียน	มหา

กาพย์ห่อโคลงนิราศธารโศก : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร

จากตัวอย่าง คำว่า “แก้ว” ในวรรคแรก เป็นคำที่มีความหมายโดยตรง กล่าวถึงพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่ง จึงอ่านด้วยเสียงระดับปกติ ส่วนคำว่า “แก้ว” ในวรรคที่ 4 เป็นคำที่มีความหมายโดยนัย กล่าวถึงผู้เป็นที่รัก จึงอ่านด้วยเสียงที่นุ่มนวล เพื่อสื่อถึงความรัก

2. ความหมายตรงข้าม

คำที่มีความหมายตรงข้าม คือ คำที่มีความหมายแตกต่างกันชัดเจน โดยผู้แต่งจะเลือกใช้คำที่มีความหมายตรงข้าม เพื่อแสดงถึงความขัดแย้ง ความแตกต่าง หรือการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่งอย่างคู่ตรงข้าม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อุรุ	ขยาย	ศลัม	แล้ว	ลอย	สวรรค์	ลง	ถา
สิง	หา	สนับ	ปรางค์	รัตน	บวร	เจ็ด	หล้า
บุญ	เพรง	พระ	หาก	สวรรค์	ศา	สน	รุ่ง
บัง	อบาย	เบิก	ฟ้า	ศึก	พิน	ใจ	เมือง

นิราศนรินทร์ : นายนรินทรธิเบศร์ (อิน)

จากตัวอย่าง คำที่มีความหมายตรงข้าม คือ ล่ม (จม) - ลอย (ไม่จม) และ บัง (ปิด) - เบิก (เปิด) ซึ่งผู้อ่านควรเน้นเสียงอ่านให้ดังกว่าปกติ เพื่อสื่อภาพคู่ตรงข้ามอย่างชัดเจน

3. ความหมายประจำรูปคำ

คำเป็นหน่วยของภาษาที่มีความหมาย แต่บทอ่านบางบทมีข้อกำหนดเรื่องการแบ่งจังหวะการอ่าน ทำให้ต้องอ่านฉีกคำในบางคำ ผู้ที่มีศิลปะการอ่านจึงควรพิจารณาความหมายประจำรูปคำก่อน แล้วใช้เทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการอ่าน เพื่อรักษาจังหวะและการสื่อความหมายให้เหมาะสมที่สุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

<u>แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์</u>	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงแถววัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	<u>บิดามารดาก็รักมักเป็นผล</u>
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา

พระอภัยมณี : พระสุนทรโวหาร (ภู่)

จากตัวอย่าง จังหวะการอ่านกลอนสุภาพ (กลอนแปด) โดยทั่วไปจะแบ่งเป็นสาม/สอง/สาม แต่หากวิเคราะห์ความหมายประจำรูปคำแล้ว การอ่านด้วยจังหวะข้างต้น จะทำให้เกิดการฉีกคำในบางวรรค กล่าวคือ “แล้วสอนว่า/อย่าไว้ใจ/มนุษย์” ควรแบ่งจังหวะใหม่เป็น “แล้วสอนว่า/อย่าไว้ใจ/มนุษย์” และ “บิดามารดา/รัก/มักเป็นผล” ก็ควรแบ่งจังหวะใหม่เป็น “บิดามารดา/รัก/มักเป็นผล” ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาการอ่านฉีกคำ ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะการอ่านออกเสียงที่เป็นโทษ เพราะจะทำให้การเข้าใจความหมายของคำผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนได้

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการสอนบทร้อยกรองเรื่องใหม่ ผู้สอนควรเริ่มต้นด้วยการอ่านออกเสียงให้ฟัง หรือใช้สื่อการสอน เช่น วิดีโอสาธิตการอ่านใน YouTube เพื่อตั้งคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น กับนักเรียน ซึ่งจะสะท้อนความรู้สึกที่ผู้แต่งต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านทราบ จากนั้นให้ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทร้อยกรอง เช่น สัมผัสนอก-สัมผัสใน การใช้ภาพพจน์ต่าง ๆ ซึ่งมักพบในใบงานของนักเรียน เพื่อค้นหาคำตอบร่วมกัน และหากต้องการให้ฝึกอ่านบทร้อยกรองด้วยตนเอง ผู้สอนควรจัดทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมให้กับนักเรียน (Waugh, 2022, p. 111)

จากแนวทางการอ่านบทร้อยกรอง สามารถสรุปได้ว่า การอ่านบทร้อยกรอง ผู้อ่านต้องเข้าใจลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรองนั้นก่อน จากนั้นจึงพิจารณาความหมายของคำศัพท์ เพื่อที่จะอ่านได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 4) ได้ระบุความสำคัญของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ ดังนี้

1. พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ และคุณธรรม
2. มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก
3. ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
5. มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนฐานความเชื่อว่าทุกคนเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข พร้อมทั้งจะศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงได้กำหนดจุดหมายให้กับผู้เรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 5) ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้เป็นสากล และมีสมรรถนะสำคัญ ประกอบด้วย การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี รักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความสำคัญต่อนักเรียนในด้านการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการเรียนในปัจจุบันและการทำงานในอนาคตอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการมีจิตสำนึกในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีความสำคัญหลายประการ กล่าวคือ ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ที่เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย สามารถใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้ประกอบกรงานต่าง ๆ เพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่พัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ สร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมถึงเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ และอนุรักษ์ความเป็นไทยให้คงอยู่ตลอดไป ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนรู้ภาษาไทยครอบคลุมความรู้และทักษะต่าง ๆ อย่างรอบด้าน จึงได้จำแนกสาระการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 37-38) ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การอ่าน

การอ่านออกเสียงคำ ประโยค บทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 การเขียน

การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เช่น เรียงความ ย่อความ และรายงานจากการศึกษาค้นคว้า รวมถึงการเขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจัย และเขียนเชิงสร้างสรรค์

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับ เรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

การศึกษารวมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของไทย ซึ่งถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงามทางภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สืบทอดจนถึงปัจจุบัน

จากสาระการเรียนรู้ทั้งหมด สรุปได้ว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสำคัญต่อนักเรียนที่จะพัฒนาทักษะการสื่อสารในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาไทยที่สามารถนำไปใช้ได้ตามกาลเทศะ รวมถึงเข้าใจวรรณคดีและวรรณกรรมที่ทำให้เกิดสุนทรียะในการใช้ภาษาให้งดงาม ไพเราะมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

คุณภาพผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คุณภาพผู้เรียน เปรียบได้กับเป้าหมายสำคัญที่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนด ซึ่งเป็นความรู้และทักษะตามระดับความสามารถของผู้เรียน โดยผู้เรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จะมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 41) ตามสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

ผู้เรียนจะอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ และรายงานจากสิ่งที่อ่าน ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

ผู้เรียนจะเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาของการเขียน เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์

สุนทรพจน์ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

ผู้เรียนจะพูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟัง และดู พูดรายงานเรื่องที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ พูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

ผู้เรียนจะเข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำภาษาถิ่น คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน วิเคราะห์โครงสร้างของประโยครวมและประโยคซ้อน วิเคราะห์ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ แต่งบทหรือยกทรงประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ผู้เรียนจะสรุปเนื้อหาจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรม และบทอาขยาน พร้อมสรุปความรู้ ข้อคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากคุณภาพผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ 2 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวันต่อไป

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 1 การอ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 1 มาตรฐานการเรียนรู้ และ 9 ตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 44-45) ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตาราง 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 1 การอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ■ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่เป็นบทบรรยายจากหนังสือเรียน หรือสื่ออื่น ๆ ■ การอ่านทำนองเสนาะบทร้อยกรองประเภทกาพย์
ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ■ การอ่านจับใจความจากวรรณคดีและวรรณกรรมในหนังสือเรียน รวมทั้งบทเรียนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
ท 1.1 ม.1/3 ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จากเรื่องที่อ่าน	
ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มี หลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน	
ท 1.1 ม.1/5 ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท	
ท 1.1 ม.1/6 ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียน ประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ	
ท 1.1 ม.1/7 ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือ หรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ■ การอ่านและปฏิบัติตามเอกสารคู่มือ
ท 1.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียน อย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ■ การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
ท 1.1 ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ■ มารยาทในการอ่าน

จากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 1 การอ่าน ผู้วิจัยได้เลือก
ตัวชี้วัดที่จะนำมาใช้กับการวิจัยทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.1/3 ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
- ท 1.1 ม.1/8 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต
- ท 1.1 ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 1 มาตรฐานการเรียนรู้ และ 5 ตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 54-55) ดังนี้

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจัยวรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตาราง 3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ■ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีประเภทกาพย์ รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่นของตน - เรื่องสั้น - สารคดี ■ บทอาขยานและหนังสืออ่านนอกเวลา
ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์ห้วงวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ	
ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	<ul style="list-style-type: none"> ■ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีประเภทกาพย์ รวมทั้งวรรณคดีและวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการเดินทาง - วรรณกรรมท้องถิ่นของตน - เรื่องสั้น - สารคดี ■ บทอาขยานและหนังสืออ่านนอกเวลา
ท 5.1 ม.1/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	

จากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้วิจัยได้เลือกตัวชี้วัดที่จะนำมาใช้กับการวิจัยทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
- ท 5.1 ม.1/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

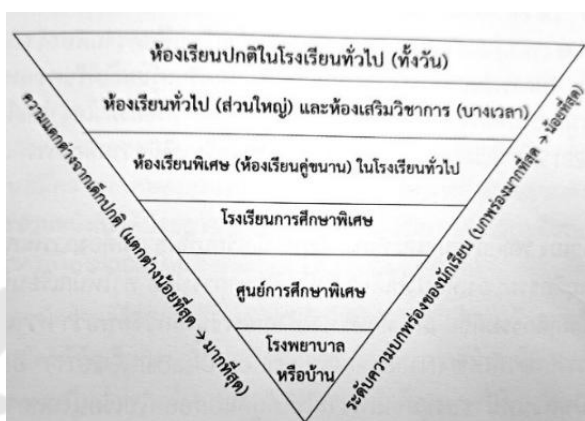
ดังนั้น นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ทั้งหมด 10 ตัวชี้วัด โดยจะได้เรียนรู้เนื้อหาของวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ได้แก่ ประวัติผู้แต่ง ลักษณะคำประพันธ์ เนื้อเรื่อง คำศัพท์ และคุณค่าทางวรรณคดี เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย พร้อมตอบคำถามที่เกี่ยวข้องและสรุปเนื้อหาต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

ความหมายของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทย สามารถแบ่งได้หลายรูปแบบ ตั้งแต่การจัดการศึกษาในห้องเรียนปกติ ห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเรียน

คูขนาน ในโรงเรียนทั่วไป จนถึงการจัดการศึกษาเฉพาะในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล หรือแม้แต่ที่บ้าน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระดับความแตกต่างและความบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน (ยุวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 7) โดยสรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 แผนภาพแสดงรูปแบบบริการด้านการศึกษาพิเศษ

อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นไปที่การจัดการศึกษาในโรงเรียนทั่วไป ในที่นี้ จำแนกได้เป็น 2 ประเภท (ยุวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 8)

1. การเรียนร่วม (Mainstream Education) คือ การศึกษากระแสหลักที่นักเรียนทั่วไปเรียนอยู่ โดยครูไม่ได้ปรับเนื้อหาที่สอน วิธีการสอน และสื่อการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จึงทำให้นักเรียนไม่ได้ประโยชน์จากการเรียนร่วมมากเท่าที่ควร

2. การเรียนรวม (Inclusive Education) คือ การศึกษาในโรงเรียนทั่วไปที่ครูได้ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จึงทำให้นักเรียนได้รับความช่วยเหลือและเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของตนเอง อีกทั้งยังได้เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนด้วย

แม้ว่านักการศึกษาพิเศษจะกำหนดนิยามของการเรียนร่วมและการเรียนรวมแล้ว แต่การจัดการศึกษาทั้งสองรูปแบบ ยังคงมีลักษณะที่แตกต่างกันอยู่บ้าง กล่าวคือ การเรียนร่วมต้องพิจารณาความพร้อมของโรงเรียนที่จะจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงทัศนคติของผู้สอน ระบบการบริหารจัดการของโรงเรียน การเตรียมความพร้อมของผู้ปกครองและนักเรียนคนอื่น ๆ ขณะที่การเรียนรวมให้ความสำคัญกับปัจจัยภายนอก และมุ่งปัญหาของการจัดการศึกษาไปที่นักเรียน

กล่าวคือ มีเจตนาที่จะแก้ไขความบกพร่องให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามแบบเรียนในหลักสูตรปกติ (ฎุฬฟ้า เสวกพันธ์, 2562, น. 4)

ด้วยเหตุนี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า การเรียนร่วม หรือการเรียนรวม เป็นคำที่ใช้แทนกันได้ ซึ่งในที่นี้ จะใช้คำว่า การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องแยกมาเรียนในบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ และภาษาไทย และยังใช้เนื้อหาเดียวกับนักเรียนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ผู้สอนจำเป็นต้องใช้วิธีการสอนหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนและถูกต้อง เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ และสามารถปรับใช้ได้ต่อไป

นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อาจเรียกโดยทั่วไปว่า “เด็กที่มีความบกพร่อง” ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเภท ตามเกณฑ์ของความพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 (อ้างถึงใน เพ็ญสุดา จิโนการ, 2560) ประกอบด้วย

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย การเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
6. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา
7. เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์
8. เด็กออทิสติก
9. เด็กพิการซ้อน

ทั้งนี้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ซึ่งศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดต่าง ๆ มีจำนวนมากถึง 450,471 คน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2563 อ้างถึงในยุวดี วิริยางกูร, วิมล เถาว์ลัย, และคณะ, 2564, น. 14) โดยจำแนกได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำแนกตามประเภทและระดับชั้น

ประเภท	จำนวน (คน)				
	ก่อนประถม	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย / ปวช.	รวม
การเห็น	66	1,260	459	273	2,058
การได้ยิน	123	884	302	105	1,414
ร่างกาย / สุขภาพ	496	4,352	1,452	581	6,881
สติปัญญา	599	16,637	5,269	400	22,905
การเรียนรู้	499	313,183	73,267	4,603	391,552
การพูดและภาษา	191	2,291	258	46	2,786
พฤติกรรม / อารมณ์	550	4,935	828	274	6,587
ออทิสติก	140	5,696	883	146	6,865
พิการซ้อน	365	7,826	1,143	89	9,423
รวม	3,029	357,064	83,861	6,517	450,471

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณานักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้แล้ว พบว่าเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทความบกพร่องทางสติปัญญา 1 คน ความบกพร่องทางการเรียนรู้ 1 คน ภาวะออทิสซึม (ออทิสติก) 1 คน และพิการซ้อน 1 คน โดยความบกพร่องแต่ละประเภทมีลักษณะความสามารถและข้อจำกัด ดังนี้

1. ความบกพร่องทางสติปัญญา (Intellectual Disability)

คือ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญา (IQ) ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับนักเรียนทั่วไป และมีข้อจำกัดเกี่ยวกับทักษะการปรับตัวอย่างน้อย 2 ด้าน จาก 10 ด้าน ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตในบ้าน ทักษะทางสังคม การใช้ทรัพยากรในชุมชน การควบคุมตนเอง การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย การทำงานทางวิชาการ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และทักษะการทำงาน ทั้งนี้ ลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นก่อนอายุ 18 ปี (เพ็ญสุดา จิโนการ, 2560, น. 5) โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีระดับสติปัญญาอยู่ในช่วง 50-70 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับเล็กน้อย กล่าวคือ เป็นนักเรียนที่มีลักษณะเหมือนนักเรียนทั่วไป สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง เรียนในห้องเรียนปกติที่โรงเรียนได้ แต่เมื่อนักเรียนต้องเรียนรู้เนื้อหาวิชาการที่ซับซ้อน เช่น การอ่านบทร้อยกรอง จะไม่ค่อยเข้าใจ จำไม่ได้ ทำตามไม่ได้ จึงต้องอาศัย

ความช่วยเหลือจากผู้สอนหรือเพื่อนร่วมชั้นในบางเรื่อง (ยูวดี วิริยางกูร, วิมล เกศวาลัย, และคณะ, 2564, น. 38)

2. ความบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disability)

คือ นักเรียนที่มีระดับสติปัญญา (IQ) ปกติเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน แต่พบความบกพร่องของการทำงานในสมองที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความสามารถทางวิชาการ คือ การอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ในที่นี้ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีปัญหาด้านการอ่านเท่านั้น โดยนักเรียนสามารถอ่านพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ได้ ประสมเป็นคำและประโยคง่าย ๆ ได้ แต่เมื่อต้องอ่านบทหรือกรอนที่มีคำศัพท์และประโยคที่ยากขึ้น นักเรียนจะเริ่มอ่านตะกุกตะกัก ขาดความคล่องในการอ่าน และไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์และประโยคนั้น ซึ่งทำให้มีปัญหาด้านการอ่านจับใจความ เพื่อให้จดจำและเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้ อย่างไรก็ตาม หากนักเรียนใช้การฟังเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านแล้ว นักเรียนยังพอที่จะเข้าใจเนื้อหาได้บ้าง (ยูวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 152-153)

3. ภาวะออทิซึม (ออทิสติก) (Autism Spectrum Disorder)

คือ นักเรียนที่มีความผิดปกติเกี่ยวกับการทำงานในสมองที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ พัฒนาการด้านภาษา โดยพบว่า นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาของบทหรือกรอนที่อ่าน ไม่เข้าใจคำพูดที่ผู้สอนบรรยาย ทำให้มีผลต่อการตอบคำถามและการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งนักเรียนยังไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม ผู้สอนจึงต้องใช้สื่อทางสายตาให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนร่วมด้วย (ยูวดี วิริยางกูร, วิมล เกศวาลัย, และคณะ, 2564, น. 40-42) นอกจากนี้ นักเรียนยังชวนคุยนอกเรื่อง ไม่ตรงกับประเด็นที่กำลังพูดคุยกัน เช่น ผู้สอนกำลังอธิบายเรื่องการใช้ภาษาในบทหรือกรอน นักเรียนจะเริ่มพูดคุยเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไป ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำลังเรียน

4. พิกัดซ้อน

คือ นักเรียนที่มีลักษณะความบกพร่องอย่างน้อย 2 อย่างร่วมกัน ซึ่งต้องสามารถสังเกตได้ในคนเดียวกัน ในที่นี้ นักเรียนมีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยร่วมกับภาวะออทิซึม ทำให้ต้องใช้เวลาสื่อสารมากกว่านักเรียนคนอื่น ๆ และเมื่อต้องอ่านออกเสียง

บทสร้อยกรอง พบว่า เสียงที่ออกมายังเป็นคำพูดที่ได้ยินและเข้าใจได้ แต่มีเพียงระดับเสียงเดียว และขาดการเว้นวรรคตามลักษณะคำประพันธ์

จากลักษณะความสามารถและข้อจำกัดของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนทุกคนมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความ โดยเฉพาะการอ่านบทสร้อยกรองภาษาไทย ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วิธีการและเทคนิคการสอนสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ต้องอาศัยวิธีการและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนได้อย่างรอบด้าน ซึ่งมีหลากหลายแนวทาง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. การสอนโดยใช้หลัก 3R's

เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนได้ ซึ่งมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1) การสอนซ้ำ (Repetition) ซ้ำทวนในเนื้อหาเดิม ซึ่งต้องใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนทั่วไป แต่อาจจะจัดสอนในช่วงพักเที่ยงหรือตอนเย็นหลังเลิกเรียนก็ได้

2) การสอนแบบไม่ตึงเครียด (Relaxation) เป็นการสอนเนื้อหาเรื่องหนึ่งที่ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที และควรเปลี่ยนกิจกรรม จากวิชาการเป็นการเล่น การร้องเพลง ดนตรี การเล่นเกม หรือการให้ลงมือปฏิบัติจริง

3) การสอนกิจวัตรประจำวัน (Routine) เป็นการสอนที่ทำอย่างสม่ำเสมอ โดยส่วนใหญ่จะให้เป็นตารางเวลาเรียน เพื่อให้นักเรียนจำว่าจะต้องทำอะไร เวลาใด และที่ไหน

ทั้งนี้ ผู้สอนควรเตรียมกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติร่วมกัน (เพ็ญสุดา จิโนการ, 2560, น. 109)

2. การใช้สื่อทางสายตา (Visual Strategies)

สื่อทางสายตา หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนได้เห็น กล่าวคือ เป็นการนำสิ่งที่ป็นรูปธรรม จับต้องได้ มาช่วยนักเรียนให้เข้าใจสิ่งที่ป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับนักเรียนออทิสติก โดยผู้สอนควรเริ่มจากสื่อที่เข้าใจง่ายก่อน แล้วจึงใช้สื่อที่เข้าใจยากขึ้น ดังนี้

1) ของจริง เป็นสื่อทางสายตาที่เข้าใจได้ง่ายที่สุด เช่น ผู้สอนชี้ไปที่วัตถุจริงในสิ่งที่เป็นการคำนาม หรือแสดงท่าทางพร้อมคำพูดในสิ่งที่เป็นการคำกริยาหรือความรู้สึกลึก

2) รูปภาพ เป็นสื่อที่นามธรรมที่เข้าใจได้ยากขึ้น โดยผู้สอนจะใช้รูปภาพหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้จากของจริงแล้ว ซึ่งอาจนำรูปภาพไปใช้ในป้ายเงื่อนไข ตารางกิจกรรม หรือขั้นตอนการทำกิจกรรมของนักเรียนด้วยก็ได้

3) สัญลักษณ์ เป็นตัวหนังสือ ตัวเลข หรือลายเส้นแทนเครื่องหมายต่าง ๆ แต่วิธีการนี้จะเหมาะกับนักเรียนที่เคยเห็นของจริงและรูปภาพมาแล้ว อีกทั้งต้องอ่านหนังสือออก และเข้าใจความหมายของตัวเลขหรือสัญลักษณ์นั้น ๆ ด้วย (ยุวดี วิริยางกูร และ กุลยา ก่อสุวรรณ, 2565, น. 257-258)

จากตัวอย่างวิธีการและเทคนิคการสอนสำหรับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมพบว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะสามารถเรียนรู้ได้ดี หากผู้สอนเข้าใจความสามารถและปรับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถนั้น เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหา อีกทั้งทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มความสามารถ พร้อมนำความรู้ที่ได้ไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งยังมีวิธีการและเทคนิคการสอนที่เป็นประโยชน์อีกหลากหลาย ในที่นี้ ได้แก่ เทคนิค CIRC และการตั้งคำถามแบบ 5W1H โดยจะได้อธิบายรายละเอียดในลำดับต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์จากการทำงานกลุ่มขนาดเล็ก เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนแต่ละคนเข้าใจและจดจำในสิ่งที่ได้รับการสอนผ่านกิจกรรมกลุ่ม อีกทั้งเพื่อพัฒนาทัศนคติเชิงบวกที่มีต่อการเรียนวิชาต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนาการใช้ทักษะการแก้ปัญหาทางสังคมได้ด้วย (ภูฟ้า เสวกพันธ์, 2562, น. 52) โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ถือเป็นวิธีการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้สอนได้จัดให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งนักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กล่าวคือ จะต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมความคิด ช่วยเหลือ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนไปด้วยกัน (ขวัญชนก อยู่ศรี, 2565, น. 36) ทั้งนี้ ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ประกอบด้วย

1. มีปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว
2. มีการพึ่งพาอาศัยกันในรูปแบบกลุ่มเชิงบวก
3. มีภาระรับผิดชอบส่วนบุคคล
4. เน้นที่งานท้าทาย
5. เกิดความรับผิดชอบที่เหมาะสมกับกลุ่มเล็กและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
6. ใช้กระบวนการกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถใช้พัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาผ่านงานที่ท้าทายความสามารถ และอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่จะพึ่งพาอาศัย ช่วยเหลือ และรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนทุกคนเข้าใจเนื้อหาและทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ

ความหมายของเทคนิค CIRC

เทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมาจากคำว่า Cooperative Integrated Reading and Composition หมายถึง การจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน และการเขียนรูปแบบหนึ่ง เหมาะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งให้ความสำคัญกับหลักสูตรและวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ความสำเร็จของกลุ่มและความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Slavin, 1990, p. 86)

นอกจากนี้ เทคนิค CIRC ยังมุ่งเน้นไปที่ความสามารถของนักเรียนอันหลากหลาย โดยผู้สอนจะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและนักเรียนที่เรียนอ่อน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านและการเขียนที่ผู้สอนมอบหมาย หลังนำเสนอเนื้อหา และเรียนจบแต่ละบทเรียนแล้ว จะทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะนำมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มใดทำคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าจะได้รับรางวัล (ขวัญชนก อยุศรี, 2565, น. 46) ซึ่งจะทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น เกิดความกระตือรือร้น และมีแรงจูงใจในการเรียน อีกทั้งยังเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง มีทักษะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น รวมถึงมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและผู้สอน (จารุวรรณ สังฆะจารย์, 2565, น. 25)

จากความหมายทั้งหมด สรุปได้ว่า เทคนิค CIRC เป็นลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้สอนได้จัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ

การอ่าน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบของนักเรียนเป็นรายบุคคล และเกิดความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งนำมาพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น ทักษะทางสังคม ได้ด้วย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

เทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเป็นหลัก โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไว้ ซึ่งมีผู้ให้รายละเอียด ดังนี้

ขวัญชนก อยุศรี (2565, น. 51-52) ได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ไว้ว่า เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่บูรณาการด้านการอ่านและการเขียน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มในการทำกิจกรรม เพื่อเป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือกัน โดยให้นักเรียนคนที่เก่งกว่าช่วยเหลือนักเรียนคนที่อ่อนกว่า เพื่อให้เกิดผลสำเร็จของกลุ่ม และกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดหรือได้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องภายในห้อง ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่ชัดเจน โดยสมาชิกในกลุ่มต้องยอมรับความสามารถของกันและกัน และต้องร่วมมือกันด้วยความเต็มใจ เพื่อสร้างความสำเร็จของแต่ละคน และความสำเร็จของแต่ละคนนั้นจะนำมารวมเป็นคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม

จารุวรรณ สังฆะจรรย์ (2565, น. 29) ได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ไว้เป็นหลักการสำคัญ 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. สมาชิกแต่ละคนมีเป้าหมายในการทำงานกลุ่มร่วมกัน เช่น ทำคะแนนกลุ่มให้ได้อย่างน้อยร้อยละ 80 โดยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของการทำงานกลุ่ม
2. มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้สมาชิกได้ร่วมกันทำงานกลุ่มอย่างใกล้ชิด ผ่านการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน
3. มีความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน เป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน กล่าวคือ ต้องมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล
4. ใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการทำงานกลุ่มย่อย โดยนักเรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทักษะการสื่อสาร ความเป็นผู้นำ

การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา เพราะเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ และช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ใช้กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนและทำให้การปฏิบัติงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน การวางแผน ปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินผลและปรับปรุงงาน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC สามารถสังเคราะห์ และสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 ผลการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

แนวคิดและทฤษฎี	ขวัญชนก อยู่ศรี (2565)	จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565)
(1) การเรียนรู้แบบร่วมมือ	- ช่วยเหลือกันในการเรียน - ร่วมมือกันด้วยความเต็มใจ - แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก ที่มีความสามารถแตกต่างกัน	- พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน - มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ในเชิงสร้างสรรค์
(2) ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล	- กำหนดบทบาทหน้าที่สมาชิก ในกลุ่มอย่างชัดเจน	- มีความรับผิดชอบของสมาชิก แต่ละคน
(3) กระบวนการกลุ่ม	- ยอมรับในความสามารถของกัน และกัน - ความสำเร็จของแต่ละคนรวมกัน เป็นคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม	- ใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการทำงานกลุ่มย่อย - กระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน
(4) การเสริมแรง	- กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดหรือตาม เกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะได้รับรางวัลหรือ การยกย่อง	

กล่าวโดยสรุป แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC ประกอบด้วย

1. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยอาศัยความสามารถที่หลากหลาย เพื่อให้การทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นไปอย่างครบถ้วน

2. ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลตนเอง เพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายของแต่ละบุคคลประสบความสำเร็จ

3. กระบวนการกลุ่ม เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งต้องอาศัยการประสานงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และการยอมรับซึ่งกันและกัน

4. การเสริมแรง เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการพฤติกรรมของนักเรียน มีหลายลักษณะ เช่น การให้คำชม การให้คะแนน และการให้รางวัลต่าง ๆ เพื่อให้พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนคงอยู่และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อไป

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC

เทคนิค CIRC เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีผู้ให้รายละเอียด ดังนี้

Slavin (1990, pp. 88-92) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ไว้ทั้งหมด 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. Reading Groups ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน
2. Teams ผู้สอนจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ มีทั้งนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อน โดยอาจจัดเป็นคู่ หรือกลุ่มย่อยไม่เกิน 4 คน
3. Basal-Related Activities ผู้สอนนำเสนอบทเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบปัญหาที่เกิดขึ้น จากนั้นผู้สอนให้นักเรียนทำกิจกรรมการอ่าน เช่น การจับคู่อ่าน (Partner Reading) การศึกษาความหมายของคำศัพท์ใหม่ (Word Meaning) และการเล่าเรื่องทบทวน (Story Retell)
4. Partner Checking นักเรียนจะร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการอ่าน
5. Tests นักเรียนแต่ละคนจะทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
6. Direct Instruction in Reading Comprehension นักเรียนจะฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความเพิ่มเติม สัปดาห์ละ 1 วัน โดยการสอนตรง (Direct Instruction) ตามหัวข้อต่าง ๆ เช่น การระบุใจความสำคัญ (Main Idea) หรือการหาข้อสรุปจากเรื่องที่อ่าน (Inference)
7. Integrated Language Arts and Writing นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะการเขียน โดยนักเรียนจะได้เลือกหัวข้อตามความสนใจ จากนั้นร่วมกันวางแผน เขียนร่าง ตรวจทาน และนำเสนอผลงาน

8. Independent Reading and Book Reports นักเรียนได้เลือกหนังสือที่สนใจอ่าน จากนั้นจัดทำรายงานการเขียนและนำเสนอผลงาน โดยผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนจากที่บ้าน

ทิตินา แชมมณี (2561 อ้างถึงใน ขวัญชนก อยู่ศรี, 2565, น. 55) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ไว้ทั้งหมด 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้สอนแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยตามความสามารถด้านการอ่าน จากนั้นนักเรียนในกลุ่มย่อยจะจับคู่ 2 คน หรือกลุ่ม 3 คน

2. ผู้สอนจัดกลุ่มนักเรียน โดยคละระดับความสามารถต่างกันอย่างน้อย 2 ระดับ เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบ พร้อมให้คะแนนผลงานของแต่ละกลุ่ม

3. ผู้สอนจัดกิจกรรมการอ่านครั้งละประมาณ 20 นาที โดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการอ่าน ทบทวนคำศัพท์เก่า แนะนำคำศัพท์ใหม่ จากนั้นผู้สอนแนะนำเรื่องที่จะอ่าน แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ให้ เช่น จับคู่อ่านออกเสียงให้ฟังและช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่อง หรือช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ผู้สอนนำการอภิปรายจากเรื่องที่จะอ่าน โดยเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนายเหตุการณ์

5. นักเรียนทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Reading Comprehension) ซึ่งจะได้รับคะแนนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

6. นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการอ่านเพิ่มเติม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เช่น ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล

7. นักเรียนได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน เพื่อเลือกหัวข้อตามความสนใจ ทั้งนี้ นักเรียนจะช่วยกันวางแผน เขียนเรื่อง ตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอผลงาน

8. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือที่สนใจและเขียนรายงานเรื่องที่จะอ่านเป็นรายบุคคล โดยผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนจากที่บ้าน

อาภรณ์ ใจเพียง (2554 อ้างถึงใน จารุวรรณ สังฆะจารย์, 2565, น. 35-36) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ไว้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจัดนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละไม่เกิน 6 คน โดยพิจารณาความสามารถของนักเรียนในกลุ่มให้หลากหลาย จากนั้นผู้สอนแนะนำวิธีการทำงานกลุ่ม และบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2. ขั้นสอน ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน บอกปัญหาที่ต้องการให้นักเรียนแก้ไขหรือ คิววิเคราะห์หาคำตอบ โดยผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูลหรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ และมอบหมายงานที่นักเรียนต้องทำให้ชัดเจน

3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนร่วมมือกันทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับ ซึ่งจะช่วยกัน คิด รับผิดชอบ และแสดงความคิดเห็น โดยผู้สอนทำหน้าที่สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และคอยอำนวยความสะดวกหากนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ นักเรียนรายงานผลการทำงานกลุ่ม จากนั้นผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นซักถามเพิ่มเติมให้เกิดความกระจ่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบผลงาน ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล ผู้สอนและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรเสริมเพิ่มเติมความรู้ ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม ทั้งในส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC สามารถสังเคราะห์และสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนการใช้เทคนิค CIRC

ขั้นตอน	Slavin (1990)	ขวัญชนก อยู่ศิริ (2565)	จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565)
(1) จัดกลุ่มนักเรียน	- Reading Groups - Teams	- แบ่งกลุ่มนักเรียน ตามความสามารถ - จัดกลุ่มนักเรียนใหม่ ให้ต่างความสามารถ อย่างน้อย 2 ระดับ	- ขั้นเตรียมการ: จัดกลุ่ม นักเรียนไม่เกิน 6 คน

ตาราง 6 (ต่อ)

ขั้นตอน	Slavin (1990)	ขวัญชนก อยู่ศรี (2565)	จารุวรรณ สังฆะจารย์ (2565)
(2) ทำกิจกรรม	- Basal-related Activities - Partner Checking	- ทำกิจกรรมการอ่าน - ร่วมกันอภิปราย เรื่องที่อ่าน	- ชั้นสอน: กำหนดปัญหา มอบหมายงานให้ชัดเจน - ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม: นักเรียนร่วมกันทำงาน ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย
(3) สรุปการเรียนรู้	- Tests	- ทดสอบการอ่าน เพื่อความเข้าใจ	- ชั้นตรวจสอบผลงาน และทดสอบ: รายงานผล การทำงานกลุ่ม อภิปราย ร่วมกัน - ชั้นสรุปบทเรียนและ ประเมินผล
(4) เรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยตนเอง	- Direct Instruction in Reading Comprehension - Integrated Language Arts and Writing - Independent Reading and Book Reports	- ผูกทักษะการอ่าน เพิ่มเติม - เขียนเรื่องตามหัวข้อ ที่สนใจ - เลือกอ่านหนังสือที่ สนใจ และเขียนรายงาน เรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล	

กล่าวโดยสรุป เทคนิค CIRC ที่จะใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. จัดกลุ่มนักเรียน ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมและสำรวจความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนแต่ละคน จากนั้นจัดกลุ่มนักเรียน โดยอาจจัดเป็นคู่
หรือกลุ่มใหญ่ 4 คน ขึ้นกับกิจกรรมการอ่านจับใจความที่กำหนดในแต่ละบทเรียน
2. ทำกิจกรรม ผู้สอนกำหนดเนื้อหา ได้แก่ ตัวย่อหรือกรอกร คำศัพท์ และเนื้อเรื่อง
ในแต่ละครั้งให้นักเรียนอ่านร่วมกัน จากนั้นผู้สอนมอบหมายงานที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
บทร้อยกรองภาษาไทย ได้แก่ การฝึกอ่านบทร้อยกรอง และการตอบคำถามที่กำหนด เพื่อให้
นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่ม เป็นคู่ หรือรายบุคคล

3. สรุปการเรียนรู้ นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดด้วยวาจา หรือให้นำเสนอผล การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ตามงานที่ได้รับมอบหมาย จากนั้นผู้สอนตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในแต่ละครั้ง และเมื่อเรียนจบจะประเมินผล ผ่านการตรวจคำตอบจากใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล

4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง ผู้สอนกำหนดบทร้อยกรองที่ต้องการให้นักเรียนได้ ทบทวนและฝึกอ่านเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเนื้อหาในแต่ละครั้ง ซึ่งอาจให้ผู้ปกครองดูแล และช่วยเหลือนักเรียน จากนั้นให้ตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาแสดงความคิดเห็นร่วมกันต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

งานวิจัยในประเทศ

มิรันตี นิमितกุล และคณะ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่าน จับใจความภาษาไทย โดยการใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 27 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิค CIRC จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัด ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทดสอบ สมมติฐานด้วย One Sample t-test พบว่า หลังจัดการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิค CIRC แล้ว นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้

ศิริพรรณ กาจกำแหง (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 โรงเรียน รวม 141 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิค CIRC จำนวน 5 แผน และแบบทดสอบวัด ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อม ทดสอบสมมติฐานด้วย Dependent Sample t-test พบว่า หลังจัดการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิค CIRC แล้ว นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

กนกวรรณ ภูทิม และคณะ (2562) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถการอ่าน จับใจความและการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทย โดยการประยุกต์ใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการ สอนอ่านแบบปฏิบัติการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัด การเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จำนวน 5 แผน

แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และแบบวัดความสามารถการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทย รูปแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทดสอบสมมติฐานด้วย Dependent Sample t-test พบว่า หลังจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ นักเรียนมีความสามารถการอ่านจับใจความและการเขียนสื่อความวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้

ไพโรจน์ ศรีคง และ ศิริพร พึ่งเพชร (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย โดยการใช้นวัตกรรม CIRC ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 7 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทดสอบสมมติฐานด้วย One Sample t-test และ Dependent Sample t-test พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยการใช้นวัตกรรม CIRC 4 ขั้นตอน คือ นำเสนอบทเรียน ผูกทำงาน เป็นกลุ่ม ทดสอบ และความสำเร็จของกลุ่ม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

Nwosu (2021) ได้เปรียบเทียบการสอนปกติ การสอนตรง (Direct Instruction) และการสอนโดยการใช้นวัตกรรม CIRC เพื่อพัฒนาทักษะทางอภิปัญญา (Metacognitive Skills) ที่จำเป็นต่อการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในประเทศไนจีเรีย ทั้งชายและหญิง จำนวน 118 คน โดยสุ่มให้อยู่ในกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ 39 คน กลุ่มที่ได้รับการสอนตรง 48 คน และกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการใช้นวัตกรรม CIRC 31 คน ซึ่งได้ใช้แบบทดสอบชนิดคำถามปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านในระดับต่าง ๆ พบว่า ทักษะทางอภิปัญญาที่จำเป็นต่อการอ่านของกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการใช้นวัตกรรม CIRC แตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการสอนตรงและกลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ

Chaves-Yuste (2022) ได้ศึกษาการสอนโดยการใช้นวัตกรรม CIRC เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของนักเรียนเกรด 9 (เทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ในประเทศสเปน ทั้งชายและหญิง จำนวน 81 คน โดยได้สุ่มให้อยู่ในกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุม ซึ่งได้ใช้การทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจและการแสดงออกผ่านการเขียนและการพูด พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค CIRC มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างจากกลุ่มควบคุม

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC สามารถสังเคราะห์งานวิจัยและสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
มิรันตี นิमितกุล สงวนพงศ์ ชวนชม ไพศาล หวังพานิช (2560)	ความสามารถ ในการอ่าน จับใจความ ภาษาไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC	นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 27 คน	หลังจัดการเรียนรู้ นักเรียน มีความสามารถ ในการอ่าน จับใจความ ภาษาไทยสูงกว่า ก่อนจัดการเรียนรู้
ศิริพรรณ กาจกำแหง (2561)	ทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษ	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 141 คน (5 โรงเรียน)	หลังจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC นักเรียน มีทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษสูงขึ้น
กนกวรรณ ภูทิม ชูชาติ พิณพาทย์ ปริญญา ทองสอน (2562)	ความสามารถ การอ่าน จับใจความ และการเขียน สื่อความ วิชาภาษาไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับ การสอนอ่าน แบบปฏิบัติการ	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน	นักเรียนมีความ สามารถการอ่าน จับใจความและ การเขียนสื่อความ วิชาภาษาไทย สูงขึ้น

ตาราง 7 (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
ไพโรจน์ ศรีคง ศิริพร พึ่งเพชร (2565)	ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนการอ่าน จับใจความ สำคัญภาษาไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน	นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนการอ่าน จับใจความสำคัญ ภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน
Nwosu Unachukwu Hickman (2021)	ทักษะอภิปัญญา (Metacognitive Skills) ที่จำเป็น ต่อการอ่าน	การสอนปกติ การสอนตรง (Direct Instruction) และการสอนโดย ใช้เทคนิค CIRC	นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา ตอนต้น ในประเทศไนจีเรีย จำนวน 118 คน	ทักษะอภิปัญญา ที่จำเป็นต่อการ อ่านของนักเรียน กลุ่มที่ได้รับการ สอนโดยใช้เทคนิค CIRC แตกต่าง จากกลุ่มที่ได้รับ การสอนปกติ และ การสอนตรง
Chaves-Yuste De-la-Peña (2022)	การอ่านเพื่อ ความเข้าใจ วิชา ภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษา ต่างประเทศ	การสอนปกติ และการสอนโดย ใช้เทคนิค CIRC	นักเรียนเกรด 9 (เทียบเท่าชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3) ในประเทศสเปน จำนวน 81 คน	นักเรียนกลุ่มที่ ได้รับการสอน โดยใช้เทคนิค CIRC มีคะแนน ความสามารถด้าน การอ่านเพื่อความ เข้าใจแตกต่างจาก กลุ่มควบคุม

กล่าวโดยสรุป เทคนิค CIRC เป็นวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความ เหมาะสำหรับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งยังสามารถนำมาใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ ได้

อย่างหลากหลาย และเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการอื่น ๆ แล้ว เทคนิค CIRC จะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า ทั้งนี้ การอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย มีข้อจำกัดประการหนึ่ง คือ มีฉันทลักษณ์กำหนดความยาวของข้อความ ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจคำศัพท์และความหมาย ก่อนจับใจความให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย ดังนั้น เทคนิค CIRC จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าใจบทร้อยกรองภาษาไทยมากขึ้น จนเกิดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้คำศัพท์และความหมายของบทร้อยกรองนั้น ๆ เพื่อปรับใช้กับชีวิตประจำวันต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ลักษณะทั่วไปของการตั้งคำถาม

การตั้งคำถาม เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนจะใช้กระตุ้นให้นักเรียนสนใจและมีส่วนร่วม กับกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านการค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้เข้าใจสาระจากเรื่องที่อ่าน ได้อย่างถูกต้อง และนำไปสู่การพัฒนากระบวนการคิดให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ (ณัฐกร ดวงพระเกษ, 2561 อ้างถึงใน ภัทรสุดา นาคสุข, 2564, น. 35) โดยสามารถตั้งคำถามได้ ตลอดการอ่าน เช่น การนำเสนอความคิด ตัวอย่าง เหตุผล หรือหลักฐานสนับสนุน การเชื่อมโยงทางความคิด เมื่ออ่านจบก็สามารถสรุปเป็นคำถามได้อีกว่า ภาพรวมเป็นอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้นักเรียนในฐานะผู้อ่านได้กระตุ้นความคิด หรือเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (หัตถกกาญจน์ อารีศิลป์ และคณะ, 2565, น. 94) โดยลักษณะทั่วไปของการตั้งคำถาม มีผู้ให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

ทิตินา แคมมณี (2559 อ้างถึงใน ภัทรสุดา นาคสุข, 2564, น. 37-38) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการตั้งคำถามไว้ 6 ลักษณะ ตามระดับการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ประกอบด้วย

1. ถามความรู้ (Knowledge) คือ คำถามที่ใช้ถามถึงข้อมูลสาระและรายละเอียดของสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้หรือความจำในเรื่องนั้น ๆ เช่น บอกเล่า ระบุ ท่อง ให้ความหมาย เลือกลง และจัดลำดับ

2. ถามความเข้าใจ (Comprehension) คือ คำถามที่ใช้ถามเพื่อให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เช่น อธิบายด้วยคำพูด ขยายความ เปรียบเทียบ แปลความหมาย แสดงความคิดเห็น คาดการณ์ สรุป ย่อ ทำนาย และบอกใจความ

3. การถามการนำไปใช้ (Application) คือ คำถามที่ใช้ถามเพื่อให้นักเรียนนำความรู้และความเข้าใจมาปรับใช้กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประยุกต์ แก้ปัญหา เลือกรับ ปฏิบัติ แสดง สาธิต และผลิต

4. การถามการวิเคราะห์ (Analysis) คือ คำถามที่ใช้ถามเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดที่จะแยกแยะข้อมูล และหาความสัมพันธ์ของข้อมูลนั้น จนได้คำตอบเกี่ยวกับสาเหตุ เหตุผล หรือแรงจูงใจเบื้องหลังเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น จำแนก แยกแยะ หาความสัมพันธ์ ตรวจสอบ หาข้อสรุป หาหลักการ และเป้าหมาย

5. การถามการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ คำถามที่ใช้ถามเพื่อให้นักเรียนสามารถคิดสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของสิ่งประดิษฐ์ ความคิด หรือภาษา อีกทั้งยังทำนายสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และคิดวิธีการแก้ปัญหาได้

6. การถามการประเมินค่า (Evaluation) คือ คำถามที่ใช้ถามเพื่อให้นักเรียนสามารถตั้งเกณฑ์การประเมินตัดสินคุณค่าต่าง ๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ได้ เช่น วิพากษ์ วิวิจารณ์ ตัดสิน ประเมินค่า ตีค่า สรุป เปรียบเทียบ และจัดอันดับ

หัตถการถามคำถาม อาริศิลป์ และคณะ (2565) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการตั้งคำถามไว้ 5 ลักษณะ ตามระดับการอ่าน ประกอบด้วย

1. เพื่อจับรายละเอียด คือ คำถามเพื่อให้ทราบว่า บทอ่านนั้นกล่าวถึงข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในรายละเอียดไว้อย่างไรบ้าง มักใช้คำว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร” ซึ่งผู้อ่านสามารถหาคำตอบได้โดยตรงจากบทอ่าน

2. เพื่อจับใจความ คือ คำถามเพื่อหาประเด็นสำคัญที่สุดในบทอ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ชัดเจน ตรงประเด็นมากขึ้น โดยต้องสรุปหรือเข้าใจเรื่องที่ทำ อ่าน ด้วยการนำรายละเอียดมาพิจารณาว่าประเด็นใดสำคัญที่สุด มักใช้คำว่า “อะไร อย่างไร เหตุใด” เพราะถ้าทราบว่าเรื่องนี้บอกอะไร ก็จะบอกได้อีกว่า วิธีการอธิบายใจความสำคัญเป็นอย่างไร เช่น นิยาม เปรียบเทียบ ให้เหตุผล ยกตัวอย่าง เพื่อสนับสนุนใจความสำคัญหรือสาระสำคัญที่ต้องการสื่อสาร

3. เพื่อวิเคราะห์ คือ คำถามเพื่อแจกแจงและแยกส่วนเนื้อหาให้เกิดความเข้าใจในประเด็นสำคัญของบทอ่านอย่างถ่องแท้ และเข้าถึงสาระของบทอ่านอย่างรอบด้าน มักใช้คำว่า “ทำไม เพราะเหตุใด” ทั้งนี้ การตั้งคำถามเพื่อจับใจความ ถือเป็นส่วนหนึ่งการการตั้งคำถามเพื่อการวิเคราะห์ด้วย

4. เพื่อตีความ คือ คำถามเพื่อให้ทราบความหมายที่แฝงเร้นของบทอ่าน ผู้อ่านต้องใช้ความคิดในการค้นหาคำตอบ เพราะคำตอบไม่ได้เขียนไว้โดยตรงในบทอ่าน เช่น ความหมายแฝง น้ำเสียงหรือทัศนคติของผู้เขียน เจตนาในการสื่อสาร โดยการตอบคำถามเหล่านี้จะต้องอาศัยหลักฐานเพื่อใช้เป็นเหตุผลสนับสนุน เช่น อ้างอิงตัวบทอ่าน บริบท ภูมิหลัง หรือประสบการณ์ผู้เขียน

5. เพื่อวินิจฉัยหรือประเมินค่า คือ คำถามเพื่อลงความเห็นและประเมินเนื้อหาที่น่าเสนอไว้ในบทอ่าน เช่น ความน่าเชื่อถือของบทอ่าน ความสมเหตุสมผล เพื่อให้ได้ข้อดีข้อบกพร่อง และแนวทางแก้ไข

กล่าวโดยสรุป การตั้งคำถามในลักษณะต่าง ๆ เป็นไปเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เมื่อผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้และตั้งคำถามให้กับนักเรียน คำถามที่ดีควรเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียน เข้าใจง่าย หลากหลาย และกระตุ้นให้ได้คิด เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้บรรยาย อธิบายหาเหตุผล หรือได้ประเมินค่าสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อให้มีพัฒนาการทางสมองที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม คำถามที่ยาวเกินไปก็จะทำให้นักเรียนขาดความสนใจ ดังนั้น คำถามที่ดีจะต้องสั้น กระชับ ชัดเจน และมีคุณค่าให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะตอบ อันเป็นการส่งเสริมบรรยากาศในชั้นเรียนให้ดีขึ้นด้วย

ความหมายของการตั้งคำถามแบบ 5W1H

การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นเทคนิคการตั้งคำถามรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในกิจกรรมการอ่านต่าง ๆ มีที่มาจากส่วนหนึ่งของบทกวีเรื่อง “The Elephant’s Child” ในหนังสือ “Just So Stories” ของ Rudyard Kipling เมื่อ ค.ศ. 1902 ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า

“I keep six honest serving-men

(They taught me all I knew);”

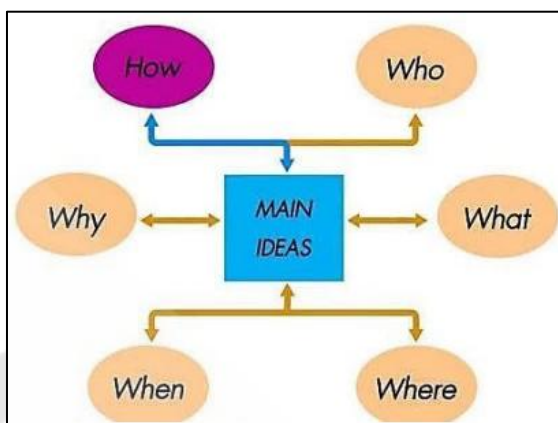
Their names are What and Why and When

And How and Where and Who.”

การตั้งคำถามแบบ 5W1H มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2562, น. 32-33) ได้อธิบายความหมายของการตั้งคำถามแบบ 5W1H ไว้ว่า หมายถึง เทคนิคการตั้งคำถาม ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร) ที่ใช้ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลำดับเหตุการณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

เพื่อค้นหาคำตอบ จากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบและเรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น เพื่อให้เกิดข้อสรุปที่จะกลายเป็นประเด็นสำคัญของเรื่องนั้น ๆ

ภาพประกอบ 5 แผนผังแสดงการหาประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H

ณัฐกานต์ เฟื่องมณี (2564, น. 27) กล่าวว่า การตั้งคำถามแบบ 5W1H หมายถึง เทคนิคหนึ่งที่ใช้ช่วยพัฒนาด้านการคิดและการตอบคำถาม ประกอบด้วย 5W คือ Who (ใคร), What (อะไร), Where (ที่ไหน), When (เมื่อไร), Why (ทำไม) และ 1H คือ How (อย่างไร) ซึ่งจะช่วยสร้างกระบวนการคิดและถ่ายทอดออกมา เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์และองค์ความรู้ที่สมบูรณ์

ภัทรสุดา นาคสุข (2564, น. 48) กล่าวว่า การตั้งคำถามแบบ 5W1H หมายถึง การตั้งคำถามในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วย อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) ใคร (Who) และอย่างไร (How) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นหลักของเรื่อง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะแนวทางการตั้งคำถาม ส่วนนักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถาม หาคำตอบ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในห้องเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถแยกแยะเนื้อหาให้เข้าใจได้ง่าย ทั้งนี้ คำถามที่ใช้ควรมาจากเหตุการณ์ สภาพแวดล้อมที่ใกล้ตัว หรือสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยมาก่อน

จากความหมายทั้งหมด สรุปได้ว่า การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนได้ค้นพบคำตอบที่เป็น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร ด้วยตนเอง โดยอาศัยความเข้าใจจากการอ่านหรือฟังวรรณคดีและวรรณกรรม ทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการจับใจความ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ของนักเรียนผ่านการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างอิสระในทุกชั้นตอน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นเทคนิคการตั้งคำถามที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความเข้าใจจากการอ่าน เพื่อจับใจความและสรุปเนื้อหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไว้ ซึ่งมีผู้ให้รายละเอียด ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549 อ้างถึงใน มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ, 2562, น. 30-31) ได้อธิบายแนวคิดและทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H ไว้ว่า เมื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกิดความสงสัยใคร่รู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลนั้นจะตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกองค์ประกอบ และการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องที่สงสัยกับเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการอธิบาย ประเมิน แก้ปัญหา และตัดสินใจอย่างรอบคอบมากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคำถามครบทุกรูปแบบ แต่ต้องตั้งคำถามให้ชัดเจน ครอบคลุม และตรงประเด็นที่ต้องการหาคำตอบ

ณัฐกานต์ เฟื่องมณี (2564, น. 24) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ไว้ว่า เป็นเทคนิคที่ใช้สำหรับการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งอาจเป็นสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ นำมาหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อค้นหาคำตอบที่เป็นความจริงหรือสิ่งสำคัญ จากนั้นรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบ เรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นเทคนิคที่ใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์เพื่อจำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ แล้วหาความสัมพันธ์หรือความเป็นเหตุเป็นผลก่อนค้นหาคำตอบและทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะทำให้ทราบข้อเท็จจริง และความเป็นมาของเหตุการณ์ รวมถึงใช้เป็นฐานความรู้ที่สามารถนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ลักษณะสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H

การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นเทคนิคการตั้งคำถามที่มีลักษณะสำคัญต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีผู้ให้รายละเอียด ดังนี้

มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2562, น. 30-31) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H ซึ่งเป็นคำถามที่แตกต่างกัน 6 รูปแบบ ดังนี้

1. ใคร (Who) เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง

2. อะไร (What) เช่น อะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง อะไรน่าจะเป็นหลักฐานที่สำคัญที่สุด

3. ที่ไหน (Where) เช่น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ไหน

4. เมื่อไร (When) เช่น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่เหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นได้

5. ทำไม (Why) เช่น ทำไมต้องเป็นคนนี้ เพราะเหตุใดจึงเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น

6. อย่างไร (How) เช่น สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร

ทั้งนี้ คำถามทั้ง 6 รูปแบบ อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อ เนื่องจากการตั้งคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุม และตรงประเด็นที่ต้องการค้นหาคำตอบ

สุวิทย์ มูลคำ (2550 อ้างถึงใน ธรรมนูญ เพื่อองมณี, 2564, น. 26) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของการตั้งคำถามแบบ 5W1H เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ โดยใช้คำถามตามลำดับ ดังนี้

1. What (อะไร) เช่น เหตุการณ์เกี่ยวกับอะไร หลักฐานและสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์คืออะไร

2. Where (ที่ไหน) เช่น สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นที่ไหน

3. When (เมื่อใด) เช่น เวลาที่เกิดเหตุการณ์ เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด

4. Why (ทำไม) เช่น มูลเหตุที่เกิดขึ้น เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเพราะเหตุใด ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

5. Who (ใคร) เช่น เหตุการณ์นี้ใครอยู่บ้าง ใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ เหตุการณ์นี้ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

6. How (อย่างไร) เช่น ทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ลักษณะการตั้งคำถามแบบ 5W1H ที่จะใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย คำถาม 6 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. ใคร (WHO) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับบุคคลในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับใคร

2. ทำอะไร (WHAT) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น คำศัพท์หรือข้อความที่กล่าวมาหมายถึงอะไร

3. ที่ไหน (WHERE) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานที่ในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น จุดหมายของการเดินทางครั้งนี้อยู่ที่ไหน

4. เมื่อไร (WHEN) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเวลาในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น ช่วงเวลาที่เริ่มออกเดินทางน่าจะเป็นเมื่อไร

5. ทำไม (WHY) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับเหตุผลในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น ทำไมจึงเกิดความรู้สึกโศกเศร้าขึ้นเมื่อเดินทางผ่านสถานที่แห่งนี้

6. อย่างไร (HOW) เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในเหตุการณ์ของเรื่อง เช่น การเดินทางผ่านสถานที่แห่งนี้ แสดงให้เห็นภาพวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมอย่างไร

โดยแต่ละคำถามจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่เป็นคำตอบของแต่ละข้อมารวบรวมเพื่อสรุปเป็นเนื้อเรื่องที่กระชับและเข้าใจมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

งานวิจัยในประเทศ

มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 5 ชุด ชุดละ 10 ข้อ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ และแบบประเมินการเขียนผังมโนทัศน์ จำนวน 1 ชุด จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย Dependent Sample t-test พบว่า นักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ 80 และมีความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งนักเรียนยังมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ณัฐกานต์ เฟื่องมณี (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของการอ่านคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่มีการตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับแผนผัง

ความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ รูปแบบอัตนัย 2 ข้อ และรูปแบบปรนัย 20 ข้อ จำนวน 1 ชุด และแบบประเมินการนำเสนอแผนผังความคิด จำนวน 1 ชุด จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน t-test พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ภัทรสุดา นาคสุข (2564) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง จำนวน 12 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้แบบทดสอบฉบับเดียว ทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบเดียวกันแต่สลับตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียน (16.89) สูงกว่าก่อนเรียน (8.78)

พิมพ์พิศา เต่าร้าง (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรองโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 45 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน แบบฝึกทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรองโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การถอดคำประพันธ์ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรองโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H รวมถึงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อีกทั้งยังเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการถอดคำประพันธ์โดยใช้ Dependent Sample t-test พบว่า แบบฝึกทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรองโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.37/81.55 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรองโดยใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ยุทธิชัย อุปกการดี และ ศิลป์ชัย สุวรรณมณี (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้รูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ในบทอ่านที่เป็นวรรณกรรมท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 45 คน ซึ่งได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ในบทอ่านที่เป็นวรรณกรรมท้องถิ่น จำนวน 3 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ รูปแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย Dependent Sample t-test พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

Kesik (2022) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่บูรณาการกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านในด้านต่าง ๆ สำหรับนักเรียนเกรด 1 (เทียบเท่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) จำนวน 30 คน ในประเทศตุรกี ซึ่งได้ใช้แบบประเมินทักษะการรับรู้เสียงทางภาษา (Phonological Awareness) แบบวัดความเร็วในการอ่าน และแบบสำรวจการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการอ่าน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานด้วย Dependent Sample t-test พบว่า นักเรียนมีความเร็วและข้อผิดพลาดในการอ่านผ่านหน้าจอน้อยลงเมื่อเทียบกับอ่านผ่านกระดาษ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สามารถสังเคราะห์งานวิจัยและสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2562)	ความสามารถ การอ่านจับ ใจความ ภาษาอังกฤษ	การตั้งคำถาม แบบ 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน	นักเรียนมีคะแนน ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80 และ มีความรู้หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

ตาราง 8 (ต่อ)

ผู้วิจัย (ปีที่ตีพิมพ์)	ความสามารถ / ทักษะที่พัฒนา	วิธีการ / เทคนิค ที่ใช้	กลุ่มตัวอย่าง	ผลการวิจัย
ณัฐกานต์ เฟื่องมณี (2564)	ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ การอ่านคิด วิเคราะห์	การตั้งคำถาม แบบ 5W1H ร่วมกับแผนผัง ความคิด	นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 48 คน	หลังเรียน นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ การอ่านคิด วิเคราะห์สูงกว่า ก่อนเรียน
ภัทรสุดา นาคสุข (2564)	ความสามารถ การอ่าน จับใจความ วรรณกรรม ท้องถิ่น ภาคกลาง	การตั้งคำถาม แบบ 5W1H	นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 คน	นักเรียนมีความ สามารถการอ่าน จับใจความ วรรณกรรมท้องถิ่น ภาคกลางหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน
พิมพ์พิศา เต่าร้าง (2565)	ทักษะการถอด คำประพันธ์ โนบทร้อยกรอง	การตั้งคำถาม แบบ 5W1H	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 45 คน	หลังเรียน นักเรียน มีทักษะการถอด คำประพันธ์ โนบทร้อยกรอง สูงกว่าก่อนเรียน
ยุทธิชัย อูปการดี ศิลป์ชัย สุวรรณมณี (2565)	ผลสัมฤทธิ์ ด้านการอ่าน จับใจความ วรรณกรรม ท้องถิ่น	รูปแบบ SQ4R ร่วมกับการตั้ง คำถามแบบ 5W1H	นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 45 คน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่องการอ่าน จับใจความของ นักเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน
Kesik Bas (2022)	ความสามารถ ทางการอ่าน ในด้านต่าง ๆ (การรับรู้เสียง / ความเร็ว / ข้อผิดพลาด)	เทคโนโลยีที่ บูรณาการกับ การตั้งคำถาม แบบ 5W1H	นักเรียนเกรด 1 (เทียบเท่าชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1) จำนวน 30 คน ในประเทศตุรกี	นักเรียนมีความเร็ว และข้อผิดพลาด ในการอ่านผ่าน หน้าจอน้อยลง เมื่อเทียบกับการ อ่านผ่านกระดาษ

กล่าวโดยสรุป การตั้งคำถามแบบ 5W1H เป็นเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยเฉพาะด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา ซึ่งนำมาใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย และสามารถใช้ได้กับบทอ่านทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังนั้น การตั้งคำถามแบบ 5W1H จึงเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะใช้ร่วมกับเทคนิค CIRC เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าใจบทร้อยกรองภาษาไทยมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ ความหมาย และสาระสำคัญของบทร้อยกรองต่าง ๆ ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยศึกษาอยู่ที่โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. มีผลการวินิจฉัยจากแพทย์ และใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย หรือความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือภาวะออทิซึม หรือพิการซ้อน ทั้งนี้ ไม่รวมนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น

2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในห้องเรียนคู่ขนาน โดยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เป็นเวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที) ในวันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2567 เวลา 12.45-13.45 น. เพื่อสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เช่น อ่านคำและข้อความต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง พูดสื่อสารกับครูในห้องเรียนได้ เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่กำหนดได้

3. สัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2 ท่าน ได้แก่ ครูหัวหน้าหน่วยงานของโรงเรียน และครูประจำวิชาภาษาไทย ซึ่งสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ในวันพฤหัสบดีที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2567 เวลา 13.45-14.15 น. เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

เกี่ยวกับความสามารถและข้อจำกัดของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละคน รวมถึงตรวจสอบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนมีปัญหาด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

4. ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองที่จะให้ความร่วมมือตลอดระยะเวลาการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ชนิดเลือกตอบ รูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยออกแบบและสร้างแบบทดสอบด้วยตนเอง

2. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง จำนวน 5 แผน ประกอบด้วย

แผนที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อ ก่อนการเดินทาง

- ประวัติผู้แต่ง (สุนทรภู่)
- ลักษณะคำประพันธ์ (กลอนนิราศ)

แผนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อ การเดินทาง ช่วงที่ 1

- บทร้อยกรองที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)
- คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง

แผนที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อ การเดินทาง ช่วงที่ 2

- บทร้อยกรองที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง (นนทบุรี - ปทุมธานี)
- คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง

แผนที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อ การเดินทาง ช่วงที่ 3

- บทร้อยกรองที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)
- คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง

แผนที่ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ หัวข้อ หลังการเดินทาง

- สรุปเนื้อเรื่อง
- ทบทวนคำศัพท์
- คุณค่าทางวรรณคดี

3. ใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง จำนวน 5 ชิ้นงาน ประกอบด้วย

ใบงานที่ 1 ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์ (งานเดี่ยว)

ใบงานที่ 2 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 1 กรุงเทพมหานคร-นนทบุรี (งานคู่)

ใบงานที่ 3 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 2 นนทบุรี-ปทุมธานี (งานคู่)

ใบงานที่ 4 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 3 ปทุมธานี-พระนครศรีอยุธยา (งานคู่)

ใบงานที่ 5 คำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง (งานเดี่ยว)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ชนิดเลือกตอบ รูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับของการอ่าน ขั้นตอนการอ่านจับใจความ และวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

1.2 ออกแบบการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย โดยคัดเลือกเนื้อหาจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ในหนังสือเรียนวรรณคดีวิจัฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ซึ่งมีผังการทดสอบ (Test Blueprint) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 9 ผังการทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

เนื้อหา	จุดประสงค์			จำนวนข้อ (ใช้จริง)	จำนวนข้อ (สร้าง)
	ความจำ	ความเข้าใจ	การวิเคราะห์		
บทวิเคราะห์	2	1		3	6
- ประวัติผู้แต่ง	(1)			(1)	(2)
- ลักษณะคำประพันธ์	(1)	(1)		(2)	(4)

ตาราง 9 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์			จำนวนข้อ (ใช้จริง)	จำนวนข้อ (สร้าง)
	ความจำ	ความเข้าใจ	การวิเคราะห์		
เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง	3	6	3	12	24
- บุคคล (WHO)	(1)			(1)	(2)
- รายละเอียด (WHAT)		(2)	(1)	(3)	(6)
- สถานที่ (WHERE)	(1)	(1)		(2)	(4)
- เวลา (WHEN)	(1)			(1)	(2)
- สาเหตุ (WHY)		(1)	(1)	(2)	(4)
- ความสัมพันธ์ (HOW)		(2)	(1)	(3)	(6)
คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	2			2	4
คุณค่าทางวรรณคดี			3	3	6
- คุณค่าด้านเนื้อหา			(1)	(1)	(2)
- คุณค่าด้านวรรณศิลป์			(1)	(1)	(2)
- คุณค่าด้านสังคม			(1)	(1)	(2)
รวม	7	7	6	20	40

1.3 สร้างแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ รูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง

1.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นรายข้อ ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การลงความเห็น ดังนี้

+1	คือ	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบทดสอบข้อนี้สอดคล้องกับเนื้อหา
0	คือ	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบข้อนี้สอดคล้องกับเนื้อหา
-1	คือ	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบทดสอบข้อนี้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบทั้ง 40 ข้อ ได้ค่าอยู่ในช่วง 0.67-1.00 ทั้งหมด กล่าวคือ แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) ปรับข้อความที่ไม่ใช่บทหรือยกรองให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย
- (2) ปรับตัวลงในบางข้อให้แตกต่างจากคำถามข้ออื่น ๆ
- (3) เปลี่ยนตัวเลือกที่ถูกต้องให้เหมาะสมกับจำนวนข้อที่ใช้จริง
- (4) หากข้อคำถามมีภาพประกอบ ควรเลือกและปรับขนาดภาพให้เห็นได้ชัด

1.5 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วคัดเลือกให้เหลือ 30 ข้อ โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ได้ IOC เท่ากับ 1.00 ก่อนไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 จำนวน 1 ครั้ง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ทำแบบทดสอบ พบว่า

- (1) นักเรียนในกลุ่ม Tryout มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหานักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในโรงเรียนเดียวกันได้ทั้งหมด
- (2) นักเรียนในกลุ่ม Tryout ใช้เวลาทำแบบทดสอบประมาณ 30 นาที แต่มีบางข้อที่ไม่ได้อ่านคำถามและตัวเลือก ทำให้ข้ามการตอบคำถามในข้อนั้น
- (3) เมื่อตรวจคำตอบจากการทำแบบทดสอบของนักเรียนในกลุ่ม Tryout พบว่าคำถามบางข้อมีความยากเกินระดับความสามารถในปัจจุบันของนักเรียน แต่ก็มีคำถามบางข้อที่นักเรียนสามารถตอบได้ถูกต้อง ดังตัวอย่างคำถามที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุ (WHY) ต่อไปนี้

ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
 ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว

จากบทหรือยกรองข้างต้น เพราะเหตุใดจึงตั้งชื่อ สามโคก ว่า “ปทุมธานี”

- ก. เพราะมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก
- ข. เพราะเป็นตลาดค้าบัวขนาดใหญ่
- ค. เพราะเจ้าเมืองที่ปกครอง ชื่อ เจ้าบัว
- ง. เพราะเป็นเมืองแห่งแล้งมาก่อน จึงตั้งชื่อใหม่เพื่อแก้เคล็ด

จากตัวอย่างคำถามในแบบทดสอบ มีข้อความที่เป็นบทหรือยกทรง คำถาม และตัวเลือกให้นักเรียนได้อ่านค่อนข้างมาก และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้และความเข้าใจในด้านคำศัพท์และภูมิศาสตร์ กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) เสด็จพระราชดำเนินไปยังเมืองสามโคกในขณะนั้น พบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก จึงได้พระราชทานชื่อเมืองใหม่ โดยใช้คำว่า “ปทุมธานี” ซึ่งหมายถึง เมืองแห่งดอกบัว และใช้ชื่อนี้จนถึงปัจจุบัน (เสาวณีย์ นิวาสะบุตร, 2559) จึงสรุปได้ว่า คำตอบของข้อนี้ คือ ตัวเลือก ก. เพราะมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก หรือตัวอย่างคำถามที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ต่อไปนี้

ข้อใดต่อไปนี้ จับคู่คำศัพท์กับความหมายไม่ถูกต้อง

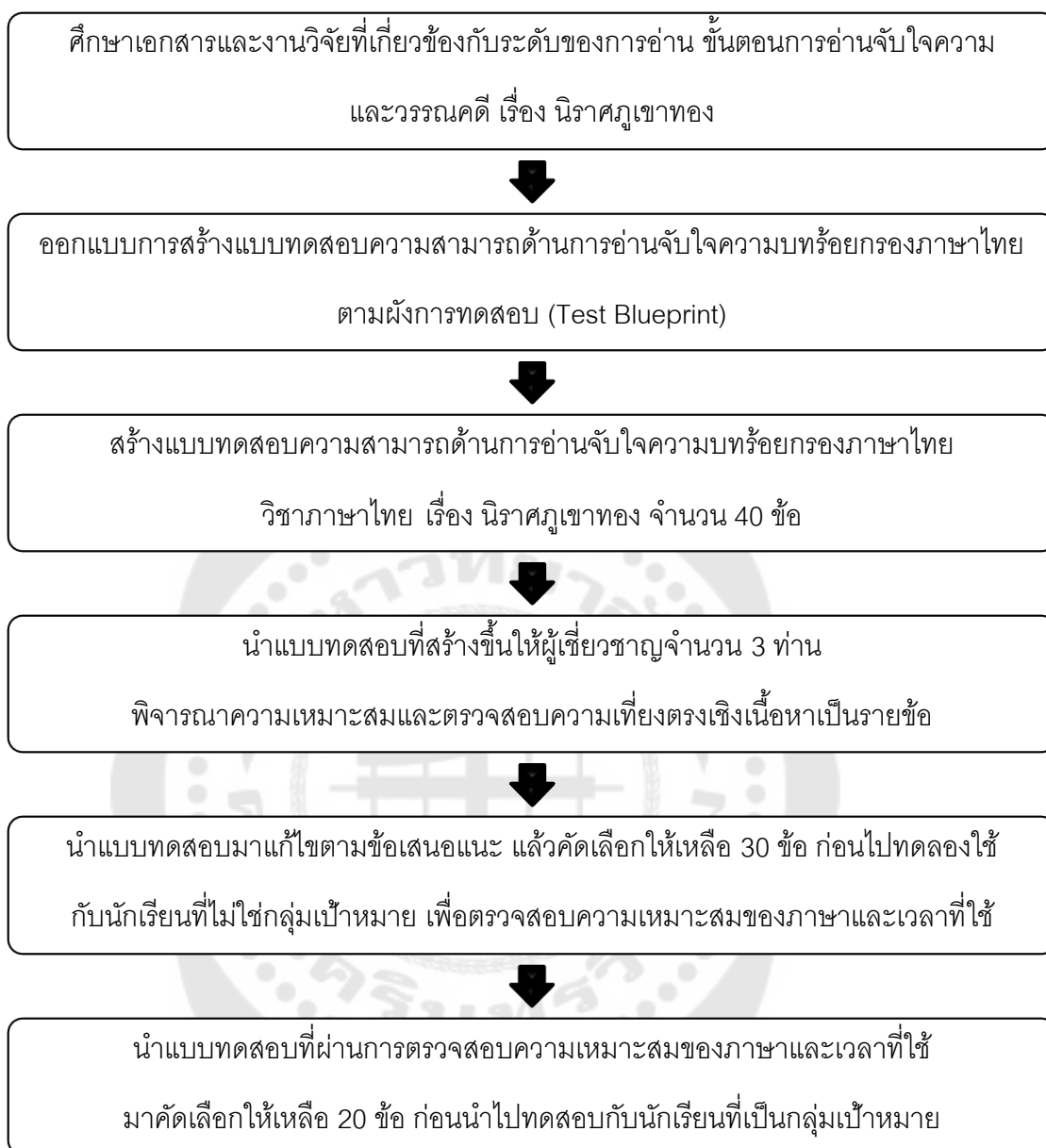
ก.	เกรียด	หมายถึง	เสียงเขียดร้อง
ข.	ชลมารค	หมายถึง	ทางน้ำ
ค.	นิโรธ	หมายถึง	การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์
ง.	อานิสงส์	หมายถึง	ผลแห่งกุศล

จากตัวอย่างคำถามในแบบทดสอบ กำหนดให้นักเรียนต้องเลือกตอบในตัวเลือกที่คำศัพท์กับความหมายไม่ตรงกัน โดยคำตอบของข้อนี้ คือ ตัวเลือก ค. เพราะคำว่า “นิโรธ” หมายถึง “ความดับทุกข์” ส่วนคำที่มีความหมายว่า “การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์” คือ คำว่า “นิพพาน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

1.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ มาคัดเลือกให้เหลือ 20 ข้อ โดยตัดข้อคำถามที่มีนักเรียนในกลุ่ม Tryout ข้ามไป แล้วเรียบเรียงใหม่ตามลำดับ เพื่อนำไปทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ซึ่งสามารถสรุปลำดับของข้อคำถามกับระดับความรู้ด้านพุทธิพิสัยได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 การจำแนกข้อคำถามในแบบทดสอบกับระดับความรู้ด้านพุทธิพิสัย

ระดับความรู้ด้านพุทธิพิสัย	ลำดับของข้อคำถาม	จำนวนข้อคำถาม
ความจำ	1, 2, 4, 8, 10, 16, 17	7
ความเข้าใจ	3, 5, 6, 9, 11, 13, 14	7
การวิเคราะห์	7, 12, 15, 18, 19, 20	6
รวม		20

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง

2. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

2.2 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค CIRC การตั้งคำถามแบบ 5W1H และวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ในหนังสือเรียนวรรณคดี วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

2.3 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 5 แผน ซึ่งกำหนดให้แต่ละแผนใช้เวลาสอนครั้งละ 90 นาที และใช้เวลาวัดความรู้ก่อนเรียน 30 นาที ตามโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (นาที)
	วัดความรู้ก่อนเรียน		30
	(แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย)		
1	ก่อนการเดินทาง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)	1. นักเรียนบอกข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งนิราศภูเขาทองได้ 2. นักเรียนบอกลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทองได้	90
2	การเดินทาง ช่วงที่ 1 (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)	1. นักเรียนบอกข้อมูลและรายละเอียดจากเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้ 2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้	90
3	การเดินทาง ช่วงที่ 2 (นนทบุรี - ปทุมธานี)	1. นักเรียนบอกข้อมูลและรายละเอียดจากเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้ 2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้	90

ตาราง 11 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (นาที)
4	การเดินทาง ช่วงที่ 3 (ปฐมธานี - พระนครศรีอยุธยา)	1. นักเรียนบอกข้อมูลและรายละเอียดจาก เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้ 2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้	90
5	หลังการเดินทาง (สรุปเนื้อเรื่อง คำศัพท์ คุณค่าทางวรรณคดี)	1. นักเรียนสรุปเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้ ด้วยตนเอง 2. นักเรียนจับคู่ความหมายกับคำศัพท์ ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้ด้วยตนเอง 3. นักเรียนอธิบายคุณค่าทางวรรณคดีในนิราศ ภูเขาทองได้ด้วยตนเอง	90
ระยะเวลาที่ใช้ทั้งหมด			480

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การลงความเห็น ดังนี้

- +1 คือ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา
- 0 คือ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา
- 1 คือ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา

จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในแต่ละข้อของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง

5 แผน ได้ค่าอยู่ในช่วง 0.67-1.00 ทั้งหมด กล่าวคือ แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเหมาะสมและสามารถนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล

(2) กำหนดสาระสำคัญ ให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

(3) พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้ชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน

(4) ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของ เทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้อง ให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือ ควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึง การเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป

(5) ปรับสื่อประกอบการสอนให้เหมาะสม โดยเลือกขนาดและรูปแบบตัวอักษร ที่อ่านถูกต้องได้ง่าย และกำหนดสีพื้นหลังให้สว่างพอที่จะเห็นได้ชัด

(6) ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และเวลาที่ใช้ในแต่ละแผน พบว่า

(1) นักเรียนในกลุ่ม Tryout มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหานักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในโรงเรียนเดียวกันได้ทั้งหมด

(2) นักเรียนในกลุ่ม Tryout สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงหรือกิจกรรมที่ผู้วิจัย กำหนดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

(3) นักเรียนในกลุ่ม Tryout ใช้เวลาทำกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ 60-75 นาที ขึ้นกับความพร้อมและการจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่นำมาปรับปรุงให้เรียบร้อย เพื่อนำไปทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในช่วงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ภาพประกอบ 7 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง

3. ไบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับของการอ่าน ขั้นตอนการอ่าน จับใจความ เทคนิค CIRC การตั้งคำถามแบบ 5W1H และวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

3.2 สร้างไบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 5 ชิ้นงาน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 การสร้างไบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ไบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้	รูปแบบการทำไบงาน	คะแนน
1	ก่อนการเดินทาง (ประวัติผู้แต่งและ ลักษณะคำประพันธ์)	ไบงานที่ 1 ประวัติผู้แต่งและ ลักษณะคำประพันธ์	งานเดี่ยว	5
2	การเดินทาง ช่วงที่ 1 (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)	ไบงานที่ 2 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 1 กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี	งานคู่	5
3	การเดินทาง ช่วงที่ 2 (นนทบุรี - ปทุมธานี)	ไบงานที่ 3 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 2 นนทบุรี - ปทุมธานี	งานคู่	5
4	การเดินทาง ช่วงที่ 3 (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)	ไบงานที่ 4 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 3 ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา	งานคู่	5
5	หลังการเดินทาง (สรุปเนื้อเรื่อง คำศัพท์ คุณค่าทางวรรณคดี)	ไบงานที่ 5 คำศัพท์ที่ปรากฏ ในนิราศภูเขาทอง	งานเดี่ยว	5

3.3 นำไบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยระดับ

มัธยมศึกษา 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ 1 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้เกณฑ์การลงความเห็น ดังนี้

+1	คือ	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา
0	คือ	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา
-1	คือ	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเทคนิคและเนื้อหา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและตรวจคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพร้อมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC พบว่า ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในแต่ละข้อของใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ชิ้นงาน ได้ค่าอยู่ในช่วง 0.67-1.00 ทั้งหมด กล่าวคือ ใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ทุกชิ้นงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

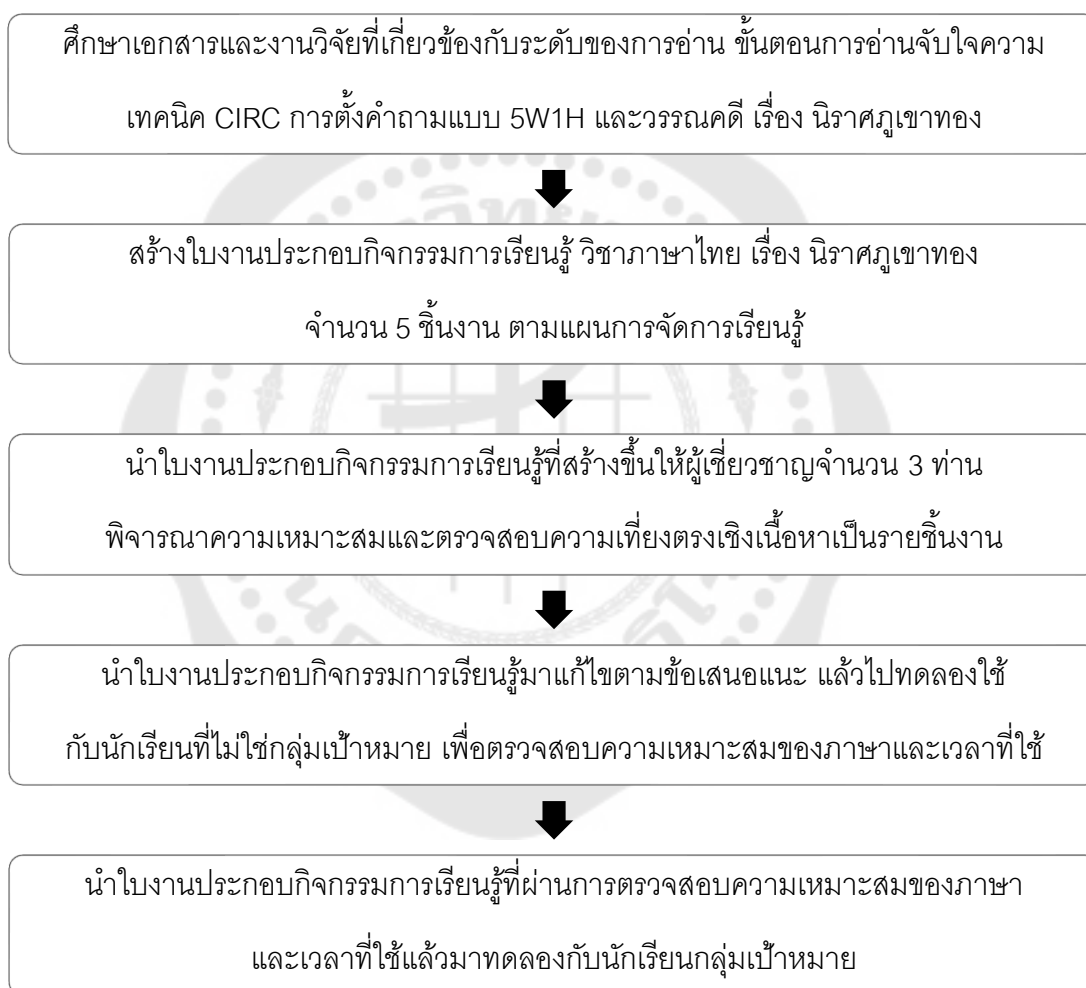
- (1) ปรับรูปแบบตัวอักษรของใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
- (2) ปรับภาษาที่ใช้ในใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้กระชับและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

3.4 นำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนไปทดลองใช้ (Tryout) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่ใช้ในแต่ละชิ้นงาน พบว่า

- (1) นักเรียนในกลุ่ม Tryout มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหานักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกันในโรงเรียนเดียวกันได้ทั้งหมด

(2) นักเรียนในกลุ่ม Tryout ใช้เวลาทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ชิ้นงาน ละ 15-20 นาที ขึ้นกับความยาวของข้อคำถามและคำตอบที่ต้องเขียนลงในใบงานให้ถูกต้อง

3.5 นำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและเวลาที่นำมาปรับปรุงให้เรียบร้อย เพื่อนำไปทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-experimental Research) แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (The Single Group – Posttest only Design) เนื่องจากเป็นแบบแผนที่สามารถดำเนินการทดลองและวัดผลได้ง่ายและสะดวก อีกทั้งยัง วัดผลหลังการทดลองเพียงครั้งเดียว (ทิพย์สิริ กาญจนวาสี และ ศิริชัย กาญจนวาสี, 2567, น. 87) โดยมีลักษณะของแบบแผน ดังนี้

		E - T O ₂	
เมื่อ	E	คือ	กลุ่มทดลอง (Experimental Group)
	T	คือ	การทดลอง / ตัวแปรจัดการกระทำ (Treatment) ในที่นี้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H
และ	O ₂	คือ	การสังเกตหลังทดลอง (Observation) ในที่นี้ คือ คะแนนจากใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรองโครงการวิจัย SWUEC-672148 (ภาคผนวก ข) เมื่อผ่านการอนุมัติ ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมายด้วยการแนะนำตัว แจ้งวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบ พร้อมลงนามยินยอม ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมการวิจัย หรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อค่าบริการใด ๆ ที่จะได้รับ และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มเป้าหมาย แต่จะนำเสนอข้อมูลเฉพาะภาพรวมและใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น
2. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองผู้เชี่ยวชาญ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย จำนวน 1 ฉบับ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับ

การตั้งคำถามแบบ 5W1H จำนวน 5 แผน และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย จำนวน 5 ชิ้นงาน

3. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการและ/หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

4. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้ปกครองและครูที่ดูแลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสังเกตพฤติกรรม และทดลองผ่านการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

5. ผู้วิจัยวัดความรู้ก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บรรยายกรอภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ กำหนดเวลา 30 นาที จากนั้นตรวจคำตอบและบันทึกผลการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล

6. ผู้วิจัยปฏิบัติการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ด้วยตนเอง ที่ห้องเรียนคู่ขนานของโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยปฏิบัติการสอนในเวลา 11.45-12.45 น. สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ของทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 13 ตารางเวลาปฏิบัติการสอนและดำเนินการวิจัย

วัน / เดือน / ปี	เวลา (นาที)	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา / กิจกรรม	ใบงาน
5 พฤศจิกายน 2567	30	-	วัดความรู้ก่อนเรียน	แบบทดสอบ
	30	1	ประวัติผู้แต่งนิราศภูเขาทอง	ใบงานที่ 1
7 พฤศจิกายน 2567	60	1	ลักษณะคำประพันธ์นิราศภูเขาทอง	ใบงานที่ 1
12 พฤศจิกายน 2567	60	2	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (1)	ใบงานที่ 2
14 พฤศจิกายน 2567	60	2 - 3	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (2)	ใบงานที่ 2 และ 3
19 พฤศจิกายน 2567	60	3	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (3)	ใบงานที่ 3
21 พฤศจิกายน 2567	60	4	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (4)	ใบงานที่ 4
26 พฤศจิกายน 2567	60	4 - 5	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (สรุป)	ใบงานที่ 4 และ 5
28 พฤศจิกายน 2567	60	5	คำศัพท์และคุณค่าทางวรรณคดี	ใบงานที่ 5
รวมเวลาที่ใช้ทั้งหมด 480 นาที				

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง นักเรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ผ่านกิจกรรมที่สอดคล้องกับการใช้เทคนิค CIRC และการตั้งคำถามแบบ 5W1H ประกอบด้วย

- (1) จัดกลุ่มนักเรียน เพื่อทำกิจกรรมและงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้ง
- (2) ทำกิจกรรม เช่น เรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ และตอบคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของเนื้อเรื่อง
- (3) สรุปการเรียนรู้ โดยตอบคำถามในใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ และสรุปเนื้อหาในแต่ละครั้งผ่านการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
- (4) เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง โดยการมอบหมายให้ทบทวนเนื้อหาที่เรียน และตั้งคำถามที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาแสดงความคิดเห็นและค้นหาคำตอบร่วมกันต่อไป

โดยหลังการสอนแต่ละครั้ง ผู้วิจัยบันทึกผลการปฏิบัติการสอน พัฒนาการที่เกิดขึ้น และพฤติกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนลงในบันทึกหลังสอนของแผนการจัดการเรียนรู้

7. ผู้วิจัยนำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมาให้คะแนน โดยกำหนดคะแนนเต็มของแต่ละชิ้นงานไว้ที่ 5 คะแนน จากนั้นบันทึกคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคลจนครบทั้ง 5 ชิ้นงาน ประกอบด้วย

ใบงานที่ 1 ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์ (งานเดี่ยว)

ใบงานที่ 2 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 1 กรุงเทพนครนคร-นนทบุรี (งานคู่)

ใบงานที่ 3 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 2 นนทบุรี-ปทุมธานี (งานคู่)

ใบงานที่ 4 เนื้อเรื่อง ตอนที่ 3 ปทุมธานี-พระนครศรีอยุธยา (งานคู่)

ใบงานที่ 5 คำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง (งานเดี่ยว)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทั้งหมดในครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เป็นการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาดัชนี

ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2566, น. 199) ดังสูตรต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ (ในที่นี้ คือ 3 ท่าน)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและร้อยละ สำหรับคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย และคะแนนจากใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละคน ด้วยสูตรดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (ยูภาดี ปณะราช, 2566, น. 65)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนนักเรียน (รายบุคคล / รายกลุ่ม)
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนนักเรียน (รายบุคคล / รายกลุ่ม)
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งกลุ่ม (ในที่นี้ คือ 4 คน) หรือ จำนวนใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ในที่นี้ คือ 5 ชิ้นงาน)

ร้อยละ (ยูภาดี ปณะราช, 2566, น. 53)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละของข้อมูลที่ต้องการ
	f	แทน	จำนวนของข้อมูลที่ต้องการ (ในที่นี้ คือ คะแนนที่ได้)
	N	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด (ในที่นี้ คือ คะแนนเต็ม)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นการนำข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H และการทำงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละคน มาบันทึกผ่านการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำเสนอข้อมูลด้วยความเรียง และกราฟแสดงคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอนตามลำดับ ดังนี้

1. คะแนนและร้อยละของคะแนนจากการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย
2. คะแนนและร้อยละของคะแนนจากใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
3. พัฒนาการและพฤติกรรมระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นรายบุคคล

1. ผลการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 เวลา 11.45-12.15 น. เป็นไปดังตาราง

ตาราง 14 ผลการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนจากแบบทดสอบ (เต็ม 20 คะแนน)	ร้อยละของคะแนน จากแบบทดสอบ
เด็กหญิง A	6	30
เด็กชาย B	4	20
เด็กชาย C	6	30
เด็กชาย D	3	15
คะแนนเฉลี่ย	4.75	23.75

จากตารางที่ 14 พบว่า นักเรียนที่ได้คะแนนจากการวัดความรู้ก่อนเรียนมากที่สุด มี 2 คน คือ เด็กหญิง A กับเด็กชาย C โดยได้คนละ 6 คะแนนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30 ของคะแนนเต็ม ในขณะที่เด็กชาย B ได้คะแนนจากการวัดความรู้ก่อนเรียนที่ 4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 20 ของคะแนนเต็ม และเด็กชาย D ได้คะแนนจากการวัดความรู้ก่อนเรียนน้อยที่สุด โดยได้ 3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม และเมื่อคิดค่าเฉลี่ยคะแนนจากการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน จะได้เท่ากับ 4.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 23.75 ของคะแนนเต็ม

2. ผลการตรวจใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน จำนวน 5 ชิ้นงาน เป็นไปดังตาราง

ตาราง 15 ผลการตรวจใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียน กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนที่ได้ (ชิ้นงานละ 5 คะแนน)					คะแนนที่ได้ ทั้งหมด (25 คะแนน)	ร้อยละ
	ใบงาน 1 (เดี่ยว)	ใบงาน 2 (คู่)	ใบงาน 3 (คู่)	ใบงาน 4 (คู่)	ใบงาน 5 (เดี่ยว)		
เด็กหญิง A	5	5	5	5	5	25	100
เด็กชาย B	5	4	5	4	5	23	92
เด็กชาย C	3	5	4	4	5	21	84
เด็กชาย D	4	4	4	5	5	22	88
ค่าเฉลี่ย	4.25	4.50	4.50	4.50	5.00	22.75	91

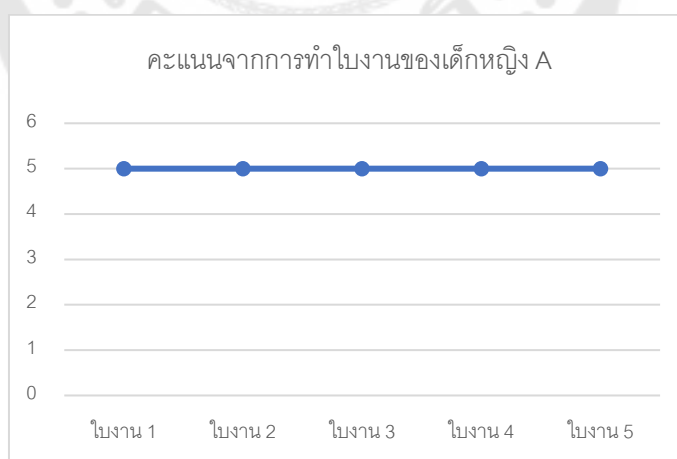
จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คนทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความเรียบร้อยทั้งงานเดี่ยวและงานคู่ โดยใบงานที่ 1 และ 5 ซึ่งเป็นงานเดี่ยว นักเรียนแต่ละคนทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตาม คะแนนที่ได้จะแตกต่างกันตามความครบถ้วนและถูกต้องในใบงานของนักเรียนแต่ละคน ในขณะที่ใบงานที่ 2 ถึง 4 ซึ่งเป็นงานคู่ นักเรียนทั้ง 4 คนได้สลับคู่ทำงานร่วมกัน กล่าวคือ

ใบงานที่ 2 (เนื้อเรื่อง กรุงเทพมหานคร-นนทบุรี)
 เด็กหญิง A จับคู่กับเด็กชาย C ได้คนละ 5 คะแนน
 เด็กชาย B จับคู่กับเด็กชาย D ได้คนละ 4 คะแนน

- ใบงานที่ 3 (เนื้อเรื่อง นนทบุรี-ปทุมธานี)
 เด็กหญิง A จับคู่กับเด็กชาย B ได้คนละ 5 คะแนน
 เด็กชาย C จับคู่กับเด็กชาย D ได้คนละ 4 คะแนน
- ใบงานที่ 4 (เนื้อเรื่อง ปทุมธานี-พระนครศรีอยุธยา)
 เด็กหญิง A จับคู่กับเด็กชาย D ได้คนละ 5 คะแนน
 เด็กชาย B จับคู่กับเด็กชาย C ได้คนละ 4 คะแนน

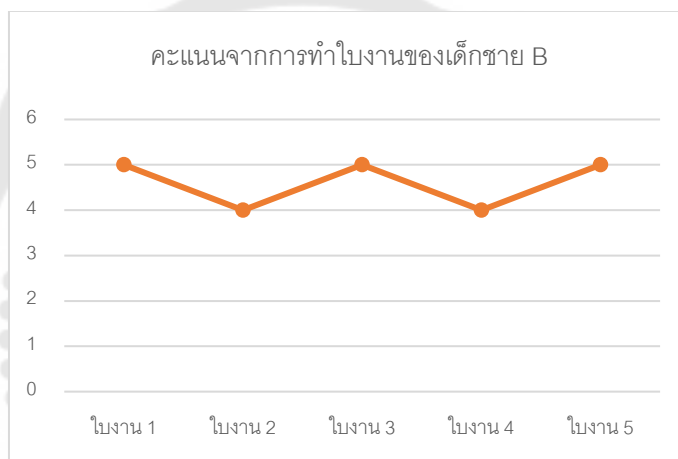
ทั้งนี้ เมื่อตรวจคำตอบในใบงานและให้คะแนนทั้ง 5 ชิ้นงาน ซึ่งมีคะแนนเต็ม 25 คะแนน เด็กหญิง A ได้ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 ของคะแนนเต็ม เด็กชาย B ได้ 23 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92 ของคะแนนเต็ม เด็กชาย C ได้ 21 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84 ของคะแนนเต็ม และเด็กชาย D ได้ 22 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88 ของคะแนนเต็ม ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คน คำนวณได้เท่ากับ 22.75 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91 ของคะแนนเต็ม

3. พัฒนาการและพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล มีรายละเอียด ดังนี้

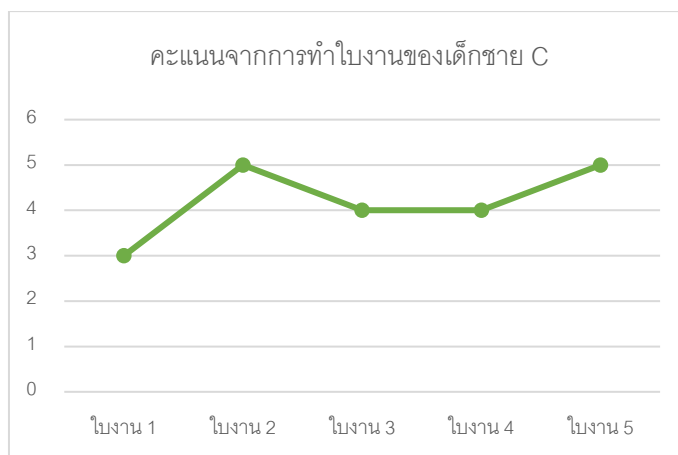
ภาพประกอบ 9 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กหญิง A

เด็กหญิง A เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ใฝ่แว่นสายตา นั่งอยู่ในมุมที่สามารถเห็นกระดานหรือหน้าจอได้อย่างชัดเจน มักนั่งติดกับเด็กชาย B สามารถอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นบทร้อยกรองได้ด้วยตนเอง มีจังหวะการอ่านที่ถูกต้อง แต่ยังอ่านคำศัพท์ไม่ได้เป็นบางคำ เมื่อได้รับใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ จะใช้ปากกาเน้นข้อความสีต่าง ๆ ทำสัญลักษณ์ช่วยจำ และทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง โดยเขียนด้วยลายมือที่อ่านได้ง่าย แต่จะทำงานค่อนข้างช้า ทั้งนี้ พบพฤติกรรมหลุดออกจากรที่นั่งโดยไม่ขออนุญาตเป็นบางครั้ง และไม่คอยพูดระหว่างทำกิจกรรมกับคู่ของตนเอง

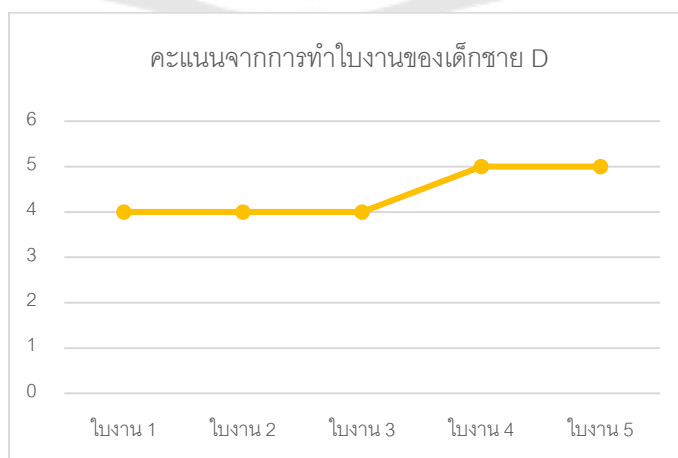
ภาพประกอบ 10 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย B

เด็กชาย B เป็นนักเรียนที่มีภาวะออทิซึม ให้ความร่วมมือกับการตอบคำถามในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ มักนั่งติดกับเด็กหญิง A แต่เมื่อให้ต้องทำงานคู่กับนักเรียนคนอื่น ๆ จะแสดงความไม่พอใจผ่านทางสีหน้าและสายตา ทั้งนี้ เด็กชาย B ยังทำงานคู่กับนักเรียนคนอื่น ๆ ได้ แต่ก็จะเป็นคนวางแผนการทำงานคู่ด้วยตนเองทุกครั้ง สามารถอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นบทร้อยกรองได้ด้วยตนเอง มีจังหวะการอ่านที่ถูกต้อง แต่ยังอ่านคำศัพท์ไม่ได้เป็นบางคำ เมื่อได้รับใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้จะทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง โดยเขียนด้วยลายมือที่ค่อนข้างอ่านได้ยาก และทำงานโดยใช้เวลาน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับนักเรียนคนอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม มักพบพฤติกรรมพูดแทรกในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียน ทำให้ต้องเตือนด้วยวาจาบ่อยครั้ง

ภาพประกอบ 11 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย C

เด็กชาย C เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ร่วมกับภาวะออทิซึม พบพฤติกรรมการทำงานต่าง ๆ ค่อนข้างช้า ไม่พูดขณะทำกิจกรรมคู่ ไม่สบตาขณะพูดคุยด้วย แต่เมื่อเรียกตอบคำถามยังสามารถพูดตอบคำถามได้ด้วยตนเอง สามารถอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นบทร้อยกรองได้ด้วยตนเอง มีจังหวะการอ่านที่ถูกต้อง แต่ยังอ่านคำศัพท์ไม่ได้เป็นบางคำ และเข้าใจคำพูดได้ยากเป็นบางครั้ง เมื่อได้รับใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ จะจัดเอกสารและอุปกรณ์การเรียนของตนเองให้ตรงก่อน สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง โดยเขียนด้วยลายมือที่ค่อนข้างอ่านได้ยาก และทำงานโดยใช้เวลาค่อนข้างมาก

ภาพประกอบ 12 กราฟแสดงคะแนนจากการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กชาย D

เด็กชาย D เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย พบพฤติกรรมยกมือเพื่อต้องการความสนใจ เกิดขึ้นเมื่อต้องการบอกว่าทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว อีกทั้งจะส่งเสียงที่ไม่เป็นภาษาเมื่อถูกรบกวนขณะเรียน หรือต้องรอคู่ของตนเองทำงานให้เสร็จ สามารถอ่านออกเสียงข้อความที่เป็นบทร้อยกรองได้ด้วยตนเอง แต่ออกเสียงแล้วค่อนข้างฟังได้ยาก ทำให้จังหวะการอ่านยังเหมือนการอ่านข้อความทั่วไป และยังอ่านคำศัพท์ไม่ได้เป็นบางคำ เมื่อได้รับใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ จะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง แต่จะทำงานค่อนข้างเร็ว และเขียนด้วยลายมือที่อ่านได้ยากที่สุดเมื่อเทียบกับนักเรียนคนอื่น ๆ

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 คนมีพัฒนาการที่สอดคล้องกับความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยในทิศทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ นักเรียนแต่ละคนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ได้ตามลักษณะคำประพันธ์ชนิดกลอนนิราศได้อย่างเต็มความสามารถ และสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งเนื้อเรื่องและคำศัพท์ รวมถึงคุณค่าทางวรรณคดีได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ นักเรียนทุกคนยังร่วมกันกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียน เพื่อให้การจัดการพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างเหมาะสม และช่วยส่งเสริมให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้นวัตกรรม CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ผู้วิจัยได้มีข้อสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้นวัตกรรม CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H กับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ และมีใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าพบความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย หรือความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือภาวะออทิซึม หรือพิการซ้อน โดยศึกษาอยู่ที่โรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้นวัตกรรม CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การใช้นวัตกรรม CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ชนิดเลือกตอบ รูปแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยออกแบบและสร้างแบบทดสอบด้วยตนเอง
2. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง จำนวน 5 แผน
3. ใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง นิราศภูเขาทอง ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง จำนวน 5 ชิ้นงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งเค้าโครงปฏิญญานิพนธ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณาจริยธรรมโครงการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายเลขรับรองโครงการวิจัย SWUEC-672148 (ภาคผนวก ข) เมื่อผ่านการอนุมัติ ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มเป้าหมายด้วยการแนะนำตัว แจ่งวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทราบ พร้อมลงนามยินยอม ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายมีสิทธิ์ที่จะเข้าร่วมการวิจัย หรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อค่าบริการใด ๆ ที่จะได้รับ และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มเป้าหมาย แต่จะนำเสนอข้อมูลเฉพาะภาพรวมและใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น
2. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองผู้เชี่ยวชาญ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด ประกอบด้วย แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย จำนวน 1 ฉบับ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H จำนวน 5 แผน และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย จำนวน 5 ชิ้นงาน
3. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการและ/หรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด

4. ผู้วิจัยขออนุญาตผู้ปกครองและครูที่ดูแลนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสังเกตพฤติกรรม และทดลองผ่านการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

5. ผู้วิจัยวัดความรู้ก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ กำหนดเวลา 30 นาที จากนั้นตรวจคำตอบและบันทึกผลการวัดความรู้ก่อนเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล

6. ผู้วิจัยปฏิบัติการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ด้วยตนเอง ที่ห้องเรียนคู่ขนานของโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยปฏิบัติการสอนในเวลา 11.45-12.45 น. สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ของทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ทั้งนี้ หลังการสอนแต่ละครั้ง ผู้วิจัยบันทึกผลการปฏิบัติการสอน พัฒนาการที่เกิดขึ้น และพฤติกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนของนักเรียนแต่ละคนลงในบันทึกหลังสอนของแผนการจัดการเรียนรู้

7. ผู้วิจัยนำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนมาให้คะแนน โดยกำหนดคะแนนเต็มของแต่ละชิ้นงานไว้ที่ 5 คะแนน จากนั้นบันทึกคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคลจนครบทั้ง 5 ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและร้อยละ สำหรับคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย และคะแนนจากใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละคน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม และ พัฒนาการที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H และการทำใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละคนมาบันทึกผ่านการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นนำเสนอข้อมูลด้วยความเรียงและกราฟแสดงคะแนนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

อภิปรายผลการวิจัย

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ เกิดจากความพร้อมของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

จากทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) ที่กล่าวถึงการเชื่อมโยงสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) พบว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จะเกิดขึ้นเมื่อเลือกเอาการตอบสนองที่ถูกต้องมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจเรียกว่า การลองผิดลองถูก (Trial and Error) (ยูวดี วิริยางกูร, ภาทรา นาพนัง, และคณะ, 2564) โดยสรุปได้ด้วยกฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ในที่นี้ ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ และด้านพื้นฐานความรู้เดิม โดยสามารถสรุปความพร้อมของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

ด้านร่างกาย เป็นด้านที่นักเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมผ่านการรับประทานอาหารให้เรียบร้อยและพักผ่อนให้เพียงพอ เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งเกิดขึ้นในเวลาพักกลางวัน ทำให้นักเรียนมีเวลารับประทานอาหารและพักผ่อนน้อยกว่าปกติ กล่าวคือ จากเวลาพัก 90 นาที จะเหลือเพียง 30 นาที ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องเตรียมความพร้อมตั้งแต่การนัดหมายล่วงหน้า เพื่อให้ นักเรียนได้รับประทานอาหารและพักผ่อนให้เพียงพอ ก่อนที่จะถึงเวลาเรียนในแต่ละครั้งต่อไป

ด้านพื้นฐานความรู้เดิม เป็นด้านที่ผู้สอนสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้ ผ่านการทบทวน เนื้อหาที่เรียนก่อนหน้า ในที่นี้ ได้ใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H ในการอ่าน จับใจความและสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาที่เรียนแล้ว ก่อนเริ่มเรียนเนื้อหาใหม่ จึงกล่าวได้ว่า ความพร้อมด้านพื้นฐานความรู้เดิมเป็นด้านที่สำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ เอี่ยมเกตุ และคณะ (2566) ที่ได้สำรวจความพร้อมทางการเรียนในด้านต่าง ๆ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1,623 คน โดยพบว่า ความพร้อมด้านพื้นฐานความรู้เดิม เป็นความพร้อมด้านที่นักเรียนให้คะแนนมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 84.88 ทั้งนี้ พื้นฐานความรู้เดิม ของนักเรียนแต่ละคนที่ไม่เท่ากันถือเป็นเรื่อง πουผู้สอนต้องพิจารณาเป็นสำคัญ ก่อนที่จะหาวิธีการ ทบทวนเนื้อหาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมต่อไป

ด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นด้านที่อาจเตรียมความพร้อมได้ยากที่สุด เนื่องจากนักเรียน แต่ละคนต้องควบคุมอารมณ์และจิตใจให้ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของวัน ก่อนที่จะถึงเวลาเรียนในแต่ละครั้ง ซึ่งผู้สอนไม่อาจทราบได้ถึงสถานการณ์ก่อนหน้าของนักเรียน แต่ละคน เช่น อาจถูกเพื่อนยืมของแล้วไม่คืนจึงรู้สึกโมโห หรืออาจลืมส่งการบ้านแล้วครูประจำวิชา ลงโทษจึงรู้สึกเครียด และเนื่องจากเวลาเรียนเป็นเวลาพักกลางวันด้วย จึงอาจทำให้นักเรียน รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียนได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรใช้ช่วงเวลาแรกที่พบกับนักเรียนในแต่ละครั้ง ประมาณ 5-10 นาที เพื่อจัดกิจกรรมผ่อนคลาย เช่น นั่งสมาธิ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการควบคุม ตนเองและเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไป

นอกจากนี้ การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน ยังต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างกับ ทั้งครูผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน กล่าวคือ ทุกคนจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดย ร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดีผ่านการกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาต่าง ๆ ดังที่ วรพวรรณ สิทธิเลิศ (2537 อ้างถึงใน สุธีรา งามเกียรติทรัพย์, 2564, น. 27) ได้กล่าวถึงการที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนน่าสนใจ สนุกสนาน และยังให้นักเรียนได้ใช้ความคิดของตนเองเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้น เรียนด้วยกันแล้ว ก็จะช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นที่ไปในทางที่ดีขึ้นได้อีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ ความพร้อมของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงไม่ได้เกิดขึ้นจากนักเรียนเพียงเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยความพร้อมของผู้สอนและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ และทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างเต็มที่และมีความสุข

นอกจากความพร้อมของนักเรียน ผู้สอน และสภาพแวดล้อมแล้ว ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกประการหนึ่ง คือ การเสริมแรง (Reinforcement) ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบกระทำของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning Theory) ที่กล่าวถึงกฎของผลที่ได้รับ (Law of Effect) ของธอร์นไดค์ไว้ว่า หากมนุษย์ได้รับผลที่พึงพอใจหลังแสดงพฤติกรรม พฤติกรรมนั้นจะเกิดบ่อยขึ้น แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นจะหายไป แล้วนำไปศึกษาร่วมกับทฤษฎีของตนเอง พบว่า การเสริมแรงช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ได้จริง (ยุวดี วิริยางกูร, ภพธา นาพนัง, และคณะ, 2564) ทั้งนี้ การเสริมแรงในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การให้คำชม และรางวัลตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ และทำกิจกรรมได้อย่างเต็มความสามารถมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ การเสริมแรง ยังสามารถใช้กับการพัฒนาทักษะทางสังคมได้ ดังงานวิจัยของพรรณกมล สังคัง (2561) ที่ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคการเสริมแรงเพื่อพัฒนามารยาททางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ 30 คน และกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคการเสริมแรง 30 คน โดยมีเครื่องมือวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว จำนวน 12 กิจกรรม และใช้แบบวัดมารยาททางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำแนกเป็นมารยาททางสังคมด้านพฤติกรรมและมารยาททางสังคมด้านวาจา รวม 20 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังทดลอง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปได้ว่า การเสริมแรง สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความชอบหรือความสนใจของนักเรียนแต่ละคนที่ต้องการการเสริมแรงที่แตกต่างกัน และความถี่ของการเสริมแรงที่ต้องให้เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ก่อนได้รับการเสริมแรงที่สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละคนต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1. ควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย เช่น ค้นหาความหมายของคำศัพท์ตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยอย่างรอบด้าน
2. ควรทบทวนความรู้และทักษะต่าง ๆ จากเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนมาแล้ว ก่อนสอนเนื้อหาใหม่ทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนให้ครบถ้วนและถูกต้อง
3. ควรเพิ่มสื่อประกอบการสอนให้หลากหลาย เช่น เสียงประกอบการอ่านบทร้อยกรองหรือวิดีโอที่เกี่ยวข้อง พร้อมช่องทางที่สามารถให้นักเรียนติดตามและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทั้งด้านที่พึงประสงค์และด้านที่เป็นปัญหา เพื่อหาแนวทางปรับแก้สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
5. ควรปรับแบบทดสอบให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น เลือกตอบถูก-ผิด เติมคำแบบสั้น หรือการทดสอบปากเปล่า เพื่อตอบสนองลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่แตกต่างกัน
6. ควรหาแนวทางการเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การให้คำชม การให้รางวัล หรือเบี้ยอรรถกร เพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ของนักเรียน ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง เช่น ทบทวนเนื้อหา หรือหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนให้ดีขึ้น
2. ควรเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมให้มากขึ้น และจัดบันทึกอย่างเป็นแบบแผน โดยอาจสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม เพื่อหาแนวทางปรับพฤติกรรมระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. ควรปรับกิจกรรม เครื่องมือ และกระบวนการจากขั้นตอนการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H เพื่อใช้กับเนื้อหาบทร้อยกรองของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- Alhamdan, A. A. (2019). *Special Education Teachers Use of Reading Strategies to Support Students with Learning Disabilities in Reading* [Doctor of Education Special Education and Literacy Studies, Western Michigan University].
- Chaves-Yuste, B., & De-la-Peña, C. (2022). Cooperative Integrated Reading and Composition Model to Improve EFL Reading Comprehension and Foster Inclusive Education. *The International Journal of Literacies*, 30(1), 1-18.
- Kesik, C., & Bas, O. (2022). The Effect of the 5W1H Technology Model on Some Variables Related to Reading Skills in Primary School. *International Online Journal of Primary Education (IOJPE)*, 11(2), 338-360.
- Khoirunisa, E., Gunarhadi, G., Choiri, A. S., & Sunardi, S. (2017). The Use of Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) Method to Improve Reading Comprehension Ability of Visually Impaired Students in the 3rd Grade of SD SLB A YKAB SURAKARTA, INDONESIA. *European Journal of Special Education Research*, 2(1), 59-70.
- Nwosu, K. C., Unachukwu, G. C., & Hickman, G. P. (2021). Cooperative Learning and Teacher-Directed Learning Classrooms: Places for the Development of Metacognitive Skills for Reading Proficiency. *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 19(1), 19-50.
- Slavin, R. E. (1990). *Cooperative Learning: Theory, Research, and Practice*. Prentice Hall.
- Waugh, R., & Waugh, D. (2022). *Integrating Children's Literature in the Curriculum*. Open University Press.
- เพ็ญสุดา จิโนการ. (2560). การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เสาวณีย์ นิวาตะบุตร. (2559). นิราศภูเขาทอง โดย สุนทรภู่ ฉบับไทย-อังกฤษ. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แวมมยุรา เหมือนนิต, และ ประทีป เหมือนนิต. (2564). การอ่านจับใจความ (ฉบับปรับปรุงใหม่). พี.เอ.ลีฟวิ่ง.

- โสภณ สาทรรสัมฤทธิ์ผล. (2562). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 4.). ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
ไพโรจน์ ศรีคง, และ ศิริพร พึ่งเพ็ชร. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความ
สำคัญภาษาไทยและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้การจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือด้วยเทคนิค CIRC. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 4(2), 67-
80.
- กนกวรรณ ภูทิมา, ชูชาติ พิณพาทย์, และ ปริญญา ทองสอน. (2562). การศึกษาความสามารถในการ
อ่านจับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการ
ประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(1), 1-15.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญา พงศ์พิริยะวณิช. (2561). การอ่านร้อยแก้วร้อยกรองเชิงนวัตกรรมการวรรณศิลป์ (พิมพ์ครั้งที่
2.). สัมปชัญญะ.
- ขวัญชนก อยู่ศรี. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้แบบการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการร่วมกับเทคนิค
CIRC ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสามารถในการเขียนข้อความ
ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์].
- ชัณฑ์ชัย อธิเกียรติ. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จารุวรรณ สังฆะจารย์. (2565). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์
ระดับปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- จุฑามาศ เอี่ยมเกตุ, สุวิมล ตีรกานันท์, และ กมลทิพย์ ศรีหาเศษ. (2566). ความพร้อมทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3(2), 769-778.
- ณัฐกานต์ เฟื่องมณี. (2564). การพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 5W1H
ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์].
- ทิพย์สิริ กาญจนวาสี, และ ศิริชัย กาญจนวาสี. (2567). วิธีวิทยาการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 5.). พิมพ์

ทันใจ.

- พงษ์ศักดิ์ สังขภิญโญ. (2563). ปัญหาการอ่านในสังคมไทย: บริบทระบบการศึกษาและปัจจัยสนับสนุน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 12(1), 1-32.
- พรรณกมล สังค. (2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคการเสริมแรงเพื่อพัฒนา มารยาททางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านวังตะเคียน จังหวัด กำแพงเพชร [วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช].
- พัชรินทร์ กันทะนะ, และ ศุภวรรณ สัจจพิบูล. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับกลวิธี ลูกบาศก์ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์, 21(1), 44-59.
- พิชิต ฤทธิจรรย์. (2566). เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2.). ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พิณพนธ์ คงวิจิตต์. (2565). ศิลปะการอ่านออกเสียง. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์วิศา เตารั้ง. (2565). การพัฒนาทักษะการถอดคำประพันธ์ในบทร้อยกรอง ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดย ใช้แบบฝึกทักษะการถอดคำประพันธ์ตามหลัก 5W1H. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 14(2), 114-124.
- ภัทรสุดา นาคสุข. (2564). การพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคการสอน 5W1H ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นภาคกลาง [วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- ภูฟ้า เสวกพันธ์. (2562). การศึกษาแบบเรียนร่วม: ปฏิบัติการขั้นสูงในศตวรรษที่ 21. สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีรัตน์ ศรีสุวรรณ. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ โดยใช้ เทคนิค 5W1H ร่วมกับผังมโนทัศน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ระดับ ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต].
- มิรันตี นิमितกุล, สงวนพงศ์ ชวนชม, และ ไพศาล หวังพานิช. (2560). ผลการพัฒนาความสามารถใน การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ลีขา วารสารศึกษาศาสตร์, 4(2), 19-26.

- ยุทธิชัย อุบุการดี, และ ศิลป์ชัย สุวรรณมณี. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความตามรูปแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค 5W1H โดยใช้บทอ่านวรรณกรรมท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 5(1), 1-26.
- ยุภาติ ปณะราช. (2566). สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3.). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวดี วิริยางกูร, และ กุลยา ก่อสุวรรณ. (2565). ครูพิเศษ สอนเด็กพิเศษ : ความรู้พื้นฐานการศึกษาพิเศษ. โรงพิมพ์จักรภัทร99.
- ยุวดี วิริยางกูร, ภาทรา นานพั้ง, และ วณิดา สีนเบญจพงศ์. (2564). การจัดการพฤติกรรมสำหรับครูการศึกษาพิเศษ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุวดี วิริยางกูร, วิมล เกาวัลย์, และ ภาทรา นานพั้ง. (2564). การจัดการเรียนรวม การสอนและการจัดการพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนรวม. สมาคมครูการศึกษาพิเศษไทย.
- ศิริพรรณ กาจกำแหง. (2561). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ด้วยวิธีซี ไอ อาร์ ซี (CIRC). วารสารบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 11(1), 178-189.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566, 6 ธันวาคม). การแถลงข่าว ผลการประเมิน PISA 2022 <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- สันติวัฒน์ จันทร์ไธ, นาทพงศ์ หนูสวัสดิ์, มณิการ์ ชูทอง, สมิตรา คุณวัฒน์บัณฑิต, และ สุวิตรา เลิศวรรณวิทย์. (2562). แบบฝึกหัดการรู้เรื่องการอ่าน. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พิมพ์ครั้งที่ 11.). โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สุธีรา งามเกียรติทรัพย์. (2564). การสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์. วารสารนิตยสารเสียงธรรมจากมหายาน, 7(1), 23-34.
- หัตถกาญจน์ อารีศิลป์, ดิเรก หงษ์ทอง, สุรัชย์ บุญญศิริ, และ นลิน สินธุประมา. (2565). ณ ขณะอ่าน : บทเรียนฝึกทักษะ "การอ่าน" สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา. สถาบันภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาทิตยา เล็งเจ๊ะ, พัชรี จิวพัฒน์กุล, และ ปรีดา เพ็ญคาร. (2560). การศึกษาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยใช้ชุดนิทานคำคล้องจอง. วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ, 6(2), 51-64.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ตันติเฉลิม
อาจารย์ประจำวิชาเอกการศึกษาพิเศษ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทีณี อมรไพศาลเลิศ
อาจารย์ประจำวิชาเอกการศึกษาพิเศษ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

1. อาจารย์ ดร. ทิชากร อาทิตวรากุล
นักวิจัย
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1. อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจามันท์
อาจารย์ประจำวิชาเอกการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

1. นางสาวกรรณา พิทักษ์ทนต์
ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ผลการพิจารณาทرصคุณภาพเครื่องมือวิจัย

แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

คำชี้แจงสำหรับผู้ทำแบบทดสอบ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือก ก. ข. ค. หรือ ง. ที่ถูกต้องในแต่ละข้อ

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 เมื่อมั่นใจว่า เนื้อหา ข้อคำถามแต่ละข้อ และจุดประสงค์ สอดคล้องกัน

0 เมื่อไม่มั่นใจว่า เนื้อหา ข้อคำถามแต่ละข้อ และจุดประสงค์ สอดคล้องกัน

-1 เมื่อมั่นใจว่า เนื้อหา ข้อคำถามแต่ละข้อ และจุดประสงค์ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

หมายเหตุ ตัวเลือกที่เป็น **ตัวหนา** คือ ตัวเลือกที่ถูกต้องในแต่ละข้อ

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	บทวิเคราะห์ - ประวัติผู้แต่ง ผู้แต่งบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง คือใคร (ความจำ) ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ข. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร ค. เจ้าพระยาพระคลัง (หน) ง. พระสุนทรโวหาร (ภู่)	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
2	บทวิเคราะห์ - ประวัติผู้แต่ง สุนทรภู่ แต่งบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง ในสมัยใด (ความจำ) ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3	บทวิเคราะห์ - ลักษณะคำประพันธ์ บทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด (ความจำ) ก. กลอนสุภาพ ข. กลอนนิราศ ค. กลอนบทละคร ง. กลอนดอกสร้อย	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
4	บทวิเคราะห์ - ลักษณะคำประพันธ์ บทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีจำนวนกี่บท (ความจำ) ก. 23 บท ข. 45 บท ค. 67 บท ง. 89 บท	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
5	บทวิเคราะห์ - ลักษณะคำประพันธ์ จุดประสงค์หลักของการแต่งบทร้อยกรองประเภทนิราศ ตรงกับข้อใด (ความเข้าใจ) ก. เพื่อเล่าเรื่องชีวิตส่วนตัวของผู้แต่ง ข. เพื่อพรรณนาถึงความรู้สึกอาลัยอาวรณ์ ค. เพื่อยกย่องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ง. เพื่อบรรยายความเป็นมาของสถานที่ที่เดินทางผ่าน	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
6	บทวิเคราะห์ - ลักษณะคำประพันธ์ ข้อใดต่อไปนี้เป็นกล่าวถึงบทร้อยกรองประเภท "กลอนนิราศ" ไม่ถูกต้อง (ความเข้าใจ) ก. กลอนนิราศ ขึ้นต้นบทแรกด้วย "วรรคดับ" ข. กลอนนิราศ ลงจบบทสุดท้ายด้วยคำว่า "เอ๋ย" ค. กลอนนิราศ มีสัมผัสนอกเช่นเดียวกับกลอนสุภาพ ง. กลอนนิราศ สามารถแต่งได้โดยไม่จำกัดจำนวนบท	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
7	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - บุคคล (WHO) ในบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง สุนทรภู่เดินทางไปกับใคร (ความจำ) ก. ลูกชายของแม่จัน ชื่อ "พัด" ข. ลูกชายของแม่นิม ชื่อ "ตาบ" ค. ลูกชายของแม่ม่วง ชื่อ "นิล" ง. ลูกบุญธรรม ชื่อ "กลั่น" และ "ซุบ"	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
8	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - บุคคล (WHO)</p> <p>“ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร ไฉ่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น”</p> <p>คำว่า “บพิตรอดิศร” ในที่นี้ สุนทรภู่กล่าวถึงใคร (ความจำ)</p> <p>ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1)</p> <p>ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)</p> <p>ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)</p> <p>ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
9	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>“พระนิพนพานปานประหนึ่งศึระษชาติ ด้วยไรรญาตียากแค้นถึงแสนเข็ญ ทั้งโรคซ้ำกรรมซัดวิบัติเป็น ไม่แลเห็นที่ซึ่งจะพึ่งพา”</p> <p>ข้อใดไม่ใช่ความทุกข์ของสุนทรภู่ที่พบในบทร้อยกรอง ข้างต้น (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. ไม่มีพี่น้องช่วยดูแล</p> <p>ข. ไม่มีรายได้เพื่อเลี้ยงชีพ</p> <p>ค. เริ่มมีอาการเจ็บไข้ได้ป่วย</p> <p>ง. ถูกตัดสินต้องโทษประหารชีวิต</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
10	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>“ถึงบ้านญวนล้วนแต่โรงแลสะพรั่ง มีห้องขังกึ่งปลาไว้ค้าขาย ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย พวกหญิงชายพร้อมเพรียงมาเมียงมอง”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับการประกอบ อาชีพในข้อใดมากที่สุด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. ชาวนา</p> <p>ข. ชาวประมง</p> <p>ค. ศิลปิน</p> <p>ง. ตำรวจ</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
11	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>“มีเจดีย์วิหารเป็นลานวัด ในจังหวัดเขาแขวงกำแพงกัน ท้องคอก้อยเหลี่ยมสลับกัน เป็นสามชั้นเชิงชานตระหง่านงาม”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับผลงานทางศิลปะในด้านใดมากที่สุด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. จิตรกรรม ข. สถาปัตยกรรม ค. ประติมากรรม ง. ทัศนกรรม</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
12	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>“มาจดทำหน้าวัดพระเมรุข้าม ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นสำราญ ทั้งเพลงการเกี่ยวแก่น้ำแซ่เชิง”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยในเรื่องใดมากที่สุด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. ภาษา ข. การแต่งกาย ค. ประเพณีและพิธีทางศาสนา ง. การแสดงและการละเล่น</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
13	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>“ไอ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในเรื่องใดมากที่สุด (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. กฎแห่งไตรลักษณ์ ข. อริยสัจ 4 ค. ศีล 5 ง. ทิศ 6</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
14	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - รายละเอียด (WHAT)</p> <p>บทร้อยกรองในข้อใด บรรยายลักษณะของเจดีย์ภูเขาทอง (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. ครั้นรุ่งเช้าเป็นวันอุโบสถ</p> <p>เจริญรสธรรมานูชาฉลอง</p> <p>ไปเจดีย์ที่ชื่อภูเขาทอง</p> <p>ดูสูงล่องลอยฟ้านภาลัย</p> <p>ข. มีเจดีย์วิหารเป็นลานวัด</p> <p>ในจังหวัดวงแขวงกำแพงกัน</p> <p>ท้องคักอ้อยอเคลี่ยมสลับกัน</p> <p>เป็นสามชั้นเชิงขานตระหง่านงาม</p> <p>ค. ออกจากวัดที่ศนาดูอาวาส</p> <p>เมื่อตรุษสารทพระพรรษาได้อาศัย</p> <p>สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย</p> <p>มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น</p> <p>ง. จัวนรกสิบหกของคุลีแหลม</p> <p>ตั้งขวางกั้นแซมเหลี่ยมแทรกแตกไสว</p> <p>ใครทำผู้คู่ท่านครั้นบรรลัย</p> <p>ก็ต้องไปเป็นต้นนำชนพอง</p>	0	+1	+1	0.67	สามารถนำมาใช้ได้
15	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สถานที่ (WHERE)</p> <p>สถานที่สุดท้ายที่สุนทรภู่กล่าวถึงในนิราศภูเขาทองคือสถานที่ใด (ความจำ)</p> <p>ก. วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร</p> <p>ข. วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร</p> <p>ค. วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p> <p>ง. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
16	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สถานที่ (WHERE)</p> <p>ภาพต่อไปนี้คือสถานที่ใด (ความจำ)</p> <p>ก. วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร</p> <p>ข. วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร</p> <p>ค. วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p> <p>ง. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
17	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สถานที่ (WHERE)</p> <p>“ออกจากวัดที่ศนาสูวาฬ เมื่อตรุษสารทพระพรษาได้อาศัย สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น ”</p> <p>“วัด” ในบทร้อยกรองบทนี้ คือวัดในข้อใด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร ข. วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร ค. วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ง. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
18	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สถานที่ (WHERE)</p> <p>ข้อใดต่อไปนี้เป็นจังหวัดที่สุนทรภู่เดินทางผ่านตามลำดับได้ถูกต้อง (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. กรุงเทพมหานคร - ปทุมธานี - นนทบุรี - พระนครศรีอยุธยา ข. กรุงเทพมหานคร - ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา - นนทบุรี ค. กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี - ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา ง. กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี - พระนครศรีอยุธยา - ปทุมธานี</p>	0	+1	+1	0.67	สามารถนำมาใช้ได้
19	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - เวลา (WHEN)</p> <p>เหตุการณ์ในเรื่องนิราศภูเขาทอง น่าจะเกิดขึ้นหลังวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในข้อใด (ความจำ)</p> <p>ก. วันมาฆบูชา ข. วันวิสาขบูชา ค. วันเข้าพรรษา ง. วันออกพรรษา</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
20	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - เวลา (WHEN)</p> <p>“พระสุริยงลับพยับฝน คุ้มวณมนมีดมิตทุกทศาศ ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา ทั้งแฝกคาแหมกกขึ้นรกเรื้อยว”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลาใด (ความจำ)</p> <p>ก. เวลาเช้า ข. เวลาบ่าย ค. เวลาค่ำ ง. เวลาตึก</p>	0	+1	+1	0.67	สามารถนำมาใช้ได้
21	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สาเหตุ (WHY)</p> <p>เพราะเหตุใด สุนทรภู่ จึงต้องเดินทางไปยัง เจดีย์ภูเขาทอง (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. เพราะต้องการนมัสการพระบรมธาตุที่บรรจุ ในเจดีย์ภูเขาทอง</p> <p>ข. เพราะต้องการนมัสการพระภิกษุซึ่งจำพรรษาอยู่ที่ เจดีย์ภูเขาทอง</p> <p>ค. เพราะต้องการนมัสการรอยพระพุทธรูปที่ บริเวณเจดีย์ภูเขาทอง</p> <p>ง. เพราะต้องการนมัสการพระพุทธรูปขนาดใหญ่ที่ หน้าเจดีย์ภูเขาทอง</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
22	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สาเหตุ (WHY)</p> <p>“ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบ่่ารุงซึ่งกรุงศรี ปรทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว ”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น เพราะเหตุใดจึงตั้งชื่อ สามโคก ว่า “ปทุมธานี” (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. เพราะมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก</p> <p>ข. เพราะเป็นตลาดค้าบัวขนาดใหญ่</p> <p>ค. เพราะเจ้าเมืองที่ปกครองชื่อ เจ้าบัว</p> <p>ง. เพราะเป็นเมืองแห่งแล้งมาก่อน จึงตั้งชื่อใหม่ เพื่อแก้เคล็ด</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สาเหตุ (WHY)</p> <p>“สำรวจกับเพื่อนรักสะพรักพร้อม อยู่แควล้อมหลายคนปรนนิบัติ ไฉ่ยามเข็ญเห็นอยู่แต่หนูพัด ช่วยนั่งปัดยุงให้ไม่ไกลกาย”</p> <p>เพราะเหตุใด สุนทรภู่จึงกล่าวถึงหนูพัดในบทร้อยกรอง บทนี้ (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. เพราะหนูพัดเป็นพี่น้องร่วมสายเลือดของสุนทรภู่ ข. เพราะหนูพัดเป็นเพื่อนสนิทที่เคยทำงานกับสุนทรภู่ ค. เพราะหนูพัดเป็นลูกชายของสุนทรภู่ที่เดินทาง มาด้วยกัน ง. เพราะหนูพัดเป็นหลานที่เพื่อนฝากให้เป็นเด็กวัดใน ขณะที่สุนทรภู่วาง</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
24	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - สาเหตุ (WHY)</p> <p>“จงทราบความตามจริงทุกสิ่งสิ้น อย่านี้กนิทนทาแกลั้งแห่งไหน นักเลงกลอนนอนเปล่าก็เศร้าใจ จึงรำไรเรื่องร้างเล่นบ้างเฮย”</p> <p>เพราะเหตุใด สุนทรภู่ จึงแต่งบทร้อยกรองข้างต้น เพื่อจบเรื่องนิราศภูเขาทอง (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. เพราะต้องการแต่งผลงานใหม่ ๆ เพื่อลดความ น่าเบื่อในชีวิต ข. เพราะต้องการใช้ผลงานเรื่องนี้เพื่อขอกลับเข้ารับ ราชการอีกครั้ง ค. เพราะไม่ต้องการเป็นแค่คนแต่งกลอนที่ต้องการรายได้ ได้มาประทังชีวิต ง. เพราะไม่ต้องการให้คนอื่นกล่าวหาว่าเป็นพระภิกษุ แต่ใช้ชีวิตแบบนักเลง</p>	0	+1	+1	0.67	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
25	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW)</p> <p>“จึงสร้างพรตอุทิศสำหรับส่วนบุญถวาย ประพาศฝ้ายสมณะทั้งวสา เป็นสิ่งของฉลองคุณมุลิกา ขอเป็นข้าเคียงพระบาททุกชาติไป”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น สุนทรภู่ เป็นคนที่มีลักษณะ อย่างไร (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. มีความกตัญญูรู้คุณ ข. รู้จักพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส ค. รู้จักการวางแผนที่ดี ง. รู้จักใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มี</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
26	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW)</p> <p>“โอ้พระคุณสูงลอยกลับไม่กลับหลัง แต่ชื่อตั้งก็ยังมีอยู่เขารู้ทั่ว แต่เรานี้ที่สุนทรประทานตัว ไม่รอดชั่วเช่นสามโคกยิ่งโศกใจ”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น แสดงความรู้สึกอย่างไร (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. หงุดหงิด ข. น้อยเนื้อต่ำใจ ค. โกรธ ง. คิดถึง</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
27	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW)</p> <p>“ถึงแขวงนนท์ชลมารคตลาดขวัญ มีพวงแพแพรพรรณเขาค้าขาย ทั้งของสวนล้วนเรืออยู่เรียงราย พวกหญิงชายประชุมกันทุกวันคืน”</p> <p>จากบทร้อยกรองข้างต้น สะท้อนภาพวิถีชีวิต ของคนไทยอย่างไร(ความเข้าใจ)</p> <p>ก. การค้าขายในตลาดน้ำ ข. การเกษตรในจังหวัดนนทบุรี ค. การนัดหมายของคนรักชาย-หญิง ง. การเดินทางระหว่างตลาดกับท่าเรือ</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW)</p> <p>“ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า ผู้หญิงเกตุแก้วงามตามภาษา เดี๋ยวนี้มีมอญถอนใจจุกเหมือนตุ๊กตา ทั้งผัดหน้าจับเขมามาเหมือนชาวไทย”</p> <p>ชาวมอญที่ปรากฏในบทร้อยกรองข้างต้น มีลักษณะอย่างไร (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. ในอดีตผู้หญิงชอบชกมวย ต่อมาผู้หญิงชอบเล่นตุ๊กตา</p> <p>ข. ในอดีตผู้หญิงชอบแต่งหน้า ต่อมาผู้หญิงไม่ชอบแต่งหน้า</p> <p>ค. ในอดีตผู้หญิงไว้ผมสวยงาม ต่อมาผู้หญิงไว้ผมทรงเดียวกับคนไทย</p> <p>ง. ในอดีตผู้หญิงไม่ได้รับการศึกษา ต่อมาผู้หญิงได้เข้าเรียนเหมือนผู้ชาย</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
29	<p>เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW)</p> <p>“ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน”</p> <p>“เมาเหล้า” กับ “เมารัก” แตกต่างกันอย่างไร (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. เมาเหล้า เป็นเรื่องที่ห้ามกันไม่ได้ ส่วนเมารัก เป็นเรื่องที่ห้ามกันได้</p> <p>ข. เมาเหล้า เมื่อเวลาผ่านไปยังหายได้ ส่วนเมารัก แม้เวลาผ่านไปก็ยังคงอยู่</p> <p>ค. เมาเหล้า จะเกิดขึ้นในเวลากลางวัน ส่วนเมารัก จะเกิดขึ้นในเวลากลางคืน</p> <p>ง. เมาเหล้า จะเกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ชาย ส่วนเมารัก จะเกิดขึ้นเฉพาะกับผู้หญิง</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
30	เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง - ความสัมพันธ์ (HOW) “เหมือนแม่ครัวคั่วแกงพะเนียงผัด สารพัดเพี้ยผัดเครื่องมังสา อันพริกไทยใบผักชีเหมือนสีกา ต้องโรยนำเสียดักหน่ออร่อยใจ” การเปรียบเทียบในบทร้อยกรองบทนี้ เกี่ยวข้องกับ เรื่องนิราศภูเขาทองอย่างไร (การวิเคราะห์) ก. กล่าวถึงพืชผักสวนครัว ข. กล่าวถึงการปรุงอาหาร ค. กล่าวถึงเครื่องเทศที่ชอบ ง. กล่าวถึงการจากนางผู้เป็นที่รัก	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
31	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายได้ถูกต้อง (ความจำ) ก. โมหทนา หมายถึง ความดับทุกข์ ข. ทิ้งวิสัย หมายถึง ละชนบทรรมนิยม ประเพณีเดิม ค. พสุธา หมายถึง ดวงอาทิตย์ ง. อภิวันท์ หมายถึง การทำให้อับอาย	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
32	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ข้อใดต่อไปนี้เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายไม่ถูกต้อง (ความจำ) ก. เกียรติ หมายถึง เสียงเกียรติร้อง ข. ชลมารค หมายถึง ทางน้ำ ค. นิโรธ หมายถึง การดับสนิทของกิเลส และกองทุกข์ ง. อานิสงส์ หมายถึง ผลแห่งกุศล	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
33	คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง “มาถึงบางภรณ์ทิวโคก ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร” จากบทร้อยกรองข้างต้น คำในข้อใดไม่ได้ มีความหมายว่า “แผ่นดิน” (ความจำ) ก. ภรณ์ ข. วิโยค ค. สุธา ง. แผ่นพื้น	0	+1	+1	0.67	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
34	<p>คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>“ไต่ปางหลังครั้งสมเด็จพระมโหสถ มาผูกโบสถ์ก็ได้มาบูชาขึ้น ชมพระพิมพ์พิมพ์นึ่งยังยั้งยืน ทั้งแปดหมื่นสี่พันได้วันทา”</p> <p>คำว่า “แปดหมื่นสี่พัน” ในทร้อยกรองข้างต้น หมายถึงข้อใด (ความจำ)</p> <p>ก. พระพุทธรูปตามฝาผนัง</p> <p>ข. พระคัมภีร์</p> <p>ค. รูปวาดพระสงฆ์</p> <p>ง. รูปปั้นพระสงฆ์</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
35	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านวรรณศิลป์</p> <p>“เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก้เท่านั้น ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เฝ้ากา”</p> <p>จากบทร้อยกรองบทนี้ พบการใช้ภาพพจน์ในข้อใด (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. อุปมา</p> <p>ข. อุปลักษณ์</p> <p>ค. อธิพจน์</p> <p>ง. บุคคลวัต</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
36	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านวรรณศิลป์</p> <p>“ทั้งกับเขียดเกรียดกรีดจิ้งหรีดเรื้อย พระพายเฉื่อยฉิวฉิวระหวีหวาม วังเวงจิตคิดคะเนรำพึงความ ถึงเมื่อยามยังอุดมโสมนัส”</p> <p>จากบทร้อยกรองบทนี้ ไม่พบคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ในข้อใด (การวิเคราะห์)</p> <p>ก. สัมผัสสระ</p> <p>ข. สัมผัสพยัญชนะ</p> <p>ค. การกล่าวเกินจริง</p> <p>ง. การเลียนเสียงธรรมชาติ</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
37	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านเนื้อหา บทร้อยกรองในข้อใด สอดคล้องกับคำว่า “พูดดีเป็นศรีแก่ปาก” มากที่สุด (การวิเคราะห์) ก. ถึงหน้าแพแลเห็นเรือที่นิ่ง คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล เคยหอมรับกับพระจมีนไวย แล้วลงในเรือที่นิ่งบัลลังก์ทอง ข. ตลาดแก้วแล้วไม่เห็นตลาดตั้ง สองปากฝั่งก็แต่ล้วนสวนพฤกษา ไอ้รินรินกลิ่นดอกไม้ใกล้คงคา เหมือนกลิ่นผ้าแพรดำรำมะเกลือ ค. ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักรสถ้อยอ่อยยจิต แม่นพูดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา ง. ถึงบางหลวงเชิงจากเหมือนจากรัก ผู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา เป็นลวงพันนราคาราคา ถึงนางฟ้าจะมาให้ไม่ไยดี</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
38	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านเนื้อหา บทร้อยกรองในข้อใด กล่าวถึงการสอนให้รู้จักคบคน (การวิเคราะห์) ก. ถึงบางโพไ้พระศรีมหาโพธิ ร่มนิโรทรุกขมูลให้พูนผล ขอเดชะอานภาพระทศพล ให้ผ่องพันภัยพาลสำราญกาย ข. ถึงบางเตือไ้มะเตือเหลือประหลาด บังเกิดชาติแมลงหมีมีไ้ เหมือนคนพาลหวานนอกย้อมขมใน อุปไมยเหมือนมะเตือเหลือระอา ค. บันได้มีสี่ด้านสำราญรื่น ต่างชมชื่นชวนกันชื่นชั้นสาม ประทักษิณจินตนาพยายาม ได้เสรีจสามรอบค่านับอภิวันท์ ง. แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก อกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรวล เหมือนเข็ญใจไ้สูงไม่สมควร จะต้องม้วนหน้ากลับอั้ประมาณ</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ลำดับ	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
39	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านสังคม “จิ้งจอกสิบหกของคูลีแหลม ดั่งขวากแชนเลี่ยมแทรกแตกไสว ใครทำชู้คู่ท่านครั้นบรรลัย ก็ต้องไปปิ่นต้นนำชนพอง” จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ทางพระพุทธศาสนาในเรื่องใด (การวิเคราะห์) ก. การผลิตสื่อข้อที่ 2 - การลักทรัพย์ ข. การผลิตสื่อข้อที่ 3 - การประพาศติผิดในกาม ค. การผลิตสื่อข้อที่ 4 - การพูดเท็จ ง. การผลิตสื่อข้อที่ 5 - การดื่มสุรา</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้
40	<p>คุณค่าทางวรรณคดี - ด้านสังคม ข้อใดต่อไปนี้เป็นคุณค่าด้านสังคมที่ปรากฏ ในนิราศภูเขาทอง(การวิเคราะห์) ก. สะท้อนค่านิยมสมัยใหม่ของคนไทย ข. วัฒนธรรมการใช้ชีวิตของผู้คนในสมัยก่อน ค. ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของชื่อสถานที่ ง. การแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์</p>	+1	+1	+1	1.00	สามารถนำมาใช้ได้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. ปรับข้อความที่ไม่ใช่บทร้อยกรองให้เป็นภาษาที่เข้าใจง่าย
2. ปรับตัวลงในบางข้อให้แตกต่างจากคำถามข้ออื่น ๆ
3. เฉลี่ยตัวเลือกที่ถูกต้องให้เหมาะสมกับจำนวนข้อที่ใช้จริง
4. หากข้อความมีภาพประกอบ ควรเลือกและปรับขนาดภาพให้เห็นได้ชัด

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - ก่อนการเดินทาง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)

และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 1

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(1)	สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
1.2	เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
1.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
(2)	จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2	ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
2.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(3)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญและจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรก การใช้เทคนิค CIRC ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.3	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.4	กิจกรรมการเรียนรู้ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
3.6	กิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการเรียนรู้ต่อครั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.7	กิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(4)	สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) สอดคล้องกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
4.4	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีการใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(5)	การวัดและประเมินผล					
5.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2	การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.3	การวัดและประเมินผล มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.4	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล
2. กำหนดสาระสำคัญให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน
4. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของเทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้องให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึงการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป
5. ปรับขนาดและรูปแบบตัวอักษรในสื่อประกอบการสอนและใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านถูกต้องได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
6. ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - การเดินทาง ช่วงที่ 1 (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 2

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(1)	สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
1.2	เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
1.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
(2)	จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2	ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
2.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(3)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญและจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรก การใช้เทคนิค CIRC ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.3	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.4	กิจกรรมการเรียนรู้ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทหรือยกองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
3.6	กิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการเรียนรู้ต่อครั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.7	กิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(4)	สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) สอดคล้องกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
4.4	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีการใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(5)	การวัดและประเมินผล					
5.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2	การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.3	การวัดและประเมินผล มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.4	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล
2. กำหนดสาระสำคัญให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน
4. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของเทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้องให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึงการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป
5. ปรับขนาดและรูปแบบตัวอักษรในสื่อประกอบการสอนและใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านถูกต้องได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
6. ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 - การเดินทาง ช่วงที่ 2 (นนทบุรี - ปทุมธานี)

และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 3

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(1)	สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
1.2	เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
1.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
(2)	จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2	ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
2.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(3)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญและจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรก การใช้เทคนิค CIRC ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.3	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.4	กิจกรรมการเรียนรู้ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทหรือยกของภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
3.6	กิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการเรียนรู้ต่อครั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.7	กิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(4)	สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) สอดคล้องกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
4.4	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีการใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(5)	การวัดและประเมินผล					
5.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2	การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.3	การวัดและประเมินผล มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.4	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล
2. กำหนดสาระสำคัญให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน
4. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของเทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้องให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึงการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป
5. ปรับขนาดและรูปแบบตัวอักษรในสื่อประกอบการสอนและใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านถูกต้องได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
6. ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 - การเดินทาง ช่วงที่ 3 (ปฐมฐานี - พระนครศรีอยุธยา)

และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 4

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(1)	สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
1.2	เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ บทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
1.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
(2)	จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2	ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
2.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(3)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ สาระสำคัญและจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรก การใช้เทคนิค CIRC ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.3	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.4	กิจกรรมการเรียนรู้ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
3.6	กิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการเรียนรู้ต่อครั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.7	กิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(4)	สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) สอดคล้องกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
4.4	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีการใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(5)	การวัดและประเมินผล					
5.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2	การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.3	การวัดและประเมินผล มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.4	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล
2. กำหนดสาระสำคัญให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน
4. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของเทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้องให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึงการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป
5. ปรับขนาดและรูปแบบตัวอักษรในสื่อประกอบการสอนและใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านถูกต้องได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
6. ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 - หลังการเดินทาง (สรุปเนื้อเรื่อง คำศัพท์ คุณค่าทางวรรณคดี)

และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ใบงานที่ 5

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามช่องคะแนนที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 0 เมื่อไม่มั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกัน
- 1 เมื่อมั่นใจว่า ข้อคำถามและรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกัน

หากมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนข้อความลงในช่องว่างท้ายตาราง เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในลำดับต่อไป

ลำดับ	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
(1)	สาระสำคัญ					
1.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
1.2	เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
1.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
1.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	0	+1	+1	0.67	เหมาะสม
(2)	จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1	สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.2	ระบุพฤติกรรมที่วัดและประเมินได้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
2.3	เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
2.4	ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(3)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3.1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.2	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้เทคนิค CIRC ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม

ลำดับ	ข้อความถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ผลการพิจารณา
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
3.3	กิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดแทรกการใช้การตั้งคำถามแบบ 5W1H ครบทั้งหมด	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.4	กิจกรรมการเรียนรู้ได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทหรือยกองภาษาไทย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
3.6	กิจกรรมการเรียนรู้ มีระยะเวลาในการเรียนรู้ต่อครั้งที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
3.7	กิจกรรมการเรียนรู้ มีการใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(4)	สื่อการเรียนการสอน					
4.1	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) สอดคล้องกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.2	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
4.3	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม
4.4	สื่อการเรียนการสอน (รวมถึงใบงาน ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้) มีการใช้ภาษา ที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
(5)	การวัดและประเมินผล					
5.1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.2	การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริง	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.3	การวัดและประเมินผล มีความน่าสนใจและหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	เหมาะสม
5.4	การวัดและประเมินผลเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	+1	+1	0	0.67	เหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดและความสามารถของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล
2. กำหนดสาระสำคัญให้ครบถ้วนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้
3. พิจารณาการประเมินผลด้านทักษะให้เป็นพฤติกรรมที่ประเมินได้อย่างชัดเจน โดยใช้คำที่สอดคล้องกับทักษะทางภาษาและหลักการของเทคนิค CIRC คือ การอ่านและการเขียน
4. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เห็นถึงจุดเน้นในแต่ละขั้นตอนตามหลักการของเทคนิค CIRC ให้หลากหลาย เช่น ควรเน้นให้ปฏิบัติกิจกรรมการอ่านและการเขียน ซึ่งอาจจะต้องให้ฝึกทักษะการอ่านที่หลากหลาย หรือการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน หรือควรเพิ่มเติมเทคนิคการใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด และการสะท้อนคิด รวมถึงการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเองที่ต่อเนื่องกับบทเรียนต่อไป
5. ปรับขนาดและรูปแบบตัวอักษรในสื่อประกอบการสอนและใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้อ่านถูกต้องได้ง่าย เช่น TH Sarabun New หรือ Cordia New
6. ปรับภาษาที่ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้และใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สละสลวยและเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง

.....

.....

ภาคผนวก ค
บทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

นิราศภูเขาทอง

พระสุนทรโวหาร (ภู่)

รับกลิ่นบุญญโมทนา	เดือนสิบเอ็ดเสด็จพระวสา
ออกจากวัดทัศนาคูอาวาส	ชูลีลาลงเรือเหลืออาลัย
สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย	เมื่อตรุษสารทพระพรษาได้อาศัย
ใ้อ่าวสาธราชบุรณะพระวิหาร	มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น
เหลือรำลึกนึกน่าน้ำตากระเด็น	แต่นั่นนานับทีวาจะมาเห็น
จะยกหยิบธิดีเป็นที่ตั้ง	เพราะชุกเข็ญคนพาลมารานทาง
จึงอำลาอาวาสนิราศร้าง	ก็ใช้ถึงแทนสดเห็นชัดขวาง
ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด	มาอ้างว่างวิญญาณในสาคร
ใ้อ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร	คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
พระนิพพานปานประหนึ่งศิระษชาติ	แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
ทั้งโรคซ้ำกรรมซัดวิบัติเป็น	ด้วยไร้ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
จึงสร้างพรตอดสำหรับส่งส่วนบุญถวาย	ไม่แลเห็นที่ซึ่งจะพึ่งพา
เป็นสิ่งของฉลองคุณมุสิก	ประพฤติฝ่ายสมณะทั้งวสา
ถึงหน้าแพแลเห็นเรือที่นั่ง	ขอเป็นข้าเคียงบาททุกชาติไป
เคยหมอบรับกับพระจมีนไวย	คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล
เคยทรงแต่งแปลงบทพจนารถ	แล้วลงในเรือที่นั่งบัลลังก์ทอง
จนกลิ่นสิ้นแม่น้ำในลำคลอง	เคยรับราชโองการอ่านฉลอง
เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุนทรธรรบ	มิได้ช่องเคืองขัดหทัย
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุนทรธา	ละอองอบรสชื่นชื่นนาสา
ดูในวังยังเห็นหอพระอิฐ	วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุนทร
ทั้งปิ่นเกล้าเจ้าพิภพจบสก	ตั้งสติเต็มถวายฝ่ายกุศล
	ให้่องพันภัยสำราญผ่านบูรินทร์

ถึงอารามนามวัดประโคนปัก
 เป็นสำคัญบันแดนในแผ่นดิน
 ขอเดชะพระพุทธรูปช่วย
 อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา
 ไปพันวัดทัศนาริมท่าน้ำ
 มีแพรผ้าสารพัดสีม่วงทอง
 ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง
 ใบบาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา
 ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ
 ถึงสุราพารอดไม่วอดวาย
 ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก
 ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป
 ถึงบางจากจากวัดพลัดพี่น้อง
 เพราะรักใคร่ใจเด็ดไม่ยี่ดเย็น
 ถึงบางพลูคิดถึงคู่มืออยู่ครอง
 ถึงบางพลัดเหมือนพี่พลัดมาขัดเคือง
 ถึงบางโพไ้อ้พระศรีมหาโพธิ
 ขอเดชะอานุกาภาพพระศพล
 ถึงบ้านญวนลั่นแต่โรงแลสะพรั่ง
 ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย
 จะเหลียวกลับลับเขตประเทศสถาน
 ถึงเขมาอารามอร่ามทอง
 ใ้อปางหลังครั้งสมเด็จบรมโกศ
 ชมพระพิมพ์พิมพ์ผนังยังยั้งยืน
 ใ้อครั้งนี้มีได้เห็นเล่นฉลอง
 เป็นบุญน้อยพลอยนึกโมทนา
 ไม่เห็นหลักถือเล่าว่าเสาศิน
 มีรูสิ้นสุดชื่อที่ลือชา
 แม้นมอดม้วยกลับชาติวาสนา
 อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง
 แพร่ประจำจอดรายเขาชายของ
 ทั้งสิ่งของชาวเหลืองเครื่องสำเนา
 มีคันทองผูกสายไว้ปลายเส้า
 ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย
 พระสรรเพชญ์โพธิญาณประมาณหมาย
 ไม่ไกลกรายแกล้งเมื่อกี้เกินไป
 สูดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
 แต่เมาใจนี้ประจำทุกคำคืน
 มามัวหมองมัววนหน้าไม่ฝ่าฝืน
 จึงต้องขึ้นใจพรากรมาจากเมือง
 เคยใส่ซองส่งให้ลั่นใบเหลือง
 ทั้งพลัดเมืองพลัดสมรมาร้อนรน
 ร่มนิโรธรุกขมูลให้พูนผล
 ใ้ให้่องพันภัยพาลสำราญกาย
 มีช่องขังกุ่มปลาไว้ค้าขาย
 พวกหญิงชายพร้อมเพรียงมาเมียงมอง
 ทรมานหม่นไหม้ทุกข์หมอง
 ฟังฉลองเลิกงานเมื่อวานขึ้น
 มาผูกโบสถ์ก็ได้มานูชาขึ้น
 ทั้งแปดหมื่นสี่พันได้วันทา
 เพราะตัวต้องตกประดาวิชาสนา
 พอนาวาติดชลเข้าวนเวียน

ดูน้ำวังกั้งเขียวเป็นเกลียวกลอก
 บ้างพุ่มพุ่มง้วนง้วนเหมือนกงเกวียน
 ทั้งหัวท้ายกรายแจวกระซางจ้วง
 ใ้เรือพันวนมาในสาชล
 ตลาดแก้วแล้วไม่เห็นตลาดตั้ง
 ใ้รินรินกลิ่นดอกไม้ใกล้คงคา
 เห็นโคกใหญ่ใกล้น้ำระกำแฝง
 เหมือนโคกพีที่ชำระกำแจ้อ
 ถึงแขวงนนท์ชลมารคตลาดขวัญ
 ทั้งของสวนล้วนเรืออยู่เรียงราย
 มาถึงบางธรณีทิวโคก
 ใ้สุทธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
 เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็อ่าน
 ล้วนนามเห็นเจ็บแสบคับแคบใจ
 ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า
 เดียวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา
 ใ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง
 นี้หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ
 ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์
 แม้นพุดชั่วตัวตายทำลายมิตร
 ถึงบ้านใหม่ใจจิตก็คิดอ่าน
 ขอให้สมคะเนเถิดเทวา
 ถึงบางเตือใ้มะเดื่อเหลือประหลาด
 เหมือนคนพาลหวานนอกยอมขมใน
 ถึงบางหลวงเชิงรากเหมือนจากรัก
 เป็นลวงพันวนราคราคา

กลับกระฉอกขาดตัดฉวัดเฉวียน
 ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน
 ครรไลล่องเลยทางมากกลางหน
 ใ้ยังวนหวังสวาทไม่เคลาดคลา
 สองฟากฝั่งก็แต่ล้วนสวนพฤกษา
 เหมือนกลิ่นผ้าแพรดำรำมะเกลือ
 ทั้งรักแข่งแซมสวาทประหลาดเหลือ
 เพราะรักเรือแรมสวาทมาคลาดคลาย
 มีพวงแพแพรพรรณเขาค้าขาย
 พกหญิงชายประทุมกันทุกวันคืน
 ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
 ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
 ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
 เหมือนนกไ้รังไร้อยู่เอกรา
 ผู้หญิงเกล้า้มวยงามตามภาษา
 ทั้งผิดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
 เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทั้งวิสัย
 ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าพึงคิด
 มีคนรักรสถ้อยอร้อยจิต
 จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
 จะหาบ้านใหม่มาดเหมือนปารภนา
 จะได้ผาสุกสวัสดิ์กำจัดภัย
 บังเกิดชาติแมลงหวี่มีโนไ้
 อุปไมยเหมือนมะเดื่อเหลือระอา
 ผู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา
 ถึงนางฟ้าจะไม่ไ้ดี

ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า
 ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี
 ใ้พระคุณสูงล้ำไม่กลับหลัง
 แต่เราที่สุนทรประทานตัว
 ลิ่นแผ่นดินลิ่นนามตามเสด็จ
 แม้นกำเนิดเกิดชาติใดใด
 ลิ่นแผ่นดินขอให้ลิ่นชีวิตบ้าง
 เหลืออาลัยใจตรมระทมทวิ
 ถึงบ้านจิวเห็นแต่จิวละลิวสูง
 ด้วยหนามดกรกดาษระตะตา
 จิวรกลีบหอกของคูลีแหลม
 ใครทำชู้คู่ท่านครั้นบรรลัย
 เราเกิดมาอายุเพียงนี้แล้ว
 ทุกวันนี้วิปริตผิดทำนอง
 ใ้คิดมาสารพัดจะตัดขาด
 ถวิลหวังนั่งนึกถอนใจ
 ดูห่างย่านบ้านช่องทั้งสองฝั่ง
 เป็นที่อยู่ผู้ร้ายไม่วายเว้น
 พระสุริยงลงลับพยับฝน
 ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา
 เป็นเงาจ้ำน้ำเจิงดูเว้งว่าง
 เห็นดุ่มดุ่มหนุ่มสาวเสียงกราวเกเรียน
 เขาถ่อคลองว่องไวไปเป็นยี่ด
 ต้องถ่อคำรำไปล้วนไม่เคย
 กลับถอยหลังรั้งรอเฝ้าถ่อถอน
 เจียบสังัดสัตว์ป่าคณานก

พระพุทเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
 ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว
 แต่ชื่อตั้งก็ยังไม่เขารู้ทั่ว
 ไม่รอดชั่วเช่นสามโคกยิ่งโคกใจ
 ต้องเที่ยวเตร็ดเตรหาที่อาศัย
 ขอให้ได้เป็นข้าฝ่าธุลี
 ออย่ารู้ร้างบงกชบทศรี
 ทุกวันนี้ก็ซังตายทรงกายมา
 ไม่มีฝูงสัตว์สิงกิ่งพฤกษา
 นึกก็น่ากลัวหนามขามขามใจ
 ดังขวกแฉมเลี่ยมแทรกแตกไสว
 ก็ต้องไปปิ่นต้นนาชนพอง
 ยังคลาดแคล้วครองตัวไม่มัวหมอง
 เจียนจะต้องปิ่นบ้างหรืออย่างไร
 ตัดสวาทตัดรักมียักไหว
 ถึงเกาะใหญ่ราชครามพอยามเย็น
 ระวังทั้งสัตว์น้ำจะทำเข็ญ
 เทียวซ่อนเร้นตีเรือเหลือระอา
 ดูมัวมนมีดมิดทุกทิศา
 ทั้งแฝกคาแฉมกกขึ้นรกเร็ว
 ทั้งกว้างขวางขวัญหายไม่วายเหลือ
 ล้วนเรือเพรียวพร้อมหน้าพวกปลาเลย
 เรือเราผิดเผื่อมานิจจาเอ๋ย
 ประเดี๋ยวเสยสวบตรงเข้าพงรก
 เรือขย่อนโยกโยนกระโดนหก
 น้ำค้ำตกพ่วงพวยพระพายพัด

ไม่เห็นคลองต้องค้างอยู่กลางทุ่ง
 เป็นกลุ่มกลุ่มกุ่มก่ายเหมือนทนายชั้ด
 แสนวิตกกอกเอี่ยมมาอ้างอ้าง
 จนตีกดาวพราวพร่างกลางอัมพร
 ทั้งกับเขียดเกรียดกรีดจ้งหรีดเรื่อย
 วังเวงจิตคิดคะเนงำฟิงความ
 สำรวลกับเพื่อนรักสะพรักพร้อม
 ใ้อัยามเข็ญเห็นอยู่แต่หนูพุด
 จนเดือนเด่นเห็นเหล่ากระบะจอบ
 เห็นร่องน้ำลำคลองทั้งสองฝ่าย
 จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ผัก
 เหล่าบัวเผื่อนแลสล้างริมทางจร
 สายตึงแกมแซมสลับต้นตบเต่า
 กระบะจอบดอกบัวบานผกา
 ใ้อเช่นนี้ดีกาได้มาเห็น
 ที่มีเรือน้อยน้อยจะลอยพาย
 ถึงตัวเราเล่าถ้ามีโยมหญิง
 คงจะใช้ให้ศิษย์ที่ติดมา
 นี่จันใจไม่มีเท่าชี้เล็บ
 พอรอนรอนอ่อนแสงพระสุริย
 มาทางทำหน้าจวนจอมผู้รั้ง
 จะแหวะหาถ้าท่านเหมือนเมื่อเป็นไวย
 แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก
 เหมือนเข็ญใจใฝ่สูงไม่สมควร
 มาจอดทำหน้าวัดพระเมรุข้าม
 บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นสำราญ

พอหยุดยุงชุมมารุมกัด
 ต้องนั่งปัดแปะไปมิได้นอน
 ในทุ่งกว้างเห็นแต่แหมแหมสลอน
 กระเรียนร่อนร้องก้องเมื่อสองยาม
 พระพายเฉื่อยฉิวฉิวะหวิหวิวม
 ถึงเมื่อยามยังอุดมโสมนัส
 อยู่แวดล้อมหลายคนปรนนิบัติ
 ช่วยนั่งปัดยุงให้ไม่ไกลกาย
 ระตะดอกบัวเผื่อนเมื่อเดือนหงาย
 ช่างหน้าท้ายถ่อมาในสาคร
 คุ้นรักกับบรรจงส่งเกสร
 ก้ามกุ้งซ่อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา
 เป็นเหล่าเหล่าแลรายทั้งซ้ายขวา
 ดาษดาดูขาวดั่งดาวพราย
 จะลงเล่นกลางทุ่งเหมือนมุ้งหมาย
 เทียวถอนสายบัวผันสันตะวา
 ไหนจะนั่งดูคายอายนุปผา
 อุตส่าห์หาเอาไปฝากตามยากจน
 ชี้เกี่ยวเก็บเลยทางมากกลางหน
 ถึงตำบลกรุงเก่ายังเศร้าใจ
 คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล
 ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน
 ออกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรรล
 จะต้องมีวนหน้ากลับอัครมาณ
 ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน
 ทั้งเพลงการเกี่ยวแก็ก้นแซ่เซ็ง

บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ
 มีโคมรายแลอร่ามเหมือนสามเพ็ง
 ใ้อำหนึ่งครั้งท่อนกลอนมันมาก
 ไม่จบบทลดเลี้ยวเหมือนเงี้ยว
 ได้ฟังเล่นต่างต่างที่ข้างวัด
 ประมาณสามยามคล้าในอัมพร
 นาวาเอียงเสียงกุกกุกขึ้นร้อง
 ไม่เห็นหน้าสาธุศิษย์ที่ซิดเชื้อ
 แต่หนูพุดจัดแจงจุดเทียนส่อง
 ด้วยเดชะตะบะบุญกับคุณพระ
 ครั้นรุ่งเช้าเข้าเป็นวันอุโบสถ
 ไปเจดียที่ชื่อภูเขาทอง
 อยู่กลางทุ่งรุ่งโรจน์สันโดษเด่น
 ที่พื้นลานฐานบัทม์ถัดบันได
 มีเจดีย์วิหารเป็นลานวัด
 ที่องค์ก่อย่อเหลี่ยมสลับกัน
 บันไดมีสี่ด้านสำราญรื่น
 ประทับภินฉินจินตนาพยายาม
 มีห้องถ้ำสำหรับจุดเทียนถวาย
 เป็นลมทักษิณาวรรตนำอัศจรรย์
 ทั้งองค์ฐานรานร้าถึงแก้วแจก
 ใ้อเจดีย์ที่สร้างยังร้างรัก
 กระนั้นหรือชื่อเสียงเกียรติยศ
 เป็นผู้ดีมีมากแล้วยากเย็น
 ขอเดชะพระเจดีย์ศรีมาศ
 ข้าอุตสาห์มาเคารพอภิวันท์

ระนาตรับรัวคล้ายกับนายเส็ง
 เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู
 ช่างยาวลากเลื้อยเจ็ยจนเหนื่อยหู
 จนลูกคู่ขอทุเลาว่าหาวนอน
 จนสังัดเจียบหลับลงกับหมอน
 อ้ายโจจรจู่จ้วงเข้าล้วงเรือ
 มันด่าล่องน้ำไปช่างไวเหลือ
 เหมือนเนื้อเปื้อนบ้ำเลอะดูเซอะชะ
 ไม่เสียของขาวเหลืองเครื่องอัฐฐะ
 ชัยชนะมารได้ตั้งใจปอง
 เจริญรศธรรมมาบูชาฉลอง
 ดูสูงล่องลอยฟ้านภาลัย
 เป็นที่เล่นนาวาคงคาไส
 คงคาไหลล้อมรอบเป็นขอบคัน
 ในจังหวัดวงแขวงกำแพงกัน
 เป็นสามชั้นเชิงชานตระหง่านงาม
 ต่างชมชื่นชวนกันขึ้นชั้นสาม
 ได้เสร็จสามรอบค้ำบอภิวันท์
 ด้วยพระพายพัดเวียนดูเวียนหัน
 แต่ทุกวันนี้ชราหนักหนานัก
 เผยอแยกยอดทรวดก็หลุดหัก
 เสียตายนักนี่ก่น้ำตากระเด็น
 จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น
 คิดก็เป็นอนิจจังเสียทั้งนั้น
 บรรจจุธาตุที่ตั้งนรังสรรค์
 เป็นอนันต์อานิสงส์ดำรงกาย

จะเกิดชาติใดได้ในมนุษย์
 ทั้งทุกซอกโรคภัยอย่าใกล้กราย
 ทั้งโลโกโทโสแลเมหะ
 ขอฟังเพื่อเรื่องวิชาปัญญา
 อีกสองสิ่งหญิงร้ายและชายชั่ว
 ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ
 พอกกราบพระปะดอกปทุมชาติ
 สมถวิลยินดีชุลีกร
 กับหนูปัดมัสการสำเร็จแล้ว
 มานอนกรงรุ่งขึ้นจะบูชา
 แสนเสียตายหมายจะชมบรมธาตุ
 ใบบุญน้อยลอยลับครรไลไกล
 สุดจะอยู่คู่อื่นไม่ฝันโศก
 พอตระรู้สุริย์ฉายขึ้นพรายพรรณ
 ประทับทำหน้าอรุณาaramหลวง
 นิราศเรื่องเมืองเก่าของเรา
 ด้วยได้ไปเคารพพระพุทธรูป
 เป็นนินสัยไว้เหมือนเตือนศรัทธา
 ไซ้จะมีที่รักสมครมาด
 ซึ่งครวญคร่ำทำที่พิริพีไร
 เหมือนแม่ครัวคั่วแกงพะเนงผัด
 อันพริกไทยใบผักชีเหมือนสีกา
 จงทราบความตามจริงทุกสิ่งสิ้น
 นักเลงกลอนนอนแปล่าก็เศร้าใจ
 ให้บริสุทธิ์สมจิตที่คิดหมาย
 แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์
 ให้ชนะใจได้อย่าไหลหลง
 ทั้งให้ทรงศีลขันธในสันดาน
 อย่าเมาเม้มหมายรักสมครสมาน
 ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร
 พบพระธาตุสถิตในเกษร
 ประคองซ่อนเชิญองค์ลงนาวา
 ใส่ขวดแก้ววางไว้ใกล้เกศา
 ไม่ปะตาตันอกยิ่งตกใจ
 ใจจะขาดคิดมาน้ำตาไหล
 เสียน้ำใจเจียนจะดินสิ้นชีวัน
 กำเรบโรคร้อนฤทัยเฝ้าไฝฝืน
 ให้ล่องวันหนึ่งมาถึงธานี
 ค่อยสร้างทรวงทรงศีลพระชินสีห์
 ไว้เป็นที่โสมนัสทัศนาศนา
 ทั้งสถูปบรมธาตุพระศาสนา
 ตามภาษาไม่สบายพอดคลายใจ
 แรมนิราศร้างมิตรพิสมัย
 ตามนินสัยภาพกมลอนแต่ก่อนมา
 สารพัดเพียชุนั่งเครื่องมังสา
 ต้องโรยหน้าเสียสักหนอยอร่อยใจ
 อย่างนี้กนิินทาแถลงแห่งไหน
 จึงรำไรเรื่องร้างเล่นบ้างเอย

อ้างอิงจาก หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือก ก. ข. ค. หรือ ง. ที่คิดว่าถูกต้องในแต่ละข้อ ลงในกระดาษคำตอบที่กำหนด

หมายเหตุ (1) **(วงเล็บสีแดง)** คือ ระดับการวัดความรู้ด้านพุทธิพิสัยในแต่ละข้อ
(2) **ตัวเอียงสีแดง** คือ ตัวเลือกที่ถูกต้องในแต่ละข้อ

1. สุนทรภู่ แต่งบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง ในสมัยใด **(ความจำ)**
  - ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1)
  - ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)
  - ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)**
  - ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)
2. บทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด **(ความจำ)**
  - ก. กลอนสุภาพ
  - ข. กลอนนิราศ**
  - ค. กลอนบทละคร
  - ง. กลอนดอกลีลาวดี
3. จุดประสงค์หลักของการแต่งบทร้อยกรองประเภทนิราศ ตรงกับข้อใด **(ความเข้าใจ)**
  - ก. เพื่อเล่าเรื่องชีวิตส่วนตัวของผู้แต่ง
  - ข. เพื่อพรรณนาถึงความรู้สึกอาลัยอาวรณ์**
  - ค. เพื่อยกย่องสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
  - ง. เพื่อบรรยายความเป็นมาของสถานที่ที่เดินทางผ่าน

8. สถานที่สุดท้ายที่สุนทรภู่กล่าวถึงในนิราศภูเขาทอง คือสถานที่ใด (ความจำ)
- ก. วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร
- ข. **วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร**
- ค. วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ง. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
9. ออกจากวัดทัศนาคูหาวาส เมื่อตรุษสารทพระพรราชาได้อาศัย
สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น
“วัด” ในบทร้อยกรองบทนี้ คือวัดในข้อใด (ความเข้าใจ)
- ก. **วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร**
- ข. วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร
- ค. วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ง. เจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
10. เหตุการณ์ในเรื่องนิราศภูเขาทอง น่าจะเกิดขึ้นหลังวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในข้อใด
(ความจำ)
- ก. วันมาฆบูชา
- ข. วันวิสาขบูชา
- ค. วันเข้าพรรษา
- ง. **วันออกพรรษา**
11. ถึงสามโคกโศกถวิลถึงปิ่นเกล้า พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว
จากบทร้อยกรองข้างต้น เพราะเหตุใดจึงตั้งชื่อ สามโคก ว่า “ปทุมธานี” (ความเข้าใจ)
- ก. **เพราะมีดอกบัวขึ้นอยู่มาก**
- ข. เพราะเป็นตลาดค้าบัวขนาดใหญ่
- ค. เพราะเจ้าเมืองที่ปกครอง ชื่อ เจ้าบัว
- ง. เพราะเป็นเมืองแห่งแล้งมาก่อน จึงตั้งชื่อใหม่เพื่อแก้เคล็ด

12.   สำรวจกับเพื่อนรักสะพรักพร้อม   อยู่แวดล้อมหลายคนปรนนิบัติ
 ใ้ยามเข็ญเห็นอยู่แต่หนูพัด   ช่วยนั่งบดขุ่นให้ไม่ไกลกาย
 เพราะเหตุใด สุนทรภู่จึงกล่าวถึงหนูพัดในบทร้อยกรองบทนี้ (การวิเคราะห์)
- ก.   เพราะหนูพัดเป็นพี่น้องร่วมสายเลือดของสุนทรภู่
 ข.   เพราะหนูพัดเป็นเพื่อนสนิทที่เคยทำงานกับสุนทรภู่
 ค.   **เพราะหนูพัดเป็นลูกชายของสุนทรภู่ที่เดินทางมาด้วยกัน**
 ง.   เพราะหนูพัดเป็นหลานที่เพื่อนฝากให้เป็นเด็กวัดในขณะที่สุนทรภู่บวช
13.   ใ้พระคุณสูญลับไม่กลับหลัง   แต่ชื่อตั้งก็ยังคงอยู่เขารู้ทั่ว
 แต่เราที่สุนทรพระทานตัว   ไม่รอดชั่วเช่นสามโคกยิ่งโศกใจ
 จากบทร้อยกรองข้างต้น แสดงความรู้สึกอย่างไร (ความเข้าใจ)
- ก.   หงุดหงิด   ข.   **น้อยเนื้อต่ำใจ**
 ค.   โกรธ   ง.   คิดถึง
14.   ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า   ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา
 เดียวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา   ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
 จากบทร้อยกรองข้างต้น ชาวมอญที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง มีลักษณะอย่างไร
 (ความเข้าใจ)
- ก.   ในอดีต ผู้หญิงชอบชกมวย เวลาต่อมา ผู้หญิงชอบเล่นตุ๊กตา
 ข.   ในอดีต ผู้หญิงชอบแต่งหน้า เวลาต่อมา ผู้หญิงไม่ชอบแต่งหน้า
 ค.   **ในอดีต ผู้หญิงไว้ผมสวยงาม เวลาต่อมา ผู้หญิงไว้ผมทรงเดียวกับคนไทย**
 ง.   ในอดีต ผู้หญิงยังไม่ได้รับการศึกษา เวลาต่อมา ผู้หญิงได้เข้าเรียนเหมือนผู้ชาย

19. บทร้อยกรองในข้อใด กล่าวถึงการสอนให้รู้จักคบคน (การวิเคราะห์)
ก.	ถึงบางโพล้พระศรีมหาโพธิ ขอเดชะอานุภาพพระศพล	รมนิโรธรุกขมูลให้พูนผล ให้่องพันภัยพาลสำราญกาย
ข.	ถึงบางเคื้อไ้มะเคื้อเหลือประหลาด เหมือนคนพาลหวานนอทย่อมชมใน	บังเกิดชาติแมลงหมีในไผ่ อุปไมยเหมือนมะเคื้อเหลือระอา
ค.	บันไดมีสี่ด้านสำราญรื่น ประทักษิณจินตนาพยายาม	ต่างชมชื่นชวนกันขึ้นชั้นสาม ได้เสร็จสามรอบค้ำับอภิวันท์
ง.	แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก เหมือนเข็ญใจไฟสูงไม่สมควร	อกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรวล จะต้องม้วนหน้ากลับอัประมาณ
20. จิตรกรสิบหกองค์แหลม
ใครทำชู้คู่ท่านครั้งบรรลัย
จากบทร้อยกรองข้างต้น เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในเรื่องใด (การวิเคราะห์)
ก.	การผิดศีลข้อที่ 2 - การลักทรัพย์	ดังขวากแซมเลี่ยมแทรกแตกไสว ก็ต้องไปปีนต้นนำขนพอง
ข.	การผิดศีลข้อที่ 3 - การประพฤติผิดในกาม	
ค.	การผิดศีลข้อที่ 4 - การพูดเท็จ	
ง.	การผิดศีลข้อที่ 5 - การดื่มสุรา	
-

กระดาษคำตอบ (เฉลย)

แบบทดสอบ : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ปรนัย 4 ตัวเลือก

จำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลือก ก. ข. ค. หรือ ง.

ที่คิดว่าถูกต้องในแต่ละข้อ ลงในกระดาษคำตอบที่กำหนด

ข้อ	ก.	ข.	ค.	ง.	ข้อ	ก.	ข.	ค.	ง.
1			X		11	X			
2		X			12			X	
3		X			13		X		
4		X			14			X	
5		X			15		X		
6				X	16		X		
7	X				17			X	
8		X			18	X			
9	X				19		X		
10				X	20		X		

ภาคผนวก จ
แผนการจัดการเรียนรู้ เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H และ
ใบงานประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย (วรรณคดีวิจิตร)
หัวข้อ นิราศภูเขาทอง	เรื่อง ก่อนการเดินทาง (ประวัติความเป็นมา)
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	เวลา 90 นาที
ชื่อผู้สอน นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร	จำนวนนักเรียน 4 คน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

1. นักเรียนบอกรายละเอียดเกี่ยวกับชีวประวัติของพระสุนทรโวหาร (ภู่)
2. นักเรียนบอกลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับชีวประวัติของพระสุนทรโวหาร (ภู่)
2. นักเรียนเขียนเส้นสัมผัสจากลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ท 1.1 ม.1/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/9	มีมารยาทในการอ่าน
มาตรฐาน ท 2.1	ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ท 2.1 ม.1/2	เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท 2.1 ม.1/9	มีมารยาทในการเขียน
มาตรฐาน ท 5.1	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.1/1

สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

3. สารสำคัญ

พระสุนทรโวหาร (ภู่) หรือ สุนทรภู่ เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329 ได้เข้ารับราชการครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) จากนั้นได้ออกบวชในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) และได้กลับเข้ารับราชการอีกครั้งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) ทั้งนี้ สุนทรภู่ได้สร้างสรรคผลงานการประพันธ์ไว้มากมาย เช่น นิราศภูเขาทอง ซึ่งเป็นบันทึกการเดินทางทางเรือจากวัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร จนถึงเจดีย์ภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2373 ขณะที่บวชเป็นพระภิกษุ ด้วยลักษณะคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศ มีลักษณะคล้ายกับกลอนสุภาพ แต่เริ่มต้นด้วยวรรครับ (วรรคที่สอง) และลงท้ายด้วยคำว่า “เอ๋ย” ด้วยเหตุนี้ สุนทรภู่จึงได้รับการยกย่องจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกในฐานะกวีดีเด่นของโลก เมื่อ พ.ศ. 2529

4. สารการเรียนรู้

1. เนื้อหาจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
2. ภาคผนวกจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ ผู้ทรงพระนิพนธ์ และผู้ประพันธ์

5. หลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผล ความรู้ (K)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามเกี่ยวกับ ชีวประวัติของ พระสุนทรโวหาร (ภู่)	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (7 ข้อจาก 10 ข้อ)
บอกลักษณะ คำประพันธ์ของ นิราศภูเขาทอง	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (3 ข้อจาก 5 ข้อ)

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามเกี่ยวกับชีวประวัติของพระสุนทรโวหาร (ภู่)	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง
เขียนเส้นสัมผัสจากลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรองเรื่อง นิราศภูเขาทอง	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ปฏิบัติได้ถูกต้องด้วยตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
มีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	การประเมินตามสภาพจริง

6. หลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน หรือภาระงาน)

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)

7. การวัดประเมินการเรียนรู้

ด้านความรู้ ประเมินจาก

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)

ด้านทักษะ/กระบวนการ ประเมินจาก

1. การตอบคำถาม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินจาก

1. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
1	ป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียน	ครูสร้างขึ้น
2	PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติความเป็นมา)	ครูบรรยายเนื้อหาการเรียน	ครูสร้างขึ้น
3	หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนฝึกอ่าน	-
4	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติ ผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)	นักเรียนทำกิจกรรมทบทวน ความรู้และสรุปบทเรียน	ครูสร้างขึ้น
5	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่าง เรียน	ครูบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียนของนักเรียน	ครูสร้างขึ้น

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน

2. ครูและนักเรียนแต่ละคนช่วยกันนำเสนอสิ่งที่สามารถทำในห้องเรียนได้ จากนั้นครูเขียน

ข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนทุกคนนำเสนอ เพื่อสร้างข้อตกลงในชั้นเรียน จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

- (1) นั่งประจำที่ตลอดเวลาเรียน
- (2) ยกมือเพื่อขออนุญาตทุกครั้ง
- (3) อนุญาตให้ดื่มน้ำในห้องเรียนได้
- (4) เก็บของบนโต๊ะให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้องเรียน
- (5) ใช้คำพูดไพเราะ สุภาพ ไม่พูดหยาบค้าย

ชั้นสอน (70 นาที)

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H																																				
1. จัดกลุ่มนักเรียน	<p>1) ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า “นักเรียนคิดว่าการทำงานกับผู้อื่นต้องปฏิบัติตนหรือทำตัวอย่างอะไรบ้าง” เพื่อให้ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น (แนวคำตอบ - แบ่งหน้าที่ทำงาน / ช่วยหาคำตอบ)</p> <p>2) ครูจับคู่ให้นักเรียนทั้งหมดออกเป็นคู่ โดยพิจารณาจากข้อจำกัดด้านการอ่านและด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อกำหนดให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกัน ซึ่งจะได้ทั้งหมด 2 คู่</p>																																				
2. ทำกิจกรรม	<p>1) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติความเป็นมา) เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาชีวประวัติของ พระสุนทรโวหาร (ภู่) ดังภาพตัวอย่าง</p> <div data-bbox="774 1115 1232 1370" data-label="Image"> <p>ชีวประวัติสุนทรภู่ (เกิด)</p> <p>เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2329 ที่กรุงเทพมหานคร มีชื่อเดิมว่า "ภู่" บิดาเป็นชาวมืองกลาง จังหวัดระยอง มารดาเป็นแม่นมของพระองค์เจ้าจางกล พระลูกเออินกรมพระราชวังหลัง เข้าเรียนที่วัดชีปะขาว (วัดศรีสุทธาราม)</p> </div> <p>2) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติความเป็นมา) เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง ดังภาพตัวอย่าง</p> <div data-bbox="774 1550 1232 1805" data-label="Diagram"> <p>แผนผังฉันทลักษณ์ของกลอนนิราศ</p> <p>รูป</p> <table border="1"> <tr> <td>รอง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>สัง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td rowspan="2">} บทเริ่มต้น</td> </tr> <tr> <td>สนับ (สัง)</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>รูป</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> </tr> <tr> <td>บาทม</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>รอง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td rowspan="2">} บทลงท้าย</td> </tr> <tr> <td>บาทโท</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>สัง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> </tr> </table> <p>รูป</p> <table border="1"> <tr> <td>สนับ (สัง)</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>รูป</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td rowspan="2">} บทลงท้าย</td> </tr> <tr> <td>รอง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>สัง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> </tr> <tr> <td>บาทม</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>รอง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td rowspan="2">} บทลงท้าย</td> </tr> <tr> <td>บาทโท</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> <td>สัง</td> <td>0 0 0 0 0 0 0 0</td> </tr> </table> </div> <p>3) ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามที่กำหนด โดยใช้การยกมือเพื่อขอตอบคำถามแต่ละข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้แต่งนิราศภูเขาทอง คือ ใคร (แนวคำตอบ - พระสุนทรโวหาร (ภู่) / สุนทรภู่) 	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทเริ่มต้น	สนับ (สัง)	0 0 0 0 0 0 0 0	รูป	0 0 0 0 0 0 0 0	บาทม	0 0 0 0 0 0 0 0	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย	บาทโท	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0	สนับ (สัง)	0 0 0 0 0 0 0 0	รูป	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0	บาทม	0 0 0 0 0 0 0 0	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย	บาทโท	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0
รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทเริ่มต้น																																	
สนับ (สัง)	0 0 0 0 0 0 0 0	รูป	0 0 0 0 0 0 0 0																																		
บาทม	0 0 0 0 0 0 0 0	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย																																	
บาทโท	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0																																		
สนับ (สัง)	0 0 0 0 0 0 0 0	รูป	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย																																	
รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0																																		
บาทม	0 0 0 0 0 0 0 0	รอง	0 0 0 0 0 0 0 0	} บทลงท้าย																																	
บาทโท	0 0 0 0 0 0 0 0	สัง	0 0 0 0 0 0 0 0																																		

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>2. นิราศภูเขาทอง ใช้คำประพันธ์อะไรในการแต่ง (แนวคำตอบ - กลอนนิราศ)</p> <p>3. นิราศภูเขาทอง เป็นการเดินทางไปยังสถานที่ไหน (แนวคำตอบ - เจดีย์ภูเขาทอง / อโยธยา)</p> <p>4. นิราศภูเขาทอง แต่งขึ้นเมื่อไร (แนวคำตอบ - พ.ศ. 2373 / สมัยรัชกาลที่ 3)</p> <p>5. นักเรียนคิดว่า นิราศภูเขาทอง แต่งขึ้นเพราะเหตุใด (แนวคำตอบ - ต้องการแสดงความรู้สึกเศร้า)</p> <p>6. กลอนนิราศ มีลักษณะอย่างไร (แนวคำตอบ - ขึ้นต้นด้วยวรรคที่ 2 / ลงท้ายด้วย “เอ๋ย”)</p> <p>จากนั้นครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนคนอื่น ๆ ว่ามีคำตอบที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรบ้าง ก่อนที่จะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของคำถามแต่ละข้อ</p> <p>4) ครูแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์) ให้กับนักเรียน คนละ 1 ชุด เพื่อให้ นักเรียนเขียนชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่นของตนเองให้เรียบร้อย</p> <p>5) ครูอธิบายการทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 2 หน้า ได้แก่ หน้าที่ 1 (ประวัติผู้แต่ง) จำนวน 10 ข้อ และหน้าที่ 2 (ลักษณะคำประพันธ์) จำนวน 5 ข้อ โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>6) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันค้นหาคำตอบจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ทั้งส่วนที่เป็นบทวิเคราะห์ (ลักษณะคำประพันธ์) และภาคผนวก (ประวัติผู้แต่ง) โดยครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยกมือเพื่อต้องการความช่วยเหลือ</p>

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
3. สรุปการเรียนรู้	<p>1) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตอบคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกข้อ แล้วจึงให้นักเรียนตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>2) ครูอ่านคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันนำเสนอคำตอบที่ได้จากการค้นหาคำตอบ จากนั้นครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อ เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง ทำเช่นนี้จนครบทุกข้อ</p>
4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง	<p>1) ครูให้นักเรียนแต่ละคนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง เกี่ยวกับชีวประวัติของพระสุนทรโวหาร (ภู่) และลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง เพื่อหาประเด็นหรือความรู้ใหม่ที่ไม่ทราบมาก่อน</p> <p>2) ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำเสนอประเด็นหรือความรู้ใหม่ที่สืบค้นเพิ่มเติมเกี่ยวกับชีวประวัติของพระสุนทรโวหาร (ภู่) และลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง จากนั้นครูช่วยนำเสนอข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและสืบค้นข้อมูล เรื่อง ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง
2. ครูให้นักเรียนส่งใบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทบทวนประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทองที่ได้เรียนมาด้วยตนเอง จากนั้นให้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในครั้งต่อไป

10. การมอบหมายงาน

1. นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์)
2. นักเรียนร่วมกันสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้เรียนรู้ทั้งหมด เพื่อสรุปบทเรียน
3. นักเรียนทบทวนประวัติผู้แต่งและลักษณะคำประพันธ์ของบทร้อยกรอง เรื่อง นิราศภูเขาทอง ด้วยตนเอง และตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น จากการอ่าน

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
นักเรียนขอไปเข้าห้องน้ำ พร้อมกันทุกคน	ให้นักเรียนไปเข้าห้องน้ำ ทุกคน เพื่อที่จะได้เรียนต่อ พร้อมกัน	นักเรียนทุกคนกลับมา เรียนต่อโดยพร้อมเพรียงกัน
เนื้อหาที่เตรียมไว้ยากเกินไป จากความสามารถของ นักเรียน	ปรับเนื้อหาโดยเลือกสรุป เฉพาะประเด็นสำคัญของ แต่ละหัวข้อ	นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น แต่ยังต้องอาศัยการทวนซ้ำ เพื่อให้สามารถจดจำได้

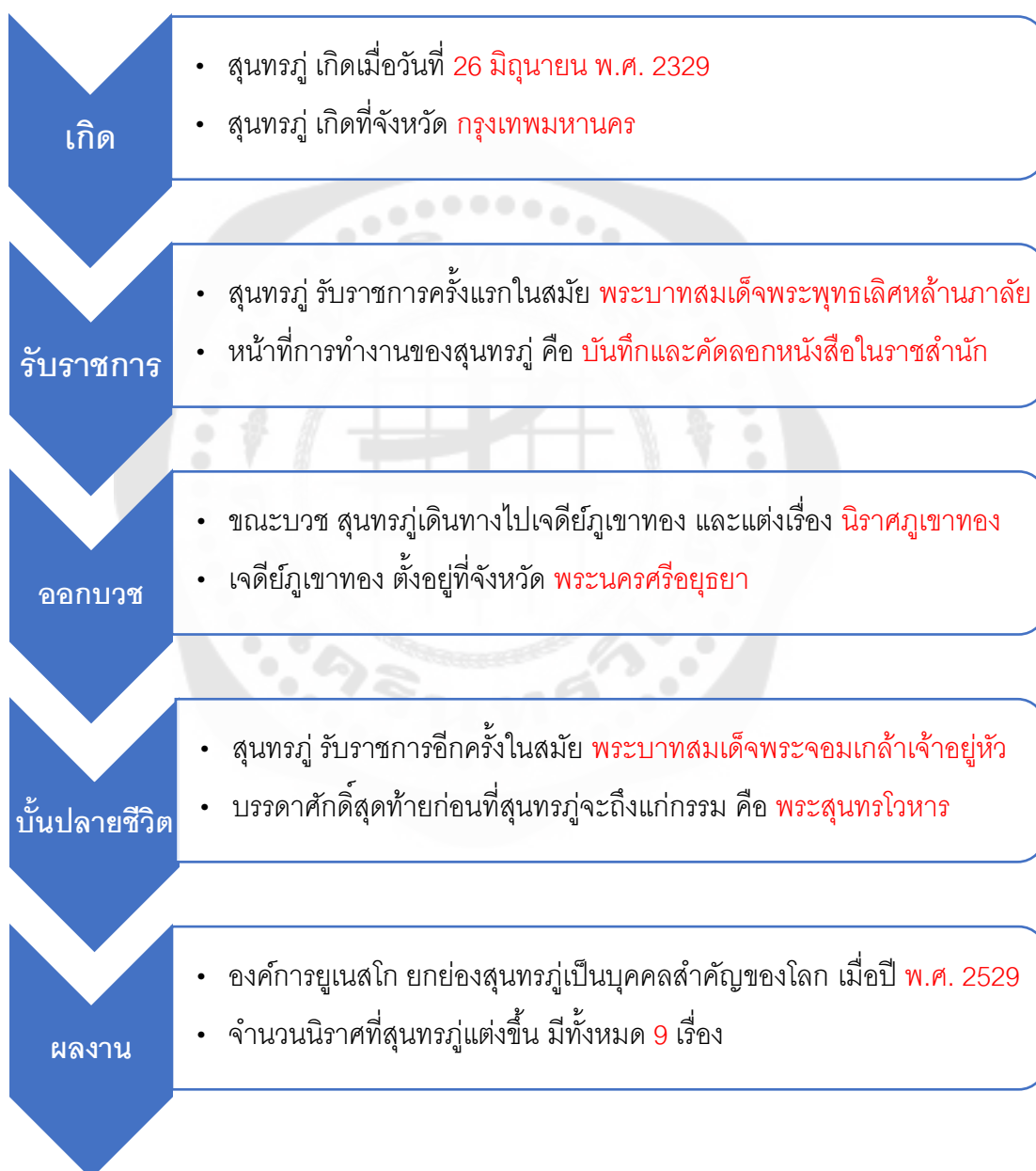
สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้

- (1) นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เตรียมไว้สามารถตอบสนองลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น
- (2) เมื่อนักเรียนได้มีส่วนร่วมที่จะกำหนดข้อตกลงในชั้นเรียนแล้ว ทำให้นักเรียนให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามข้อตกลงทั้งหมดอย่างถูกต้องและเหมาะสม

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประวัติผู้แต่ง)

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

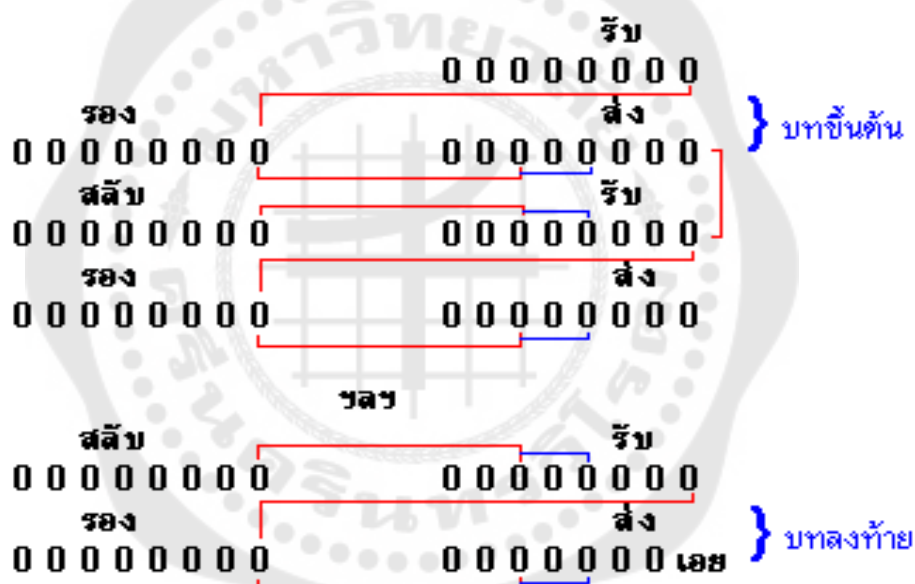

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ลักษณะคำประพันธ์)

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง

1. ลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง เรียกว่า **กลอนนิราศ**
2. นิราศภูเขาทอง แตกต่างจากกลอนสุภาพทั่วไป เพราะขึ้นต้นด้วย **วรรครับ (วรรคที่สอง)**
3. บทสุดท้ายของนิราศภูเขาทอง ลงท้ายด้วยคำว่า **เอย**
4. จากแผนผังชั้นทลักษณ์ที่กำหนด จงเขียนเส้นสัมผัสสนอกทั้งหมดให้ถูกต้อง

5. ทำเครื่องหมายวงกลม (○) ล้อมรอบเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคที่สามารถใช้ได้
ในคำประพันธ์ประเภท "กลอน" ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

วรรคสดับ	☒ สามัญ	☐ เอก	☐ โท	☐ ตรี	☐ จัตวา
วรรครับ	☐ สามัญ	☐ เอก	☐ โท	☐ ตรี	☐ จัตวา
วรรครอง	☒ สามัญ	☐ เอก	☐ โท	☐ ตรี	☐ จัตวา
วรรคส่ง	☒ สามัญ	☐ เอก	☐ โท	☐ ตรี	☐ จัตวา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย (วรรณคดีวิจิตร)
หัวข้อ นิราศภูเขาทอง	เรื่อง การเดินทาง ช่วงที่ 1 (กรุงเทพ-นนทบุรี)
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	เวลา 90 นาที
ชื่อผู้สอน นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร	จำนวนนักเรียน 4 คน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

1. นักเรียนตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนจับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ท 1.1 ม.1/1	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/3	ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/4	ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท 1.1 ม.1/9	มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1	ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ท 2.1 ม.1/2	เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท 2.1 ม.1/9	มีมารยาทในการเขียน
มาตรฐาน ท 5.1	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ท 5.1 ม.1/1	สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท 5.1 ม.1/2	วิเคราะห์ห้วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ท 5.1 ม.1/4	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. สาระสำคัญ

นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีที่พระสุนทรโวหาร (ภู่) หรือ สุนทรภู่ แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2373 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ในขณะที่ออกบวชและจำพรรษาอยู่ที่วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นเรื่องราวการเดินทางทางเรือจากวัดราชบูรณะไปยังเจดีย์วัดภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับบุตรชาย ชื่อ หนูพุด ซึ่งระหว่างทางได้ผ่านสถานที่สำคัญในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมบรรยายความรู้สึกโศกเศร้าที่เกิดขึ้นหลังการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา และความอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก

4. สาระการเรียนรู้

1. เนื้อหาจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5. หลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผล

ความรู้ (K)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (7 ข้อจาก 10 ข้อ)
บอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง
จับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
มีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	การสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	การประเมินตามสภาพจริง

6. หลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน หรือภาระงาน)

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

7. การวัดประเมินการเรียนรู้

ด้านความรู้ ประเมินจาก

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

ด้านทักษะ/กระบวนการ ประเมินจาก

1. การตอบคำถาม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินจาก

1. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
1	ป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียน	ครูสร้างขึ้น
2	PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)	ครูบรรยายเนื้อหาการเรียน	ครูสร้างขึ้น
3	หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนฝึกอ่าน	-
4	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูสร้างขึ้น
5	บัตรคำ (ทำมือ) จำนวน 5 คำ ได้แก่ ชลมารค นิพพาน นิโรธ พรรษา โมทนา	นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้ คำศัพท์	ครูสร้างขึ้น
6	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่าง เรียน	ครูบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียนของนักเรียน	ครูสร้างขึ้น

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน

2. ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมกันทบทวนข้อตกลงในชั้นเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยครูหยิบป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน จำนวน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) นั่งประจำที่ตลอดเวลาเรียน
- (2) ยกมือเพื่อขออนุญาตทุกครั้ง
- (3) อนุญาตให้ดื่มน้ำในห้องเรียนได้
- (4) เก็บของบนโต๊ะให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้องเรียน
- (5) ใช้คำพูดไพเราะ สุภาพ ไม่พูดหยาบคาย

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการทบทวนเนื้อหา เรื่อง ประวัติผู้แต่ง และลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปคำตอบที่ได้ หากไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ให้ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่น นิราศภูเขาทอง เป็นผลงานของใคร (แนวคำตอบ - พระสุนทรโวหาร (ภู่) / สุนทรภู่) จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นสอน (70 นาที)

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
1. จัดกลุ่มนักเรียน	1) ครูจับคู่ให้นักเรียนทั้งหมดออกเป็นคู่ โดยพิจารณาจากข้อจำกัดด้านการอ่านและด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อกำหนดให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกัน ซึ่งจะได้ทั้งหมด 2 คู่ 2) ครูอธิบายกิจกรรมที่ต้องทำ จำนวน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง และการเรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง
2. ทำกิจกรรม	1) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี) เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อเรื่อง และวิธีการอ่านกลอนนิราศ ดังภาพตัวอย่าง

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>2) ครูให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยใช้การยกมือเพื่อจัดลำดับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้สอบถามเพิ่มเติม</p> <p><i>ตัวอย่างคำถาม</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “บพิตรอดิศร” หมายถึงใคร (แนวคำตอบ - พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย / รัชกาลที่ 2) 2. สุนทรภู่ ทำอะไรในช่วงที่แต่งเรื่องนิราศภูเขาทอง (แนวคำตอบ - บวชเป็นพระ จำพรรษาอยู่ที่วัดราชบูรณะ) 3. นิราศภูเขาทอง เริ่มออกเดินทางจากสถานที่ไหน (แนวคำตอบ - วัดราชบูรณะ / กรุงเทพมหานคร) 4. นิราศภูเขาทอง เริ่มออกเดินทางเมื่อไร (แนวคำตอบ - เช้าวันหนึ่งในช่วงเทศกาลทอดกฐิน) 5. นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใด สุนทรภู่จึงคิดถึงรัชกาลที่ 2 (แนวคำตอบ - เพราะเคยทำงานใกล้ชิดพระองค์ท่าน และได้รับการดูแลเป็นอย่างดีมาก่อน) 6. สุนทรภู่ เดินทางไปยังเจดีย์ภูเขาทองได้อย่างไร (แนวคำตอบ - เดินทางทางเรือ (ทางน้ำ) ไปกับหนูพัด) <p>จากนั้นครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนคนอื่น ๆ ว่ามีคำตอบที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรบ้าง ก่อนที่จะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของคำถามแต่ละข้อ</p> <p>3) ครูแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี) ให้กับนักเรียน คู่ละ 1 ชุด เพื่อให้ นักเรียนเขียนชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่นของแต่ละคนให้เรียบร้อย</p>

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>4) ครูอธิบายการทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 หน้า ประกอบด้วย ตัวอย่างบทร้อยกรอง และคำถามที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านคำถามและเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>5) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันค้นหาคำตอบจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ โดยครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยกมือเพื่อต้องการความช่วยเหลือ</p>
3. สรุปการเรียนรู้	<p>1) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตอบคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกข้อ แล้วจึงให้นักเรียนตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>2) ครูอ่านคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนทุกคนช่วยกันนำเสนอคำตอบที่ได้จากการค้นหาคำตอบ จากนั้นครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อ เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง ทำเช่นนี้จนครบทุกข้อ</p>
4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง	<p>1) ครูให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 5 คำ ได้แก่ ชลมารค นิพพาน นิโรธ พรรษา และ โมทนา โดยใช้หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์</p> <p>2) ครูเลือกคำศัพท์ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นมา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น</p> <p>3) ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ (ไม่ซ้ำกัน) คนละ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นมา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และตรวจสอบคำตอบพร้อมๆ ให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น ทำเช่นนี้จนครบทุกคำ</p>

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)
2. ครูให้นักเรียนส่งไปกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองที่ได้เรียนมาด้วยตนเอง จากนั้นให้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในครั้งต่อไป

10. การมอบหมายงาน

1. นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)
2. นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ ผ่านการสืบค้นความหมาย และอ่านบัตรคำ (ทำมือ)
3. นักเรียนร่วมกันสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้เรียนรู้ทั้งหมด เพื่อสรุปบทเรียน
4. นักเรียนอ่านบททบทวนพร้อมกรอกรองในนิราศภูเขาทองด้วยตนเอง และตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
นักเรียนไม่เข้าใจขั้นตอนการทำใบงานตอบคำถาม	ผู้สอนให้ตัวอย่างการทำใบงานตอบคำถาม 1 ข้อ ก่อนเข้าไปสังเกตและช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ	นักเรียนสามารถทำใบงานตอบคำถามได้ถูกต้อง และเกิดการช่วยเหลือกันภายในคู่ของตนเอง

สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้

- (1) นักเรียนมีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้สอนจึงต้องเลือกและปรับกิจกรรมการเรียนรู้

ให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน

- (2) ผู้สอนต้องรับฟังปัญหาของนักเรียน และหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมให้เร็วที่สุด

บทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
(ตอนที่ 1 : กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

1		เดือนสิบเอ็ดเสด็จพระวษา
	รับจุนญินญโณโมทนา	ชูลิลาลงเรือเหลืออาลัย
2	ออกจากวัดทัศนาคูหาวาส	เมื่อตรุษสารทพระพรรษาได้อาศัย
	สามฤดูอยู่ดีไม่มีภัย	มาจำไกลอารามเมื่อยามเย็น
3	โอ้อาวาสราชบุรณะพระวิหาร	แต่นี้นานนับทิวาจะมาเห็น
	เหลือรำลึกนึกน่าน้ำตากระเด็น	เพราะชุกเข็ญคนพาลมารันทง
4	จะยกหนีบิบัติเป็นที่ตั้ง	ก็ใช้ถึงแทนสดเห็นชัดขวาง
	จึงอำลาอาวาสนิราศร้าง	มาอ้างอ้างวิญญูณมีในสาคร
5	ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด	คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
	ไต่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร	แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
6	พระนิพพานปานประหนึ่งศิระขาด	ด้วยไรรู้ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ
	ทั้งโรคซ้ำกรรมชดวิบัติเป็น	ไม่แลเห็นที่ซึ่งจะพึงพา
7	จึงสร้างพรตอดสำหรับส่งส่วนบุญถวาย	ประพฤติฝ้ายสมณะทั้งวษา
	เป็นสิ่งของฉลองคุณมุสิกา	ขอเป็นข้าเคียงบาททุกชาติไป
8	ถึงหน้าแพแลเห็นเรือที่นั่ง	คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล
	เคยหมอบรับกับพระจมีนไวย	แล้วลงในเรือที่นั่งบัลลังก์ทอง
9	เคยทรงแต่งแปลงบทพจนารถ	เคยรับราชโองการอ่านฉลอง
	จนจุนลินแม่น้ำในลำคลอง	มิได้ข้องเคืองขัดหทัยา
10	เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุนทรธรรบ	ละของอบรสชื่นชื่นนาสา
	สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุนทรธา	วาสนาเราก็นิ่งเหมือนกลิ่นสุนทร

- 11   ดูในวังยังเห็นหออพระอัฏฐิ   ตั้งสติเต็มถวายฝ้ายกุศล
 ทั้งปิ่นเกล้าเจ้าพิภพจบสกด   ให้ผ่องพันภัยสำราญผ่านบุรินทร์
- 12   ถึงอารามนามวัดประโคนปัก   ไม่เห็นหลักถือเลาว่าเสาหิน
 เป็นสำคัญบันแดนในแผ่นดิน   มิรู้สิ้นสุดชื่อที่ลือชา
- 13   ขอเดชะพระพุทธรุคคุณช่วย   แม้นมอดม้วยกลับชาติวาสนา
 อายูยืนหมื่นเท่าเสาศิลา   อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง
- 14   ไปพันวัดทัศนาริมทำน้ำ   แพประจำจอดรายเขาชายของ
 มีแพรผ้าสารพัดสีม่วงทอง   ทั้งสิ่งของชาวเหลืองเครื่องสำเนา
- 15   ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง   มีคันทองผูกสายไว้ปลายเสา
 ใ้อับปรกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา   ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย
- 16   ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ   พระสรรเพชญ์โพธิญาณประมาณหมาย
 ถึงสุราพารอดไม่วอดวาย   ไม่ไกลกรายแกลังเมินก็เกินไป
- 17   ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก   สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
 ถึงเมาเหล้าเข้าสายก็หายไป   แต่เมาใจนี้ประจำทุกค่ำคืน
- 18   ถึงบางจากจากวัดพลัดพี่น้อง   มามัวหมองม้วนหน้าไม่ฝ้าฝัน
 เพราะรักใคร่ใจจิตไม่ยึดเย็น   จึงต้องขึ้นใจพรากรมมาจากเมือง
- 19   ถึงบางพลุกคิดถึงคู่มืออยู่ครอง   เคยใส่ซองส่งให้ล่วนใบเหลือง
 ถึงบางพลัดเหมือนพีพลัดมาขัดเคือง   ทั้งพลัดเมืองพลัดสมรมาร้อนรน
- 20   ถึงบางโพธิ์พระศรีมหาโพธิ   ร่วมนิโรทรุกขมูลให้พูนผล
 ขอเดชะอานุภาพพระทศพล   ให้ผ่องพันภัยพาลสำราญกาย
- 21   ถึงบ้านฉนวนล้วนแต่โรงแลสะพรั่ง   มีช่องขังกึ่งปลาไว้ค้าขาย
 ตรงหน้าโรงโพงพางเขาวางราย   พวกหญิงชายพร้อมเพรียงมาเมียงมอง
- 22   จะเหลียวกลับลับเขตประเทศสถาน   ทรมานหม่นไหม้ฤทัยหมอง

ถึงเขมาอารามอร่ามทอง

ฟังฉลองเลิกงานเมื่อวานขึ้น

- 23   ใ้ปางหลังครั้งสมเด็จพระโกศ   มาผูกโบสถ์ก็ได้มานูชาขึ้น
ชมพระพิมพ์ริมผนังยั้งยั้งยืน   ทั้งแปดหมื่นสี่พันได้วันทา
- 24   ใ้ครั้งนี้มิได้เห็นเล่นฉลอง   เพราะตัวต้องตกประดาชวาสนา
เป็นบุญน้อยพลอยนึกโมทนา   พอนาวาติดชลเข้าวนเวียน
- 25   ดูน้ำวังกลิ้งเขียวเป็นเกลียวกลอก   กลีบกระชอกขาดฉัดฉวัดเฉวียน
บ้างพลุ่งพลุ่งวุ้งวงเหมือนกงเกวียน   ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน
- 26   ทั้งหัวท้ายกรายแจวกระชากจ้วง   ครรไลล่องเลยทางมากกลางหน
ใ้เรือพันวนมาในสาชล   ใ้ย้งวนหวังสวาทไม่คลาดคลา
- 27   ตลาดแก้วแล้วไม่เห็นตลาดตั้ง   สองฟากฝั่งก็แต่ล้วนสวนพฤกษา
ใ้รินรินกลิ้งดอกไม้ใกล้คงคา   เหมือนกลิ้งผ้าแพรดำรำมะเกลือ
- 28   เห็นโคกใหญ่ใกล้น้ำระกำแฝง   ทั้งรักแข่งแซมสวาทประหลาดเหลือ
เหมือนโคกพีที่ชำระกำเจือ   เพราะรักเรือแรมสวาทมาคลาดคลาย
- 29   ถึงแขวงนนท์ชลมารคตลาดขวัญ   มีฟุ้งแพแพรพรอนเขาค้าขาย
ทั้งของสวนล้วนเรืออยู่เรียงราย   พวกหญิงชายประชุมกันทุกวันคืน

*****

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง
(กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
(ตอนที่ 1) และตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- จากบทที่ 1 เหตุการณ์ในเรื่องนี้ น่าจะเกิดขึ้นหลังวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
วันใดมากที่สุด
วันออกพรรษา เนื่องจากสุนทรภู่ (ขณะที่บวชเป็นพระ) ได้รับกฐินเป็นที่เรียบร้อย
.....
- จากบทที่ 5 คำว่า “บพิตรอดิศร” หมายถึงใคร
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)
.....
- จากบทที่ 6 ความทุกข์ยากของสุนทรภู่ มีทั้งหมด 4 ประการ ประกอบด้วยอะไรบ้าง
*1. ไม่มีที่พึ่งพา แม้แต่ญาติพี่น้องและเพื่อน / 2. ไม่มีรายได้เลี้ยงชีพ จึงต้องบวชเป็นพระ /
3. เริ่มป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บ / 4. ถูกเคราะห์กรรมซ้ำเติม*
.....
- จากบทที่ 13 เมื่อเดินทางผ่านวัดประโคนปัก สุนทรภู่ขอพรให้กับตนเองอย่างไร
ขอให้ตนเองมีอายุยืนเป็นหมื่นปี หรือเทียบเท่าเสาหินที่อยู่คู่กับแผ่นดิน (เสาหลักเมือง)
.....

5. จากบทที่ 15 กล่าวถึงโทษของเหล่าไว้อย่างไร
เหล่า (น่านรก) ทำให้คนมัวเมาจนขาดสติ และกลายเป็นคนบ้าที่ทำตัวเองให้น่าอับอาย
- .....
6. จากบทที่ 17 คำว่า “เมาเหล่า” กับ “เมารัก” แตกต่างกันอย่างใด
“เมาเหล่า” เป็นอาการที่แม้ว่าจะหนักเพียงใด ก็ยังสามารถหายไปได้
ส่วน “เมารัก” เป็นอาการที่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะยังคงอยู่ตลอด
- .....
7. จากบทที่ 19 ความพลัดพรากที่เกิดขึ้นกับสุนทรภู่ ประกอบด้วยอะไรบ้าง
พลัดพรากจากเมือง (ในที่นี้ คือ หน้าที่การงานในฐานะข้าราชการ)
และพลัดพรากจากคนรัก (ในที่นี้ คือ นางจัน ซึ่งเคยได้อยู่กินด้วยกัน)
- .....
8. จากบทที่ 23 เมื่อเดินทางผ่านวัดเขมา สุนทรภู่คิดถึงเหตุการณ์อะไร
คิดถึงการได้มาไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ร่วมกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
(รัชกาลที่ 2)
- .....
9. จากบทที่ 26 อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางของสุนทรภู่ คืออะไร
เรือที่สุนทรภู่เดินทางได้ติดกับน้ำวน จนต้องพายเรืออย่างหนักเพื่อให้พ้นน้ำวนออกมา
- .....
10. จากบทที่ 29 กิจกรรมที่เกิดขึ้นของผู้คนในสมัยนั้นเป็นอย่างไร
กล่าวถึงการขายของที่ตลาดน้ำ ซึ่งมีผ้าสวยงามและผักผลไม้จากสวนวางขายอยู่
จำนวนมาก อีกทั้งยังมีผู้คนทั้งชายและหญิงมาพบปะเพื่อซื้อของกันทุกวัน
- .....

บัตรคำ (ทำมือ) จากเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี)

<p>ชลมารค</p>	<p>ทางน้ำ</p>
<p>นิพพาน</p>	<p>การดับสนิทแห่ง กิเลสและกองทุกข์</p>
<p>นิโรธ</p>	<p>ความดับทุกข์</p>
<p>พรรษา</p>	<p>ช่วงเวลาที่พระสงฆ์ ต้องอยู่ประจำในวัด</p>

<h1>โมทนา</h1>	<h1>ยินดีด้วย</h1>
----------------	--------------------

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย (วรรณคดีวิจักษ์)
หัวข้อ นิราศภูเขาทอง	เรื่อง การเดินทาง ช่วงที่ 2 (นนทบุรี-ปทุมธานี)
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	เวลา 90 นาที
ชื่อผู้สอน นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร	จำนวนนักเรียน 4 คน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

1. นักเรียนตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนจับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ท 1.1 ม.1/1	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

- ท 1.1 ม.1/3 ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
- ท 1.1 ม.1/9 มีมารยาทในการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

- ท 2.1 ม.1/2 เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
- ท 2.1 ม.1/9 มีมารยาทในการเขียน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

- ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ท 5.1 ม.1/2 วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
- ท 5.1 ม.1/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. สาระสำคัญ

นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีที่พระสุนทรโวหาร (ภู่) หรือ สุนทรภู่ แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2373 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ในขณะที่ออกบวชและจำพรรษาอยู่ที่วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นเรื่องราวการเดินทางทางเรือจากวัดราชบูรณะไปยังเจดีย์วัดภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับบุตรชาย ชื่อ หนูพุด ซึ่งระหว่างทางได้ผ่านสถานที่สำคัญในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมบรรยายความรู้สึกโศกเศร้าที่เกิดขึ้นหลังการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา และความอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก

4. สาระการเรียนรู้

1. เนื้อหาจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5. หลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผล

ความรู้ (K)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (7 ข้อจาก 10 ข้อ)
บอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
เรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง
จับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
มีความกระตือรือร้น	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	การประเมิน

ในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	ระหว่างเรียน	ระหว่างเรียน	ตามสภาพจริง
------------------------------	--------------	--------------	-------------

6. หลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน หรือภาระงาน)

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)

7. การวัดประเมินการเรียนรู้

ด้านความรู้ ประเมินจาก

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)

ด้านทักษะ/กระบวนการ ประเมินจาก

1. การตอบคำถาม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินจาก

1. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
1	ป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียน	ครูสร้างขึ้น
2	PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)	ครูบรรยายเนื้อหาการเรียน	ครูสร้างขึ้น
3	หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนฝึกอ่าน	-
4	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูสร้างขึ้น
5	บัตรคำ (ทำมือ) จำนวน 5 คำ ได้แก่ เกรียด ขวัญหาย ทิ้งวิสัย พระสุริยง พสุธา	นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้ คำศัพท์	ครูสร้างขึ้น

6	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	ครูบันทึกการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน	ครูสร้างชิ้น
---	-------------------------------	---	--------------

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมกันทบทวนข้อตกลงในชั้นเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยครูหยิบป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน จำนวน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) นั่งประจำที่ตลอดเวลาเรียน
- (2) ยกมือเพื่อขออนุญาตทุกครั้ง
- (3) อนุญาตให้ดื่มน้ำในห้องเรียนได้
- (4) เก็บของบนโต๊ะให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้องเรียน
- (5) ใช้คำพูดไพเราะ สุภาพ ไม่พูดหยาบคาย

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการทบทวนเนื้อหา เรื่อง เนื้อเรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี) เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปคำตอบที่ได้ หากไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ให้ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่น คำว่า “ชลมารค” หมายถึงอะไร (แนวคำตอบ - ทางน้ำ) จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นสอน (70 นาที)

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
1. จัดกลุ่มนักเรียน	1) ครูจับคู่ให้นักเรียนทั้งหมดออกเป็นคู่ โดยพิจารณาจากข้อจำกัดด้านการอ่านและด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อกำหนดให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกัน ซึ่งจะได้ทั้งหมด 2 คู่ 2) ครูอธิบายกิจกรรมที่ต้องทำ จำนวน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง และการเรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง
2. ทำกิจกรรม	1) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (กรุงเทพมหานคร - นนทบุรี) เพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาเนื้อเรื่อง และวิธีการอ่านกลอนนิราศ ดังภาพตัวอย่าง

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<div data-bbox="774 394 1232 651" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="619 660 1385 875">2) ครูให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยใช้การยกมือเพื่อจัดลำดับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้สอบถามเพิ่มเติม</p> <p data-bbox="660 898 839 936">ตัวอย่างคำถาม</p> <ol data-bbox="660 958 1337 1697" style="list-style-type: none"> 1. “หนูพูด” คือใคร (แนวคำตอบ - ลูกชายของสุนทรภู่) 2. ชื่อเก่าของจังหวัดปทุมธานี คืออะไร (แนวคำตอบ - สามโคก) 3. สุนทรภู่ ใช้คำเปรียบเทียบ “คน” กับ “มะเดื่อ” ที่ไหน (แนวคำตอบ - บางเดื่อ) 4. สุนทรภู่ เดินทางถึงเกาะใหญ่เมื่อไร (แนวคำตอบ - ช่วงเวลาเย็นของวันที่ออกเดินทาง) 5. เพราะเหตุใด จึงตั้งชื่อใหม่ของสามโคกว่า “ปทุมธานี” (แนวคำตอบ - เพราะเป็นเมือง (ธานี) ที่มีดอกบัว (ปทุม) ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก) 6. ต้นจันทน์ มีลักษณะอย่างไร (แนวคำตอบ - เป็นต้นไม้สูง มีหนามแหลมบริเวณลำต้น) <p data-bbox="619 1709 1369 1865">จากนั้นครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนคนอื่น ๆ ว่ามีคำตอบที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรบ้าง ก่อนที่จะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของคำถามแต่ละข้อ</p> <p data-bbox="619 1888 1329 1989">3) ครูแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี) ให้กับนักเรียน คู่ละ 1 ชุด เพื่อให้นักเรียน</p>

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>เขียนชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่นของแต่ละคนให้เรียบร้อย</p> <p>4) ครูอธิบายการทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 หน้า ประกอบด้วย ตัวอย่างบทสร้อยกรอง และคำถามที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านคำถามและเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>5) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันค้นหาคำตอบจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ โดยครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยกมือเพื่อต้องการความช่วยเหลือ</p>
3. สรุปการเรียนรู้	<p>1) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตอบคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกข้อ แล้วจึงให้นักเรียนตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>2) ครูอ่านคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนทุกคนช่วยกันนำเสนอคำตอบที่ได้จากการค้นหาคำตอบ จากนั้นครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อ เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง ทำเช่นนี้จนครบทุกข้อ</p>
4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง	<p>1) ครูให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 5 คำ ได้แก่ เกรียด ขวัญหาย ทิ้งวิสัย พระสุริยง และพสุธา โดยใช้หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์</p> <p>2) ครูเลือกคำศัพท์ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นมา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น</p> <p>3) ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ (ไม่ซ้ำกัน) คนละ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นมา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และตรวจสอบคำตอบพร้อมกัน ให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น ทำเช่นนี้จนครบทุกคำ</p>

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)
2. ครูให้นักเรียนส่งใบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองที่ได้เรียนมาด้วยตนเอง จากนั้นให้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในครั้งต่อไป

10. การมอบหมายงาน

1. นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)
2. นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ ผ่านการสืบค้นความหมาย และอ่านบัตรคำ (ทำมือ)
3. นักเรียนร่วมกันสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้เรียนรู้ทั้งหมด เพื่อสรุปบทเรียน
4. นักเรียนอ่านทบทวนบทสร้อยกรองในนิราศภูเขาทองด้วยตนเอง และตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
นักเรียนบางคนไม่สนใจที่จะทำงานกับคู่ของตนเอง เนื่องจากไม่ใช่คู่เดิม	ผู้สอนเข้าไปอธิบายเหตุผลที่ต้องเปลี่ยนคู่ทำงาน เพราะต้องการให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และได้ช่วยเพื่อนทำงานด้วย	นักเรียนใช้เวลาทำความเข้าใจเล็กน้อย ก่อนไปทำงานกับคู่ใหม่ และทำงานร่วมกันจนเสร็จ

สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้

- (1) นักเรียนแต่ละคนอาจจะสนิทหรือไม่สนิทกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน ในฐานะผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางให้ทุกคนเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างมีความสุข
- (2) ผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนเท่าที่จำเป็น และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง

บทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
(ตอนที่ 2 : นนทบุรี - ปทุมธานี)

30	มาถึงบางธรณีทีวิโสภ โถ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น	ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
31	เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก็คเท่านี้ ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ	ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา
32	ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา	ผู้หญิงเกล้ามวยงามตามภาษา ทั้งผัดหน้าจับเขมาเหมือนชาวไทย
33	โถ้สามัญผันแปรไม่แท้เที่ยง นี่หรือจิตคิดหมายมีหลายใจ	เหมือนอย่างเยี่ยงชายหญิงทิ้งวิสัย ที่จิตใครจะเป็นหนึ่งอย่าฟังคิด
34	ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ แม้พุดชั่วตัวตายทำลายมิตร	มีคนรักรสถ้อยอร่อยจิต จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
35	ถึงบ้านใหม่ใจจิตก็คิดอ่าน ขอให้สมคะเนเถิดเทวา	จะหาบ้านใหม่มาดเหมือนปรารถนา จะได้ผ้าสุกสวัสดิ์กำจัดภัย
36	ถึงบางเตือโถมะเตือเหลือประหลาด เหมือนคนพาลหวานนอกย้อมขมิใน	บังเกิดชาติแมลงหมีมีในได้ อุปไมยเหมือนมะเตือเหลือระอา
37	ถึงบางหลวงเชิงรากเหมือนจากรัก เป็นลวงพันรอนราคราคา	ผู้เสียศักดิ์สังวาสพระศาสนา ถึงนางฟ้าจะให้ไม่ไยดี

- 38   ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า   พระพุทธรเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
 ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี   ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว
- 39   ไอ้พระคุณบุญล้นไม่กลับหลัง   แต่ชื่อตั้งก็ยังคงอยู่เขารู้ทั่ว
 แต่เรานี้ที่สุนทรประทานตัว   ไม่รอดชั่วเช่นสามโคกยิ่งโคกใจ
- 40   สิ้นแผ่นดินสิ้นนามตามเสด็จ   ต้องเที่ยวเตร็ดเตรหาที่อาศัย
 แม้นกำเนิดเกิดชาติใดใด   ขอให้ได้เป็นข้าฝ่าธุลี
- 41   สิ้นแผ่นดินขอให้สิ้นชีวิตบ้าง   อย่ารู้ร้างบงกชบทศรี
 เหลืออาลัยใจตรมระทมทวิ   ทุกวันนี้ก็ซังตายทรงกายมา
- 42   ถึงบ้านจิวเห็นแต่จิวละลิวสูง   ไม่มีฝูงสัตว์สิงกิ่งพฤกษา
 ด้วยหนามดกรกดาชะระตะตา   นีกก็น่ากลัวหนามขามขามใจ
- 43   จิวรกลีบหอกของคูลีแหลม   ดังขวากแซมเสียมแทรกแตกไสว
 ใครทำซู้คู้ท่านครั้นบรรลัย   ก็ต้องไปป็นต้นหน้าขนพอง
- 44   เราเกิดมาอายุเพียงนี้แล้ว   ยังคลาดแคล้วครองตัวไม่มัวหมอง
 ทุกวันนี้วิปริตผิดทำนอง   เจียนจะต้องป็นบ้างหรืออย่างไร
- 45   ไอ้คิดมาสารพัดจะตัดขาด   ตัดสวาทตัดรักรมียักไหว
 ถวิลหวังนั่งนึกอนาถใจ   ถึงเกาะใหญ่ราชครามพอยามเย็น
- 46   ดูห่างย่านบ้านช่องทั้งสองฝั่ง   ระวางทั้งสัตว์น้ำจะทำเข็ญ
 เป็นที่อยู่ผู้ร้ายไม่วายเว้น   เที่ยวชอนเร้นตีเรือเหลือระอา
- 47   พระสุริยงลงลับพยับฝน   ดูมัวมนมีดมิดทุกทิตา
 ถึงทางลัดตัดทางมากกลางนา   ทั้งแฝกคาแซมกขื่นรกเรียว
- 48   เป็นเงาจ้ำน้ำเงิงดูเว้งว่าง   ทั้งกว้างขวางขวัญหายไม่วายเหลือ
 เห็นดุ่มดุ่มหนุ่มสาวเสียงกราวกรียว   ล้วนเรือเพรียวพร้อมหน้าพอกปลาเลย
- 49   เขาถ่อคล่องว่องไวไปเป็นยี่ด   เรือเราผีดีเฝือมานิจจาเอ๋ย

- ต้องถ่อค้ำรำไปล้วนไม่เคย
 50 กลับถอยหลังรั้งรอเฝ้าถ่อถอน
 เจียบสังัดสัตว์ป่าคณานก
 51 ไม่เห็นคลองต้องค้ำอยู่กลางทุ่ง
 เป็นกลุ่มกลุ่มกุ่มกายเหมือนทรายซัด
 ประเดี้ยวเสยสบตรงเข้าพงรก
 เรือขย็อนโยกโยนกระโดนหก
 น้ำค้ำตกพร่างพรายพระพายพัด
 พอหยุดยุงชุมมารุมกัด
 ต้องนั่งปัดแปะไปมิได้นอน
- 52 แสนวิตกอกเอี่ยมมาอ้างอ้าง
 จนตีกดาวพร่างพร่างกลางอัมพร
 53 ทั้งกบเขียดเกรียดกริดจิ้งหรีดเรื่อย
 วังเวงจิตคิดคะเนงำพิงความ
 54 สำรวลกับเพื่อนรักสะพรักพร้อม
 ใ้ยามเข็ญเห็นอยู่แต่หนูพัด
 55 จนเดือนเด่นเห็นเหล่ากระบะจับจอก
 เห็นร่องน้ำลำคลองทั้งสองฝ่าย
 56 จนแจ่มแจ้งแสงตะวันเห็นพันธุ์ผัก
 เหล่าบัวเผื่อนแลสล้างริมทางจร
 57 สายตึงแกมแซมสลับต้นตบเต่า
 กระจับจอกดอกบัวบานผกา
 58 ใ้ย่เช่นนี้สีกาได้มาเห็น
 ที่มีเรือน้อยน้อยจะลอยพาย
 59 ถึงตัวเราเล่าถ้ามีโยมหญิง
 คงจะช่วยให้ศิษย์ที่ติดมา
 60 นี่จอนใจไม่มีเท่าชี้เล็บ
 พอรอนรอนอ่อนแสงพระสุริยน
 ในทุ่งกว้างเห็นแต่แหมมแหมมสลอน
 กระเรียนร่อนร้องก้องเมื่อสองยาม
 พระพายเฉื่อยฉิวฉิวะหิวหิววม
 ถึงเมื่อยามยังอุดมโสมนัส
 อยู่แวดล้อมหลายคนปรนนิบัติ
 ช่วยนั่งปัดยุงให้ไม่ไกลกาย
 ระตะดอกบัวเผื่อนเมื่อเดือนหงาย
 ช้างหน้าท้ายถ่อมาในสาคร
 ดูนารักบรจงส่งเกสร
 ก้ามกุ่มช้อนเสียดสาหร่ายใต้คงคา
 เป็นเหล่าเหล่าแลรายทั้งซ้ายขวา
 ดาษดาดูขาวดั่งดาวพราย
 จะลงเล่นกลางทุ่งเหมือนมุ้งหมาย
 เทียวถอนสายบัวผันผันตะวา
 ไหนจะนั่งดูคายอายนุบผา
 อุตส่าห์หาเอาไปฝากตามยากจน
 ชี้เกี่ยจเก็บเลยทางมากกลางหน
 ถึงตำบลกฐเกล้ายังเศร้าใจ

*****

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง
(นนทบุรี - ปทุมธานี)

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
(ตอนที่ 2) และตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- จากบทที่ 30 คำที่มีความหมายว่า “แผ่นดิน” ในคำประพันธ์บทนี้ มีทั้งหมดกี่คำ อะไรบ้าง
3 คำ คือ “ธรณี” “สุธา” และ “แผ่นดิน”
.....
- จากบทที่ 31 สุนทรภู่ เปรียบเทียบชีวิตของท่านกับอะไร
สุนทรภู่ เปรียบเทียบชีวิตของท่านกับนกที่อยู่เพียงลำพัง โดยไม่มีที่อยู่เป็นของตนเอง
.....
- จากบทที่ 34 สุนทรภู่ กล่าวถึงเรื่องการพูดไว้ว่าอย่างไร
หากพูดดีจะมีแต่คนรักใคร่ หากพูดไม่ดีจะกลายเป็นการสร้างความศัตรูได้
.....
- จากบทที่ 36 สุนทรภู่ เปรียบเทียบ “มะเดื่อ” กับ “มนุษย์ (คน)” ไว้ว่าอย่างไร

“มะเดื่อ” มีภายนอกที่สวยงาม แต่ภายในกลับมีแมลง (ความน่าเหม็น) เปรียบได้กับ
“มนุษย์ (คน)” ที่ภายนอกดูดี แต่ภายในอาจร้าย (ความชั่วที่มีอยู่)

- .....
5. จากบทที่ 41 คำว่า “บงกชบทศรี” หมายถึงใคร
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)
- .....
6. จากบทที่ 43 นักเรียนคิดว่าเนื้อหาในบทนี้เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของคนไทยอย่างไร
คนที่มีชู (ประพุดิผิดในกาม) เมื่อตายแล้วจะต้องไปปิ่นต้นจิวในนรก
- .....
7. จากบทที่ 47 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลาใด เพราะเหตุใด
อยู่ในช่วงค่ำ (หลังพระอาทิตย์ตกดิน) เพราะสภาพแวดล้อมเริ่มมืดลงแล้ว
- .....
8. จากบทที่ 53 ภาพธรรมชาติ (สภาพแวดล้อม) ที่เกิดขึ้น มีลักษณะเป็นอย่างไร
บรรยากาศเงียบสงบ มีเสียงสัตว์ร้อง เช่น กบ เขียด และมีลมพัดอยู่เรื่อย ๆ
- .....
9. จากบทที่ 54 สุนทรภู่ กำลังบรรยายหรือพรรณนาเกี่ยวกับอะไร
ช่วงเวลาที่ผ่านมามีความสุขร่วมกับเพื่อน ๆ แต่ตอนนี้ที่ตกทุกข์ได้ยาก
กลับมีเพียงหนูพุด (ลูกชาย) ช่วยคอยบดุงให้อยู่ใกล้ ๆ
- .....
10. จากบทที่ 60 “ตำบलगรุงเก่า” ปัจจุบัน คือจังหวัดอะไร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- .....

บัตรคำ (ทำมือ) จากเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)

<p>เกรียด</p>	<p>เสียงเขียดร้อง</p>
<p>ขวัญหาย</p>	<p>ตกใจ ใจหาย</p>
<p>ทิ้งวิสัย</p>	<p>ละชนบธรรมเนียม ประเพณีเดิม</p>

พระสุริยง	ดวงอาทิตย์
พสุธา	แผ่นดิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย (วรรณคดีวิจักษ์)
หัวข้อ นิราศภูเขาทอง	เรื่อง การเดินทาง ช่วงที่ 3 (ปทุมธานี-อยุธยา)
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1	เวลา 90 นาที
ชื่อผู้สอน นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร	จำนวนนักเรียน 4 คน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

1. นักเรียนตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนจับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ท 1.1 ม.1/1	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/3	ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/4	ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท 1.1 ม.1/9	มีมารยาทในการอ่าน
มาตรฐาน ท 2.1	ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ท 2.1 ม.1/2	เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท 2.1 ม.1/9	มีมารยาทในการเขียน
มาตรฐาน ท 5.1	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ท 5.1 ม.1/1	สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท 5.1 ม.1/2	วิเคราะห์ห้วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ท 5.1 ม.1/4	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. สาระสำคัญ

นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีที่พระสุนทรโวหาร (ภู่) หรือ สุนทรภู่ แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2373 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ในขณะที่ออกบวชและจำพรรษาอยู่ที่วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยเป็นเรื่องราวการเดินทางทางเรือจากวัดราชบูรณะไปยังเจดีย์วัดภูเขาทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมกับบุตรชาย ชื่อ หนูพัด ซึ่งระหว่างทางได้ผ่านสถานที่สำคัญในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พร้อมบรรยายความรู้สึกโศกเศร้าที่เกิดขึ้นหลังการสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์) ความน้อยเนื้อต่ำใจ ในวาสนา และความอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก

4. สารการเรียนรู้

1. เนื้อหาจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5. หลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผล ความรู้ (K)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามที่ เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง นิราศภูเขาทองได้	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (7 ข้อจาก 10 ข้อ)
บอกความหมาย ของคำศัพท์ที่ปรากฏ ในเนื้อเรื่องนิราศ ภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
เรียงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในนิราศ ภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง
จับคู่ความหมายและ	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง

คำศัพท์ที่ปรากฏใน นิราศภูเขาทองได้			ด้วยตนเอง
---------------------------------------	--	--	-----------

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
มีความกระตือรือร้น ในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	การสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียน	การประเมิน ตามสภาพจริง

6. หลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน หรือภาระงาน)

- ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

7. การวัดประเมินการเรียนรู้

ด้านความรู้ ประเมินจาก

- ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

ด้านทักษะ/กระบวนการ ประเมินจาก

- การตอบคำถาม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินจาก

- แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
1	ป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียน	ครูสร้างขึ้น
2	PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)	ครูบรรยายเนื้อหาการเรียน	ครูสร้างขึ้น
3	หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนฝึกอ่าน	-
4	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูสร้างขึ้น

	เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)		
5	บัตรคำ (ทำมือ) จำนวน 5 คำ ได้แก่ เครื่องอัฐฐะ พระธาตุ อภิวันท์ อัมระมาณ อานิสงส์	นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้ คำศัพท์	ครูสร้างชิ้น
6	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่าง เรียน	ครูบันทึกการสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียนของนักเรียน	ครูสร้างชิ้น

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมกันทบทวนข้อตกลงในชั้นเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยครูหยิบป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน จำนวน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้
  - (1) นั่งประจำที่ตลอดเวลาเรียน
  - (2) ยกมือเพื่อขออนุญาตทุกครั้ง
  - (3) ขออนุญาตให้ดื่มน้ำในห้องเรียนได้
  - (4) เก็บของบนโต๊ะให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้องเรียน
  - (5) ใช้คำพูดไพเราะ สุภาพ ไม่พูดหยาบคาย
3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการทบทวนเนื้อหา เรื่อง เนื้อเรื่อง นิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี) เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปคำตอบที่ได้ หากไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ใ้ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เช่น คำว่า “เกรียด” หมายถึงอะไร (แนวคำตอบ - เสียงเขี้ยวร้อง) จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นสอน (70 นาที)

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
1. จัดกลุ่มนักเรียน	1) ครูจับคู่ให้นักเรียนทั้งหมดออกเป็นคู่ โดยพิจารณาจากข้อจำกัดด้านการอ่านและด้านอื่น ๆ ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อกำหนดให้นักเรียนแต่ละคู่ทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกัน ซึ่งจะได้ทั้งหมด 2 คู่

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	2) ครูอธิบายกิจกรรมที่ต้องทำ จำนวน 2 กิจกรรม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง และการเรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง
2. ทำกิจกรรม	<p>1) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา) เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อเรื่อง และวิธีการอ่านกลอนนิราศ ดังภาพตัวอย่าง</p> <p>2) ครูให้นักเรียนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยใช้การยกมือเพื่อจัดลำดับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้สอบถามเพิ่มเติม</p> <p>ตัวอย่างคำถาม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “สีกา” หมายถึงใคร (แนวคำตอบ - ผู้หญิงโดยทั่วไป ใช้ในเวลาที่เราเรียกขาน) 2. เมื่อเดินทางถึงเจดีย์ภูเขาทองแล้ว สุนทรภู่ได้ขออะไรบ้าง (แนวคำตอบ - ไม่มีโรครภัยไข้เจ็บ / มีสติปัญญาดี / ไม่ให้ความโลภ โกรธ หลง ครองบำ / อยู่ในศีลธรรมอันดี) 3. เมื่อเดินทางมาตลอดทั้งวันแล้ว สุนทรภู่ให้เรือจอดพักเพื่อพักผ่อนที่ไหน (แนวคำตอบ - วัดหน้าพระเมรุ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) 4. สุนทรภู่ เดินทางถึงเจดีย์ภูเขาทองเมื่อไร (แนวคำตอบ - เช้าวันที่สองของการเดินทาง) 5. เพราะเหตุใด สุนทรภู่จึงเก็บพระธาตุที่พบอยู่ในเกสร (แนวคำตอบ - เพราะต้องการนำมาบูชาในวันต่อไป) 6. ภาพธรรมชาติบริเวณทางลัดกลางนา เป็นอย่างไรบ้าง

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>(แนวคำตอบ - มีพีชพรรณต่าง ๆ จำนวนมาก สัตว์ต่าง ๆ เช่น กบ เขียด ส่งเสียงร้องตลอดคืน)</p> <p>จากนั้นครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนคนอื่น ๆ ว่ามีคำตอบที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ก่อนจะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของคำถามแต่ละข้อ</p> <p>3) ครูแจกใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา) ให้กับนักเรียน คู่ละ 1 ชุด เพื่อให้นักเรียนเขียนชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่นของแต่ละคนให้เรียบร้อย</p> <p>4) ครูอธิบายการทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 หน้า ประกอบด้วย ตัวอย่างบทร้อยกรอง และคำถามที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านคำถามและเขียนคำตอบลงในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>5) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันค้นหาคำตอบจากหนังสือเรียนวรรณคดีวิจิตร โดยครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยกมือเพื่อต้องการความช่วยเหลือ</p>
3. สรุปการเรียนรู้	<p>1) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตอบคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกข้อ แล้วจึงให้นักเรียนตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>2) ครูอ่านคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันนำเสนอคำตอบที่ได้จากการค้นหาคำตอบ จากนั้นครูเฉลยคำตอบแต่ละข้อ เพื่อให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง ทำเช่นนี้จนครบทุกข้อ</p>
4. เรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง	<p>1) ครูให้นักเรียนช่วยกันสืบค้นความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง จำนวน 5 คำ ได้แก่ เครื่องอัฐสุระ พระธาตุ อุภิวันท์ อัประมาณ และ อานิสงส์ โดยใช้หนังสือเรียน</p>

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>วรรณคดีวิจักษ์</p> <p>2) ครูเลือกคำศัพท์ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นหา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น</p> <p>3) ครูให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ (ไม่ซ้ำกัน) คนละ 1 คำ เพื่อนำเสนอความหมายที่ได้สืบค้นหา จากนั้นครูหยิบบัตรคำ (ทำมือ) ที่ตรงกับคำศัพท์ที่เลือกไว้ และตรวจสอบคำตอบพร้อมกัน ให้นักเรียนทุกคนฝึกอ่านคำศัพท์นั้น ทำเช่นนี้จนครบทุกคำ</p>

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)
2. ครูให้นักเรียนส่งใบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนทบทวนเนื้อเรื่องและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองที่ได้เรียนมาด้วยตนเอง จากนั้นให้ตั้งคำถามหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น แล้วนำมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในครั้งต่อไป

10. การมอบหมายงาน

1. นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

2. นักเรียนทำกิจกรรมเรียนรู้คำศัพท์ ผ่านการสืบค้นความหมาย และอ่านบัตรคำ (ทำมือ)
3. นักเรียนร่วมกันสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้เรียนรู้ทั้งหมด เพื่อสรุปบทเรียน
4. นักเรียนอ่านบททวนบทหรือกรอนในนิราศภูเขาทองด้วยตนเอง และตั้งคำถาม หรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้น

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
นักเรียนถูกรบกวนสมาธิ จากยุงที่บินอยู่ในห้อง	ผู้สอนบอกให้นักเรียนไม่ต้องสนใจยุงที่บินอยู่ในห้อง และพยายามเปิดประตูเพื่อให้ยุงบินออกไป	นักเรียนบางคนพยายาม ตบยุงแทนที่จะรอให้ยุงบินออกไป จนกระทั่งมีนักเรียน ตบยุงได้สำเร็จ สถานการณ์ในห้องจึงกลับมาเป็นปกติ

สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้

- (1) ผู้สอนต้องตั้งสติอยู่เสมอ เพื่อรับมือกับปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา
- (2) เรื่องบางเรื่องอยู่นอกเหนือการควบคุมของตนเอง ถ้าเกิดขึ้นแล้วก็ต้องปล่อยมันไป

บทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

(ตอนที่ 3 : ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

61	มาทางท่าหน้าจวนจอมผู้รั้ง จะแหวะหาถ้าท่านเหมือนเมื่อเป็นไวย	คิดถึงครั้งก่อนมาน้ำตาไหล ก็จะได้รับนิมนต์ขึ้นบนจวน
62	แต่ยามยากหากว่าถ้าท่านแปลก เหมือนเข็ญใจใฝ่สูงไม่สมควร	อกมิแตกเสียหรือเราเขาจะสรวล จะต้องม้วนหน้ากลับอับประมาณ
63	มาจอดท่าหน้าวัดพระเมรุข้าม บ้างขึ้นล่องร้องรำเล่นสำราญ	วิมอารามเรือเรียงเคียงขนาน ทั้งเพลงการเกี่ยวแกกัณฑ์แซ่ซึ้ง
64	บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ มีโคมรายแลอร่ามเหมือนสามเพ็ง	ระนาดรับรัวคล้ายกับนายเส็ง เมื่อคราวเคร่งก็มีใครจะได้ดู

- 65 ใ้ล้าหนึ่งครั้งท่อนกลอนมันมาก
ไม่จบบทดล็ดเดียวเหมือนเงี้ยว
ข้างยาวลากเลื้อยเจื้อยจนเหนื่อย
จนลูกคู่ขอทุเลาว่าหาวนอน
- 66 ได้ฟังเล่นต่างๆที่ข้างวัด
ประมาณสามยามคล้าในอัมพร
จนสงัดเงียบหลับลงกับหมอน
อ้ายโจจรจู้จ้วงเข้าล้วงเรือ
- 67 นาวาเอียงเสียงกุกกุกขึ้นร้อง
ไม่เห็นหน้าสาธุศิษย์ที่ซิดเชื้อ
มันด่าล่องน้ำไปข้างไวเหลือ
เหมือนเนื้อเปื้อบบ้าละอะดูชะชะ
- 68 แต่หนูพัดจัดแจจตุเทียนส่อง
ด้วยเดชะตบะบุญกับคุณพระ
ไม่เสียของชาวเหลือเครื่องอัฐฐะ
ชัยชนะมารได้ตั้งใจปอง
- 69 ครันรุ่งเช้าเข้าเป็นวันอุโบสถ
ไปเจดีย์ที่ชื่อภูเขาทอง
เจริญธรรมมาบูชาฉลอง
ดูสูงล่องลอยฟ้าภาลัย
- 70 อยู่กลางทุ่งรุ่งโรจน์สันโดษเด่น
ที่พื้นลานฐานบัทม์ถัดบันได
เป็นที่เล่นนาวาคงคาไส
คงคาไหลล้อมรอบเป็นขอบคัน
- 71 มีเจดีย์วิหารเป็นลานวัด
ที่องค์ก่อย่อเหลี่ยมสลักกัน
ในจังหวัดวงแขวงกำแพงกัน
เป็นสามชั้นเชิงขานตระหง่านงาม
- 72 บันไดมีสี่ด้านสำราญรื่น
ประทักษิณจินตนาพยายาม
ต่างชมชื่นชวนกันขึ้นชั้นสาม
ได้เสด็จสามรอบค่านับอภิวันท์
- 73 มีห้องถ้ำสำหรับจุดเทียนถวาย
เป็นลมทักษิณาวรรตนำอัศจรรย์
ด้วยพระพายพัดเวียนดูเวียนหัน
แต่ทุกวันนี้ชราหนักหนานัก
- 74 ทั้งองค์ฐานราวถึงแก้วแจก
ใ้เจดีย์ที่สร้างยังร้างรัก
เผยอแยกยอดทรวดก็หลุดหัก
เสียดายนักนี้ก็น้ำตากระเด็น
- 75 กระเน้หรือชื่อเสียงเกียรติยศ
เป็นผู้ดีมีมากแล้วยากเย็น
จะมีหมดลวงหน้าทันตาเห็น
คิดก็เป็นอนิจจังเสียทั้งนั้น

- 76 ขอเดชะพระเจดีย์ศรีมาศ บวรจุฑาทูที่ตั้งนรังสรรค์
 ข้าอุตสำหรับมาเคารพอภิวันท์ เป็นอนันต์อันสงส์ดำรงกาย
- 77 จะเกิดชาติใดได้ในมนุษย์ ให้บริสุทธิ์สมจิตที่คิดหมาย
 ทั้งทุกขโศกโรคภัยอย่าใกล้กราย แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์
- 78 ทั้งโลโกโทโสแลโมหะ ให้ชนะใจได้อยาไหลหลง
 ขอฟังเพลงเรื่องวิชาปัญญาาง ทั้งให้ทรงศีลขันธในสันดาน
- 79 อีกสองสิ่งหญิงร้ายและชายชั่ว อย่าเมามัวหมายรักสมัครสมาน
 ขอสมหวังตั้งประโยชน์โพธิญาณ ตราบนิพพานชาติหน้าให้ถาวร
- 80 พอกกราบพระปะดอกปทุมชาติ พบพระธาตุสถิตในเกษร
 สมถวิลยินดีชุลีกร ประคองซ่อนเชิญองค์ลงนาวา
- 81 กับหนูปัดมัสการสำเร็จแล้ว ใส่ขวดแก้ววางไว้ใกล้เกศา
 มานอนกรุงรุ่งขึ้นจะบูชา ไม่ปะตาตันอกยิ่งตกใจ
- 82 แสนเสียตายหมายจะชมบรมธาตุ ใจจะขาดคิดมาน้ำตาไหล
 ใ้บุญน้อยลอลยลับครวไลไกล เสียน้ำใจเจียนจะดินสิ้นชีวัน
- 83 สุดจะอยู่คู่อื่นไม่ฝันโศก กำเรบโรคร้อนฤทัยเฝ้าไฟฝัน
 พอดรู้ตรู่สุริย์ฉายขึ้นพรายพรรณ ให้ล่องวันหนึ่งมาถึงธานี
- 84 ประทับทำหน้าอรุณอารามหลวง ค่อยสร้างทรวงทวงศีลพระชินสีห์
 นิราศเรื่องเมืองเก่าของเรานี้ ไว้เป็นที่โสมนัสทัศนาศนา
- 85 ด้วยได้ไปเคารพพระพุทธรูป ทั้งสถูปบรมธาตุพระศาสนา
 เป็นนิสัยไว้เหมือนเดือนศรัทธา ตามภาษาไม่สบายพอคลายใจ
- 86 ไซ้จะมีที่รักสมัครมาด แรมนิราศร้างมิตรพิสมัย
 ซึ่งควรญคร่ำทำที่พิริพีไร ตามนิสัยกภาพักลอนแต่ก่อนมา
- 87 เหมือนแม่ครัวคั่วแกงพะเนงผัด สารพัดเพียญชนังเครื่องมังสา
 อันพริกไทยใบผักชีเหมือนสีกา ต้องโรยหน้าเสียสักหน่อยอ่อยใจ
- 88 จงทราบความตามจริงทุกสิ่งสิ้น อย่างนี้กนิินทาแถลงแถงไหน
 นักเลงกลอนนอนแปล่าก็เศรำใจ จึงรำไรเรื่องร้างเล่นบ้างเอย

*****

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง
(ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
(ตอนที่ 3) และตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- จากบทที่ 63 คิดว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
ระหว่างเดินทางทางเรือ ผู้คนทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เดินรำ ร้องเพลงเกี่ยว
(การจับในปัจจุบัน)

- .....
2. จากบทที่ 66 คิดว่าโจรน่าจะเข้ามาที่เร็วในช่วงเวลาใด
ช่วงเวลาใด ประมาณเที่ยงคืนถึงตีสาม
- .....
3. จากบทที่ 69 สุนทรภู่ เดินทางถึงสถานที่ใด
เจดีย์ภูเขาทอง ตำบลกรุงเก่า (ปัจจุบัน คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
- .....
4. จากบทที่ 71 ลักษณะสำคัญของเจดีย์ภูเขาทองที่ปรากฏเฉพาะในบทนี้ มีอะไรบ้าง
องค์เจดีย์มีลักษณะการทำมุม (ย่อเหลี่ยม) สลับกันอย่างสวยงาม และมีทั้งหมดสามชั้น
- .....
5. จากบทที่ 72 สุนทรภู่ ทำอะไรบ้าง
สุนทรภู่ เดินขึ้นไปยังชั้นที่สามของเจดีย์ภูเขาทอง จากนั้นเดินวนรอบเจดีย์ไปทางขวา
(ทิศตามเข็มนาฬิกา) จำนวนสามรอบ ก่อนที่จะกราบไหว้บูชา
- .....
6. จากบทที่ 75 คิดว่าเกี่ยวข้องกับ “ความไม่แน่นอน” อย่างไร
จากคนที่เคยมีชื่อเสียง เกียรติยศ ก็อาจหมดไปได้ หรือคนที่เคยมีฐานะดีก็อาจต้อง
พบกับความลำบากหรือยากจนได้เช่นกัน
- .....
7. จากบทที่ 78 สุนทรภู่ได้ขอพรหรืออธิษฐานไว้ว่าอย่างไรบ้าง
1. ขอให้เอาชนะความโลภ โกรธ หลงของตนเอง / 2. ขอให้มีความรู้ วิชา และปัญญา /
3. ขอให้ยังคงตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรมอันดี
- .....
8. จากบทที่ 80 เมื่อพบพระธาตุแล้ว สุนทรภู่ตัดสินใจทำอย่างไร

สุนทรภู่ตัดสินใจนำพระธาตุที่อยู่ในเกสรดอกบัวขึ้นแล้วประคองลงเรือที่เดินทางมา

9. จากบทที่ 84 เมื่อเดินทางกลับ สุนทรภู่ ได้กล่าวถึงสถานที่ใดเป็นสถานที่สุดท้าย
วัดอรุณราชวราราม กรุงเทพมหานคร

10. จากบทที่ 88 คำว่า “นักเลงกลอน” ในที่นี้ หมายถึงใคร
สุนทรภู่

บัตรคำ (ทำมือ) จากเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

<p>เครื่องอัฐฐะ</p>	<p>เครื่องใช้ของสงฆ์ 8 อย่าง</p>
<p>พระธาตุ</p>	<p>กระดูกพระพุทธเจ้า หรือพระอรหันต์</p>

อภิวันท์	ไหว้
อัประมาณ	การทำให้อับอาย
อานิสงส์	ผลแห่งกุศล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย (วรรณคดีวิจักษ์)

หัวข้อ นิราศภูเขาทอง

เรื่อง หลังการเดินทาง (สรุปเนื้อหา)

ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 90 นาที

ชื่อผู้สอน นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร

จำนวนนักเรียน 4 คน

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ (K)

- นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้
- นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์จากนิราศภูเขาทองได้
- นักเรียนบอกคุณค่าทางวรรณคดีที่พบในนิราศภูเขาทองได้

ทักษะ/กระบวนการ (P)

1. นักเรียนจับคู่ความหมายและคำศัพท์ที่ปรากฏในนิราศภูเขาทองได้
2. นักเรียนยกตัวอย่างบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทางวรรณคดีในนิราศภูเขาทองได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

1. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มาตรฐาน ท 1.1	ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ท 1.1 ม.1/1	อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/2	จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน
ท 1.1 ม.1/4	ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน
ท 1.1 ม.1/9	มีมารยาทในการอ่าน
มาตรฐาน ท 2.1	ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ
ท 2.1 ม.1/2	เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย
ท 2.1 ม.1/9	มีมารยาทในการเขียน
มาตรฐาน ท 5.1	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
ท 5.1 ม.1/1	สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท 5.1 ม.1/2	วิเคราะห์ห้วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ
ท 5.1 ม.1/3	อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
ท 5.1 ม.1/4	สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. สารสำคัญ

นิราศภูเขาทอง เป็นวรรณคดีบันทึกความรู้สึกของพระสุนทรโวหาร (ภู่) ซึ่งแต่งขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) เมื่อครั้งบวชเป็นพระภิกษุอยู่ที่วัดราชบูรณะ กรุงเทพมหานคร และได้เดินทางทางเรือผ่านสถานที่ต่าง ๆ เพื่อไปนมัสการเจดีย์ภูเขาทองที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเนื้อหาของเรื่องได้บรรยายความรู้สึกโศกเศร้าจากการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ความน้อยเนื้อต่ำใจในวาสนา และความอาลัยถึงนางอันเป็นที่รัก ทั้งนี้ คุณค่าทางวรรณคดีที่พบในนิราศภูเขาทอง ประกอบด้วย

คุณค่าด้านเนื้อหา สุนทรภู่แต่งเรื่องนิราศภูเขาทองขึ้น โดยสอดแทรกข้อคิด คติเตือนใจ และคำสอนต่าง ๆ ที่สามารถนำไปปรับใช้กับผู้คนในปัจจุบันได้

คุณค่าด้านวรรณศิลป์ นอกจากสัมผัสนอกที่เป็นสัมผัสบังคับของคำประพันธ์ประเภทกลอนนิราศแล้ว ยังพบการใช้สัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ การเล่นคำ รวมถึงภาพพจน์ต่าง ๆ เพื่อให้คำประพันธ์ไพเราะมากยิ่งขึ้น

คุณค่าด้านสังคม การเดินทางผ่านสถานที่ต่าง ๆ ในนิราศภูเขาทอง ทำให้เห็นภาพวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประวัติความเป็นมาของแต่ละสถานที่ ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาในเรื่องต่าง ๆ และการแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

4. สารการเรียนรู้

1. เนื้อหาในหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ เรื่อง นิราศภูเขาทอง

5. หลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้ / การวัดและประเมินผล ความรู้ (K)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง
บอกความหมายของคำศัพท์จากนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้องด้วยตนเอง

บอกคุณค่าทาง วรรณคดีที่พบ ในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง
--	-------------	-------	---------------------------------

ทักษะ/กระบวนการ (P)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
จับคู่ความหมายและ คำศัพท์ที่ปรากฏใน นิราศภูเขาทองได้	การทำแบบฝึกหัด	ใบกิจกรรมการเรียนรู้	ระดับดี (ตั้งแต่ 10 คำ จาก 15 คำ)
ยกตัวอย่าง บทร้อยกรองที่มี คุณค่าทางวรรณคดี ในนิราศภูเขาทองได้	การตอบคำถาม	คำถาม	ตอบคำถามได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

ภาระงาน/ชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน
มีความกระตือรือร้น ในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	การสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม ระหว่างเรียน	การประเมิน ตามสภาพจริง

6. หลักฐานการเรียนรู้ (ชิ้นงาน หรือภาระงาน)

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำศัพท์จากนิราศภูเขาทอง

7. การวัดประเมินการเรียนรู้

ด้านความรู้ ประเมินจาก

1. ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำศัพท์จากนิราศภูเขาทอง

ด้านทักษะ/กระบวนการ ประเมินจาก

1. การตอบคำถาม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินจาก

1. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน

8. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

ลำดับที่	รายการสื่อ	กิจกรรมที่ใช้	แหล่งที่ได้มา
1	ป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน	ครูนำเข้าสู่บทเรียน	ครูสร้างขึ้น
2	PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (สรุปเนื้อหา)	ครูบรรยายเนื้อหาการเรียน	ครูสร้างขึ้น
3	หนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียนฝึกอ่าน	-
4	ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำศัพท์จากนิราศภูเขาทอง	นักเรียนทำแบบฝึกหัด	ครูสร้างขึ้น
5	บัตรคำศัพท์ (ทำมือ) เรื่อง นิราศภูเขาทอง จำนวน 15 คำ	นักเรียนทบทวนคำศัพท์	ครูสร้างขึ้น
6	ใบความรู้ เรื่อง คุณค่าทางวรรณคดีในนิราศภูเขาทอง	นักเรียนอ่านเนื้อหาเพื่อสรุปบทเรียน	ครูสร้างขึ้น
7	แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน	ครูบันทึกการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน	ครูสร้างขึ้น

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน
2. ครูให้นักเรียนทุกคนร่วมกันทบทวนข้อตกลงในชั้นเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยครูหยิบป้ายแสดงข้อตกลงในชั้นเรียน จำนวน 5 ข้อ ดังต่อไปนี้
  - (1) นั่งประจำที่ตลอดเวลาเรียน
  - (2) ยกมือเพื่อขออนุญาตทุกครั้ง
  - (3) อนุญาตให้ดื่มน้ำในห้องเรียนได้
  - (4) เก็บของบนโต๊ะให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้องเรียน
  - (5) ใช้คำพูดไพเราะ สุภาพ ไม่พูดหยาบค้าย

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	<p>(สรุปเนื้อหา) เพื่อแสดงคำศัพท์ในแต่ละชุด ดังภาพตัวอย่าง</p> <p>5) ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย โดยตอบคำถามในใบกิจกรรมการเรียนรู้จนครบทุกข้อ แล้วจึงให้นักเรียนตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในใบกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง</p> <p>6) ครูแสดงตัวอย่างการเฉลยคำศัพท์ 1 ข้อในแต่ละชุด จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคำศัพท์ในแต่ละชุด คนละ 1 คำ (ไม่ซ้ำกัน) เพื่อบอกความหมายและตัวเลือกรที่ถูกต้อง แล้วให้นักเรียนแต่ละคนหยิบบัตรคำศัพท์ (ทำมือ) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง ทำจนครบ 5 คำในแต่ละชุด และทำทั้งหมด 3 ชุด รวม 15 คำ</p>
<p>3. สรุปการเรียนรู้</p>	<p>1) ครูเปิด PowerPoint Presentation เรื่อง นิราศภูเขาทอง (สรุปเนื้อหา) เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาคุณค่าทางวรรณคดีของเรื่องนิราศภูเขาทองในด้านต่าง ๆ ดังภาพตัวอย่าง</p> <p>2) ครูแจกใบความรู้ เรื่อง คุณค่าทางวรรณคดีในนิราศภูเขาทอง ให้กับนักเรียนคนละ 1 ชุด เพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับคุณค่าทางวรรณคดีด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคม ซึ่งมีทั้งหมด 3 หน้า</p> <p>3) ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณค่าทางวรรณคดีที่พบในนิราศภูเขาทอง ตามตัวอย่างที่กำหนด</p>

ขั้นตอนของเทคนิค CIRC	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ + การตั้งคำถามแบบ 5W1H
	ในใบความรู้
4. เรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยตนเอง	<p>1) ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามที่กำหนด โดยอาศัยข้อมูลจากหนังสือเรียน วรรณคดีวิจักษ์ และใบความรู้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พระมหากษัตริย์ที่สุนทรภู่จงรักภักดีมากที่สุด คือใคร (แนวคำตอบ - พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย / รัชกาลที่ 2) 2. คำที่ใช้แสดงภาพพจน์ “อุปมา” มีคำว่าจะอะไรบ้าง (แนวคำตอบ - เหมือน เปรียบ เช่น) 3. สถานที่ที่กล่าวถึงเรื่อง “การพูด” คือที่ไหน (แนวคำตอบ - บางพูด) 4. สุนทรภู่เดินทางออกจากเจดีย์ภูเขาทองเมื่อไร (แนวคำตอบ - หลังเดินทางถึงเจดีย์ภูเขาทอง 1 วัน) 5. เพราะเหตุใด สุนทรภู่จึงใช้ “การเล่นเสียง” เป็นจำนวนมาก (แนวคำตอบ - เพื่อเพิ่มความไพเราะของบทร้อยกรอง) 6. นิราศภูเขาทอง แสดงคุณค่าด้านเนื้อหาอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ - สอนเรื่องการพูด / สอนเรื่องการคบคน) <p>จากนั้นครูสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคนว่าได้คำตอบอย่างไรบ้าง ก่อนที่จะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องของคำถามแต่ละข้อ</p>

ขั้นสรุป (10 นาที)

1. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์และคุณค่าทางวรรณคดีที่พบในนิราศภูเขาทอง
2. ครูให้นักเรียนส่งใบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว
3. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนอ่านบททวนเนื้อหาทั้งหมดในนิราศภูเขาทองด้วยตนเอง

10. การมอบหมายงาน

1. นักเรียนทำใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำศัพท์จากนิราศภูเขาทอง
2. นักเรียนทำกิจกรรมทบทวนคำศัพท์ ผ่านการอ่านบัตรคำศัพท์ (ทำมือ)
3. นักเรียนร่วมกันสอบถามข้อมูลต่าง ๆ จากหัวข้อที่ได้เรียนรู้ทั้งหมด เพื่อสรุปบทเรียน
4. นักเรียนแต่ละคนอ่านทบทวนเนื้อหาทั้งหมดในนิราศภูเขาทองด้วยตนเอง

11. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

ปัญหา	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
ไม่พบปัญหา เพราะนักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	ผู้สอนให้คำชมเมื่อนักเรียนทำตามเป้าหมายได้สำเร็จ	นักเรียนทุกคนมีความสุข

สิ่งที่ได้เรียนรู้และข้อคิดที่ได้

- (1) ผู้สอนควรปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนบ้าง อย่ายึดติดกับความคิดของตนเองเท่านั้น
- (2) เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีและทำตามเป้าหมายได้สำเร็จ ผู้สอนควรเสริมแรงทางบวกผ่านการให้คำชม หรือรางวัลที่เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะทำสิ่งดี ๆ ต่อไป

เฉลย - ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำศัพท์จากนิราศภูเขาทอง

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชื่อเล่น .....

คำชี้แจง เลือกความหมายให้ตรงกับคำศัพท์ที่กำหนด โดยนำตัวอักษรหน้าความหมาย (ก-ข) ไปเติมหน้าคำศัพท์ (1-5) ในแต่ละชุดให้ถูกต้อง

ชุดคำศัพท์ที่ 1

.. ง ..	(1)	ชลมารค	ก.	การดับสนิทแห่งกิเลสและกองทุกข์
.. ก ..	(2)	นิพพาน	ข.	ช่วงเวลาที่พระสงฆ์ต้องอยู่ประจำในวัด
.. ช ..	(3)	นิโรธ	ค.	เนื้อหาของคำพูด
.. ข ..	(4)	พรรษา	ง.	ทางน้ำ
.. ฉ ..	(5)	โมทนา	จ.	ปกครองบ้านเมือง
			ฉ.	ยินดีด้วย

๒. ความดับทุกข์

ชุดคำศัพท์ที่ 2

.. ค .. (1)	เกรียด	ก.	ดวงอาทิตย์
.. จ .. (2)	ขวัญหาย	ข.	อาการขยับขึ้นขยับลง
.. ช .. (3)	ทิ้งวิสัย	ค.	เสียงเขียดร้อง
.. ก .. (4)	พระสุริยง	ง.	หัวเราะ รื่นเริง
.. ฉ .. (5)	พสุธา	จ.	ตกใจ ใจหาย
		ฉ.	แผ่นดิน
		ช.	ละชนบทรรมนิยมประเพณีเดิม

ชุดคำศัพท์ที่ 3

.. จ .. (1)	เครื่องอัญสุระ	ก.	สิ่งก่อสร้างสำหรับบรจุของควรมบูชา
.. ง .. (2)	พระธาดู	ข.	ผลแห่งกุศล

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

1. การเล่นเสียง

สัมผัสสระ คือ การใช้คำที่มีเสียงสระ (และเสียงตัวสะกด) เดียวกันในวรรคเดียวกัน ซึ่งถือเป็นวรรณศิลป์ที่โดดเด่นในคำประพันธ์ของสุนทรภู่ ดังความที่ว่า

ถึงโรง**เหล้าเตา**กลั่น**ควัน**โขมง   มีคันทอง**ผูก**สายไว้**ปลาย**เสา
ไต่**บาปกรรม**น้ำ**นรก**เจียว**อก**เรา   ให้**มัว**เมาเหมือน**หนึ่ง**บ้ำ**เป็น**น้า**อาย**

สัมผัสพยัญชนะ คือ การใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันในวรรคเดียวกัน

เช่น การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ “ม” ดังความที่ว่า

พระ**สุริย**งลง**ลับ**พยับ**ฝน**   **ดู**มัว**มน**มี**ตมิต**ทุก**ท**ิศา
ถึง**ทาง**ลัด**ตัด**ทาง**มาก**กลาง**นา**   **ท**ั้ง**แฝก**คา**แซม**ก**ก**ขึ้น**ร**ก**เร**ี้ยว

2. การเล่นคำ

การใช้คำพ้องความหมาย (คำไวพจน์) คือ การใช้คำที่มีความหมายเดียวกัน ตั้งแต่สองคำขึ้นไปในบทเดียวกัน เช่น คำว่า “แผ่นดิน” ดังความที่ว่า

มาถึงบาง**ภรณ์**ทวิ**โคก**   ยาม**วิ**โยค**ยาก**ใจให้**สะ**อื่น
ไต่**สุธา**หนา**แน่น**เป็น**แผ่น**พื้น   ถึง**สี่**หมื่น**สอง**แสน**ทั้ง**แดน**ไทร**

หมายเหตุ คำว่า “แผ่นดิน” ในบทนี้ ประกอบด้วย ธรณี สุธา และแผ่นพื้น

การซ้ำคำ คือ การใช้คำเดียวกัน ที่อาจมีความหมายเหมือนหรือแตกต่างกัน

ในบทเดียวกัน เช่น คำว่า “บ้านใหม่” ดังความที่ว่า

ถึง**บ้าน**ใหม่**ใจ**จิตก็**คิด**อ่าน   จะหา**บ้าน**ใหม่**มา**ด**เหมือน**ปราร**ถ**นา
ขอ**ให้**สม**คะ**เน**เกิด**เท**ว**า   จะ**ได้**ผ้า**สุก**ส**วัสดิ์**กำ**จัด**ภ**ย**

หมายเหตุ “บ้านใหม่” ในวรรคแรก หมายถึง ชื่อสถานที่
“บ้านใหม่” ในวรรคที่สอง หมายถึง ที่อยู่ใหม่

3. การใช้ภาพพจน์

อุปมา คือ การเปรียบเทียบหนึ่ง “เหมือน” อีกสิ่งหนึ่ง มักพบการใช้คำว่า เหมือน เปรียบ เช่น การเปรียบวาสนาของสุนทรภู่กับกลิ่นดอกไม้ ดังความที่ว่า

เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุนทรภู่ตรลบ   ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุนทรธา   วาสนาเราก้สิ้นเหมือนกลิ่นสุนทร

ศัพท์ คือ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เพื่อให้เห็นภาพ เช่น เสียงยุงบิน (จู่) เสียงตบยุง (แปะ) ดังความที่ว่า

ไม่เห็นคลองต้องค้างอยู่กลางทุ่ง   พอหยุดยุงอยู่ชุมมารุมกัด
เป็นกลุ่มกลุ่มกุ่มกุ่มกายเหมือนทรายซัด   ต้องนั่งปิดแปะไปมิได้นอน

อติพจน์ คือ การใช้คำกล่าวเกินจริง เช่น ขอให้มียายุยืนเป็นหมื่นปี ดังความที่ว่า

ขอเดชะพระพุทธรุคคุณช่วย   แม้นมอดม้วยกลับชาติวาสนา
อายุยืนหมื่นเท่าเสาศิลา   อยู่คู่ฟ้าดินได้ตั้งใจปอง

คุณค่าด้านสังคม

1. วัฒนธรรมการใช้ชีวิตของผู้คนในสมัยก่อน

เช่น เมื่อผ่านบ้านมอญ ได้กล่าวถึงสาวชาวมอญที่เกล้าผมมวย ถอนไรจุก และจับเขมามาผสมกับน้ำมันหอม เพื่อนำมาใช้เป็นน้ำมันแต่งผมอย่างชาวไทย ดังความที่ว่า

ถึงเกร็ดย่านบ้านมอญแต่ก่อนเก่า ผู้หญิงเกล้าผมงามตามภาษา
เดี๋ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา   ทั้งผิดหน้าจับเขมามาเหมือนชาวไทย

2. ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของชื่อสถานที่

เช่น ที่มาของชื่อจังหวัดปทุมธานี ดังความที่ว่า

ถึงสามโคกโคกถวิลถึงปิ่นเกล้า   พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ประทานนามสามโคกเป็นเมืองตรี   ชื่อปทุมธานีเพราะมีบัว

3. ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา

เช่น ความเชื่อเรื่องเวรกรรม และการตกนรก ดังความที่ว่า

จวันรกลีบหอกคูลีแหลม   ดังขวกแซมเสี้ยมแทรกแตกไสว

ใครทำผู้คู่ท่านครั้งนบรลัย

ก็ต้งไปป็นต้นนำชนพอง

4. การแสดงความรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

เช่น สุนทรภู่เชื่อมโยงความรักภักดีของตนเองที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระพุทธ-
เลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ซึ่งเคยได้ทำงานรับใช้อย่างใกล้ชิด ดังความที่ว่า

ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด

คิดถึงบาทบพิตรอดิศร

ไ้ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร

แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น

เด็กหญิง A

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

เกิด

- สุนทรภู่ เกิดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายนปี 2329 ✓
- สุนทรภู่ เกิดที่จังหวัด กทม ✓

รับราชการ

- สุนทรภู่ รับราชการครั้งแรกในสมัย รัชกาลที่ 2 ✓
- หน้าที่การทำงานของสุนทรภู่ คือ กรมนี้เทศน์, ก่อลอก, พิมพ์สื่อในราชสำนัก ✓

ออกบวช

- ขณะบวช สุนทรภู่เดินทางไปเจดีย์ภูเขาทอง, และแต่งเรื่อง นิราศภูเขาทอง
- เจดีย์ภูเขาทอง ตั้งอยู่ที่จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

สิ้นปลายชีวิต

- สุนทรภู่ รับราชการอีกครั้งในสมัย รัชกาลที่ 4
- บรรดาศักดิ์สุดท้ายก่อนที่สุนทรภู่จะถึงแก่กรรม คือ พระสุนทรโวหาร

ผลงาน

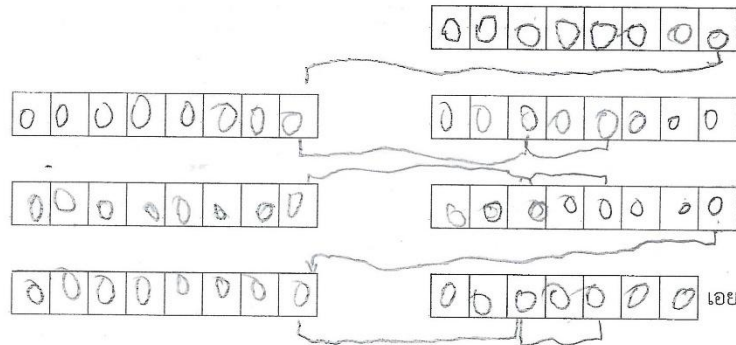
- องค์การยูเนสโก ยกย่องสุนทรภู่เป็นบุคคลสำคัญของโลก เมื่อปี 2529.....
- จำนวนนิราศที่สุนทรภู่แต่งขึ้น มีทั้งหมด 9..... เรื่อง

เด็กชาย B

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง

1. ลักษณะคำประพันธ์ของนิราศภูเขาทอง เรียกว่า กลอนหก
2. นิราศภูเขาทอง แตกต่างจากกลอนสุภาพทั่วไป เพราะขึ้นต้นด้วย บุรีรัมย์
3. บทสุดท้ายของนิราศภูเขาทอง ลงท้ายด้วยคำว่า เอ๋ย
4. จากแผนผังฉันทลักษณ์ที่กำหนด จงเขียนเส้นสัมผัสสนอกทั้งหมดให้ถูกต้อง

5. ทำเครื่องหมายวงกลม (○) ล้อมรอบเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคที่สามารถใช้ได้ ในคำประพันธ์ประเภท “กลอน” ให้ครบถ้วนและถูกต้อง

วรรคสดับ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
วรรครับ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
วรรครอง	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
วรรคส่ง	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา

เด็กหญิง A

ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (นนทบุรี - ปทุมธานี)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ตอนที่ 2) และตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (1-5)

- จากบทที่ 30 คำที่มีความหมายว่า "แผ่นดิน" ในคำประพันธ์บทนี้ มีทั้งหมดกี่คำ อะไรบ้าง
3 คำ คือ ธรณี สุขา และ แผ่นดิน
- จากบทที่ 31 สุนทรภู่ เปรียบเทียบชีวิตของท่านกับอะไร
นกที่อยู่ฝั่งน้ำหนึ่ง โดยไม่ลงที่อยู่ฝั่งของทางฝั่ง
- จากบทที่ 34 สุนทรภู่ กล่าวถึงเรื่องการพูดไว้อย่างไร
หากพูดดีจะมีแต่คนรักใคร่ หากพูดไม่ดีจะกลายเป็นคน
สร้างศัตรูได้
- จากบทที่ 36 สุนทรภู่ เปรียบเทียบ "มะเดื่อ" กับ "มนุษย์ (คน)" ไว้อย่างไร
มะเดื่อ มีภายนอกสวยงาม แต่ภายในกลับเน่าเหม็น
เปรียบได้กับ มนุษย์ (คน) ที่ภายนอกดูดี แต่ภายในอาจแฝง
ความชั่วได้
- จากบทที่ 41 คำว่า "บงกชบทศรี" หมายถึงใคร
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)

19 พ.ย. 2567

เด็กชาย B

6. จากบทที่ 43 นักเรียนคิดว่าเนื้อหาในบทนี้เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนไทยอย่างไร
 คนที่เชื่อ [ประเพณีพิธีกรรม] เชื่อตายแล้วจะต้องไปขึ้นต้นไม้ในนรก
7. จากบทที่ 47 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลาใด เพราะเหตุใด
 อยู่ในช่วงค่ำ [อุบาสก] เพราะอากาศที่ตรงตาคิดหาเพงระสสารแวดล้อมเริ่มมืดลงแล้ว
8. จากบทที่ 53 ภาพธรรมชาติ (สภาพแวดล้อม) ที่เกิดขึ้น มีลักษณะเป็นอย่างไร
 บรรยากาศเงี้ยวสง่า สีสันสวยงาม เช่น กษัตริย์ และ สัตว์ป่าอยู่เรื่อยๆ
9. จากบทที่ 54 สุนทรภู่ กำลังบรรยายหรือพรรณนาเกี่ยวกับอะไร
 ช่วงเวลาที่ผ่านไปเคยมีคอมสับซ้อนกับเรื่อง แต่ตอนหลังที่ตกทุกข์ได้ยาก กลับมาเห็นแว่นหน้า (ลูกชาย) ชั่วคราว 10. ยุง ไข้อยู่ในวัง
10. จากบทที่ 60 “ตำบलगงเก่า” ปัจจุบัน คือจังหวัดอะไร
 จังหวัด นนทบุรี

เด็กชาย C

ใบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เนื้อเรื่องนิราศภูเขาทอง (ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา)

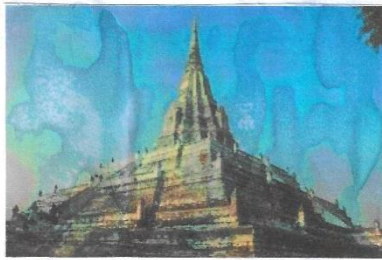

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ตอนที่ 3) และตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- 1. จากบทที่ 63 คิดว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง
 ฝนว่างแล้งนานแล้ว ผู้คนทำกิจกรรมต่างต่างเล่น เล่นน้ำ ร้องเพลงขับกล่อม (บทระบำในใจ หักขลุ่ย)
- 2. จากบทที่ 66 คิดว่าโจรน่าจะเข้ามาที่เรือในช่วงเวลาใด
 ช่วงเวลาใกล้ๆ พระจันทร์ขึ้นขึ้นถึงต้นลำไย
- 3. จากบทที่ 69 สุนทรภู่ เดินทางถึงสถานที่ใด
 เสด็จนิเวศภูเขาทอง ถึงเขลาคันธมาทน์ เจ็ดสุวัน คือ จึงจรัส พระนคร ศรีอยุธยา
- 4. จากบทที่ 71 ลักษณะสำคัญของเจดีย์ภูเขาทองที่ปรากฏเฉพาะในบทนี้ มีอะไรบ้าง
 องค์เจดีย์สี่เหลี่ยม ก่อด้วยศิลา (เจดีย์สี่เหลี่ยม) สลักเป็นช่องช่อง
 สลักงาและสลักของสลักอื่น
- 5. จากบทที่ 72 สุนทรภู่ ทำอะไรบ้าง
 สุนทรภู่ ได้ขึ้นไปยังชั้นที่สามของเจดีย์ภูเขาทอง จากใน
 ชั้นนั้นได้เห็นเจดีย์ไปทางขวา (เจดีย์สามองค์) จึงพาสำลน้อย
 ไปจนกระทั่งหายใจว่า ขุน

เด็กชาย D

- 6. จากบทที่ 75 คิดว่าเกี่ยวข้องกับ "ความไม่แน่นอน" อย่างไร
 ชาติใดจะมีใครสักคนชื่อเล็อง 6 ถึง 10 ปี ค.ศ. 1950
 ๒๒ ร้อยคนชื่อ เล็อง ๖ ถึง ๑๐ ปี ค.ศ. ๑๙๕๐
- 7. จากบทที่ 78 สุนทรภูได้ขอพรหรืออธิษฐานไว้ว่าอย่างไรบ้าง
 1. ขอให้เธอ รอดจากโลกนี้ไปได้
 2. ขอให้เธอ รอดชีวิต และ อยู่ดี
- 8. จากบทที่ 80 เมื่อพบพระธาตุแล้ว สุนทรภูตัดสินใจทำอะไร
 ลืมไปแล้ว ได้สติ วิ่ง ไป พระธาตุ อยู่ ใน
 เมือง ต๋อง ได้เงิน ๕๐๐ บาท
- 9. จากบทที่ 84 เมื่อเดินทางกลับ สุนทรภู ได้กล่าวถึงสถานที่ใดเป็นสถานที่สุดท้าย
 ลืมไปแล้ว วิ่ง ไป เมือง ๑๐๐๐๐ คน
- 10. จากบทที่ 88 คำว่า "นักเลงกลอน" ในที่นี้ หมายถึงใคร
 ลืมไปแล้ว

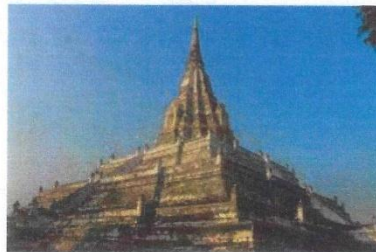
เด็กชาย D

ชุดคำศัพท์ที่ 2

ค (1) เกรียด	ก. ดวงอาทิตย์
จ (2) ขวัญหาย	ข. อากาศขยับขึ้นขยับลง
ง (3) ทิ้งวิสัย	ค. เสียงเขี่ยเครื่อง
ป (4) พระสุริยง	ง. หัวเราะ รื่นเริง
อ (5) พสุธา	จ. ตกใจ ใจหาย
	ฉ. แผ่นดิน
	ช. ละชนบธรรมเนียมประเพณีเดิม

ชุดคำศัพท์ที่ 3

จ (1) เครื่องอัฐฐะ	ก. สิ่งก่อสร้างสำหรับบรรจุของศรวบูชา
อ (2) พระธาตุ	ข. ผลแห่งกุศล
ช (3) ~~อัฐฐะ~~ ~~อัฐฐะ~~	ค. ไหว้
ค (4) อภิวันท์	ง. กระตักพระพุทธรเจ้าหรือพระอรหันต์
อ (5) อานิสงส์	จ. เครื่องใช้ของสงฆ์ 8 อย่าง
	ฉ. เครื่องปรุงประเภทเนื้อสัตว์
	ช. การทำให้อับอาย

28 พ.ย. 2567

AF19-03-03.1

August, 2023

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชื่อโครงการวิจัย : การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร

หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเลขรับรองโครงการวิจัย : SWUEC-672148

รายการเอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณา	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 3 เมษายน 2567
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567
3. เอกสารข้อมูลและขอความยินยอมสำหรับอาสาสมัคร	ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 3 เมษายน 2567
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567
5. ประวัติผู้วิจัย	

ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยยึดหลักเกณฑ์ตาม Declaration of Helsinki, Belmont Report, International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP), International Guidelines for Human Research ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยนี้ได้

วันที่รับรอง : 24 เมษายน 2567

วันที่หมดอายุ : 23 เมษายน 2568

(ลงชื่อ).....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ชุดสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ (ชุดที่ 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หน่วยจริยธรรมและมาตรฐานการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาคารนวัตกรรม ศ.ดร.สาโรช บัวศรี ชั้น 17

โทร. (02) 6495000 ต่อ 17503, 17506 โทรสาร (02) 2042590

ที่ อว 8718/1248

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H” โดยมี อาจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ศิริรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ตันติเฉลิม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทีณี อมรไพศาลเลิศ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 140 8348

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 12412

ที่ อว 8718.1/1063

วันที่ 30 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เนื่องด้วย นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความหรือกรอกรงภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H” โดยมี อาจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ศิริรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.ทิวากรซ์ อาทิตวรากุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 089 140 8348

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 12412

ที่ อว 8718.1/1063

วันที่ 30 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์พิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H” โดยมี อาจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ศิริรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในกรณี บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.อดิสรณ์ เรืองกิจจันนัท เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 089 140 8348

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/1248

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 สิงหาคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

เนื่องด้วย นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานินพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความบทร้อยกรองภาษาไทยของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการตั้งคำถามแบบ 5W1H” โดยมี อาจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ศิริรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร วิบูลพัฒนะวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานินพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์กฤษฎา พิทักษ์ทนต์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบ ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นายศุภมิตร ฉลวยธนาพร และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089 140 8348

Certificate of Achievement

This is to certify that

Mr. Supamit Chalouythanaporn

has successfully completed

หลักสูตร จริยธรรมการวิจัย (Research Integrity) (e-Learning)

awarded on January 20, 2023.

เอกสารรับรองการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Certificate)

ผ่านเว็บไซต์ <https://elearn.careerqfuture.com>

Certificate No. O-2023018665

Date of Expire January 19, 2025

Paving The Way for Practical S&T Knowledge

Certificate of Achievement

This is to certify that

Mr. Supamit Chalouythanaporn

has successfully completed

หลักสูตร จริยธรรมการวิจัย 02 (Research Integrity 02) (e-Learning)

awarded on January 20, 2023.

เอกสารรับรองการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Certificate)

ผ่านเว็บไซต์ <https://elearn.careerqfuture.com>

Certificate No. O-2023018666

Date of Expire January 19, 2025

Paving The Way for Practical S&T Knowledge

ประวัติผู้เขียน

